

دفترچه سؤال

?

عمومی دوازدهم

رشته ریاضی، تجربی، هنر، منحصرآ زبان

۱۴۰۱ ماه فروردین

تعداد سؤالات و زمان پاسخگوی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۷	۱۰	۱ - ۱۰	۱۵
فارسی ۱	۱۰	۱۱ - ۲۰	
عربی، زبان قرآن	۲۰	۲۱ - ۴۰	۱۵
دین و اندیشه ۱	۱۰	۴۱ - ۵۰	۱۵
دین و اندیشه ۱	۱۰	۵۱ - ۶۰	
زبان انگلیسی	۲۰	۶۱ - ۸۰	۱۵
همچو دروس عمومی	۸۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزکار، هامون سبطی، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	فارسی
ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجمی، محمد رضا سوری، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصر آبادی، سید محمد علی مرتضوی، پیروز وجان	عربی، زبان قرآن
محبوبه ابتسام، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصوری، فیروز نژادنیجف	دین و اندیشه
محمد جواد آقایی، رحمت الله استبیری، محمد طاهری، نوید مبلغی، عقیل محمد روش، عمران نوری	(بان انگلیسی)

گزینشگران و پرستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه و پرستاری	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	سیدعلیرضا احمدی	محسن اصغری	امیر محمد هفغان، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری	فریبا رئوفی	
عربی، زبان قرآن	مهدي نيكزاد	سید محمد علی مرتضوي	دروشعلی ابراهيمی، حسین رضایی، اسماعيل یونس پور	مهدي یعقوبيان	
دین و اندیشه	احمد منصوری	احمد منصوری	زهره رشوندی، سکینه گلشنی	ستایش محمدی	
اقاییت های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	
(بان انگلیسی)	محمد نهاد	محمد نهاد	سعید آقچلو، رحمت الله استبیری، محمد حسین مرتضوی، فاطمه نقدی	سپیده جلالی	

الهام محمدی	مدیران گروه
مصطفی شاعری	مسئول دفترچه
مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
زهرا تائیک	حروف نکار و صفحه آراء
سواران نعیمی	نفارت چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳- تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۱۵ دقیقه

کل مباحث فارسی ۲

صفحه ۱۰ تا صفحه ۱۶۸

فارسی ۲

۱- در کدام گزینه معنی تمام کلمات درست ذکر شده است؟

(۱) (مهملی: بیکاری و تنبای) (حلوت: شیرینی) (نهیب: فریاد بلند برای تشویق و شادمانی)

(۲) (محمل: مهد) (جال: تور) (مطاوعت: فرماندهی)

(۳) (خیر خیر: آسان و سریع) (نماز پیشین: نماز صبح) (فروود سرای: اندرونی، اتاق مخصوص زن، فرزندان و خدمت‌گزاران)

(۴) (غايت: فرجام) (ابرش: اسب دارای پوست خالدار یا رنگ به رنگ) (متلألئی: درخشان و تابناک)

۲- کدام بیت فاده غلط املایی است؟

ز کاتم ده که مسکین و فقیرم

۱) نساب حسن در حد کمال است

هوای خرم او جان‌فضا چو بوی نسیم

۲) فضای حضرت او دلگشا چو صحن چمن

ز شعر حافظ و آن طبع همچو آب خجل

۳) حجاب ظلمت از آن بست آب خزر که گشت

که مردۀ طرب از گلشن سبا آورد

۴) صبا به خوش خبری هدید سلیمان است

۳- زاویه دید کدامیک از داستان‌های زیر متفاوت با سه اثر دیگر است؟

(۳) «عباس میرزا، آغازگری تنها» نوشتۀ مجید واعظی

۱) «روزها» نوشتۀ اسلامی ندوشن

(۴) «سفر به بصره» نوشتۀ ناصرخسرو

۳) «قصۀ عینکم» نوشتۀ رسول پرویزی

۴- آرایه‌های مقابله ابیات کاملًا درست است، بهجز ...

هر که چون غنچه در این باغ به زر پردازد (استعاره، جناس)

۱) دائم از تنگدلی سر به گریبان باشد

ابر چمن تشنۀ و پژمردۀ خویشم (تشبیه، حسن‌تعلیل)

۲) این گریۀ مستانۀ من بی‌سببی نیست

کان کس که مست عشق نشد هوشیار نیست (پارادوکس، مجاز)

۳) ای دل همیشه و همواره مست باش

که دگر نه عشق خورشید و نه مهر ماه دارم (ایهام تناسب، اغراق)

۴) چه شب است یا رب امشب که ستاره‌ای برآمد

۵- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، مجاز و حسن‌تعلیل» در کدام بیت مشهود است؟

از زبان خلق پنهان در دهان شیر شد

۱) از ملامت عاقبت مجنون بیابان‌گیر شد

از برای آن تم چون موى و دل چون قير شد

۲) نیست جز سودای زلف همچو قیرت در سرم

سرمه گردیدن به یاد آمد بم ما زیر شد

۳) کوهها از شرم خاموشی به پستی ساختند

اوحدی را ناله از سودای او چون زیر شد

۴) همچو زر شد کار بسیاران ز لعل او ولی

۶- ساختار صفت نسبی موجود در ابیات کدام گزینه تماماً یکسان است؟

- که دست از دامن شب‌های ظلمانی نمی‌دارد
جز اهریمن که را افتاد پسند این خوی حیوانی
مردگان آز و معلولان غفلت را شفا
قومی به سمعان اندر با شیوه عرفانی
گهی در زلف او پیچم، زهی سودای طولانی
ره گریز ز تقدیر آسمانی نیست
- الف) سحرخیزی ز آب زندگی سیراب می‌گردد
ب) جز آلایش چه زاید زین زیونی و سیه‌رایی
ج) عیسی عصری که از انفاس روحانی هست
د) یک طایفه رامشگر بگرفته به کف ساغر
ه) گهی از چشم مخمورش سخن رانم، زهی مستی
و) چو بنگری همه سرورشها به دست قصاصت
- (۱) ج، ب، و   (۲) ج، الف، ه   (۳) الف، ب، ج   (۴) د، و، ه

۷- نقش واژه‌های مشخص شده به ترتیب، در ابیات زیر کدام است؟

- دانه را سازد سپند و دام را مجرم کند
شمع خاکستر چرا در انجمان بر سر کند
- چون به یاد آشیان مرغم صفيری سرکند
گرنه صاحب داغدار از رفتان پروانه است
- (۱) صفت، نهاد، مناد، قید
(۲) مضافقالیه، مفعول، نهاد، متمم
(۳) صفت، مفعول، نهاد، قید

۸- ابیات همه گزینه‌ها به جز گزینه... با بیت زیر تفاوت مفهومی دارند.

- بنند آن دل که او خواهد نزندش «
و آن سر که فزون گشت به پستی افتاد
آن جان عزیز نیست که نبود فدای او
بلند آن سر که در راهش شود پست
وان کو عزیز توست نگوید کسش که خوار
- «بلند آن سر که او خواهد بلندش
آن سر که کم آمد به بلندی بر سید
آن سر بلند نیست که بر در نسایدش
عزیز آن جان که از عشقش شود خوار
- (۱) آن سر که کم آمد به بلندی بر سید
(۲) آن سر بلند نیست که بر در نسایدش
(۳) هر کس که خوار توست ندارد کسش عزیز

۹- مفهوم آمده در برابر همه ابیات نادرست است؛ به جز:

- تا مرا سودای آن مه دست در دامن زده است (توصیه به شکیباي)
آن سرآمد شود اینجا که سر از یادش رفت (بیان سختی‌های راه عشق)
امید هست به جوی من آب باز آید (بیان امیدواری)
که گر مسیم سرا پا زرّ ناب شویم (کمال بخشی عشق)
- (۱) کوته است از دامن عقل و صبوری دست من
(۲) با تعلق نتوان سر به سلامت بردن
(۳) اگر به پیرهن گل و گلاب باز آید
(۴) بسوز ز آتش عشق ای دل و بخند چو زر

۱۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- هر روز بر سری نهد این تاج خسروی
در خاک تیره بر طمع نور چون دمی؟
جاری است ز آب دیده ما برکنار شط
بی‌بال و پر چو قطره شبنم پریدنی است
- (۱) دل در جهان مبند که دوران روزگار
(۲) کس را وفا نیامد از این بی‌وفا جهان
(۳) بغداد حسن را که تو در وی خلیفه‌ای
(۴) دل در بقا مبند کر این باغ پر فریب

کل مباحث فارسی ۱
صفحه ۱۰ تا صفحه ۱۶۲

فارسی ۱

۱۱- نمودار شبکه معنایی در کدام گزینه کاملاً درست است؟

۱) بر پایه تناسب: خورجینک — گلیم — پلاس

|
مندرس

۲) بر پایه تضمن: کیوان — اختر — افلاک

|
بهرام

۳) بر پایه ترادف: افسار — لگام — کمند

|
عنان

۴) بر پایه تضاد: حجب — وقاحت — آزرم

|
حیا

۱۲- در کدام جمله غلط املایی دیده می شود؟

(۱) اگر یک دم عنان نفس رها کنیم ما را در حضیض هلاکت اندازد و درخت خذلان تر دهد.

(۲) ملک غوکان، فیل را به سخره گرفت و وقاحت به جایی رسانید که خود را چیره و او را مقلوب نامید.

(۳) طبیب حاذق مضرت و نفع دارو را تقریر کرد و رقههای در کاربست آن نوشته.

(۴) آدمی مرقه که شاهد فراغ را در کنار دارد از پریشان روزگاری در بیغوله فراق چه اندیشد؟

۱۳- آرایه‌های کدام گزینه تمامًا در بیت زیر وجود دارد؟

دست گل چیدن ندارم خار دیوارم تو را

از نگاه خشک، منع چشم من انصاف نیست

(۲) تشخیص، حس‌آمیزی، استعاره، ایهام، تناقض

حس‌آمیزی، مجاز، تشبیه، کنایه، تضاد

(۴) تناقض، تشخیص، استعاره، ایهام، مجاز

تناقض، تضاد، مجاز، کنایه، اسلوب معادله

۱۴- آرایه‌های مقابل ابیات کدام گزینه تمامًا درست است؟

دل غرق خون دیده ز مهر رخت شفق (تشبیه، ایهام تناسب)

الف) ای برده عارضت به لطفت ز مه سبق

که ز پشت پدر آواره ز جنت شده‌اند (تلمیح، حسن تعلیل)

ب) به خوشی چون گذرد عمر بنی‌آدم را؟

من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلك (تکرار، واج‌آرایی)

ج) چرخ برهم زنم از غیر مرادم گردد

شراب کنه‌مام در شیشه جوشیدن نمی‌دانم (ایهام تناسب، مجاز)

د) ز حرف خام هر بی‌طرف از جا در نمی‌آیم

(۴) ج، د

(۳) ب، ج

(۲) الف، ج

(۱) الف، د

۱۵- کدام گزاره درباره رباعی زیر نادرست است؟

طاعت همه فسق و کعبه دیرست تو را

در کعبه اگر دل سوی غیرست تو را

می‌نوش که عاقبت به خیرست تو را

گر دل به خدا و ساکن میکدهای

(۲) نقش واژه «دیر» مسند است.

(۱) نوع حرف «را» در مصراع اول و مصراع چهارم یکسان است.

(۴) در بیت دوم، دو ترکیب اضافی وجود دارد.

(۳) حذف به قرینه معنی داره ای دیده نمی‌شود.

۱۶- در عبارت زیر، چند جمله غیرساده (مرکب) وجود دارد؟

«گسیختگی رشته رابطه زبان گفتار و نوشتار از سده ششم هجری به بعد و بازیچه شدن زبان در دست زبان بازار، خاستگاه همه فجایع نثر فارسی است و این فاجعه را

با این قیاس می‌توان بهتر دریافت که زبان مقدمه شاهنامه ابومنصوری که کهن‌ترین متن مانده از فارسی دری است، با زبان امروزی ما فاصله چندانی ندارد.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۱۷- مفهوم کدام بیت با عبارت زیر متناسب است؟

«این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار، جل جلاله و غم نواله، نالمید نباید شد.»

(۱) هر که ما را دور کرد از صحبت آن گل عذر

هم شود روزی اسیر خار هجران غم مخور

(۲) در ازل چون بسته‌ای با عشق او عهد است

تا ابد عشقش بدان عهد است و پیمان غم مخور

(۳) هان مشو نومید چون واقف نهای ز اسرار غیب

باشد اندر پرده حکمت‌های پنهان غم مخور

(۴) دیده لب‌تشنه از رخسار شبنم خیز او

غوطه خواهد خورد در دریای احسان غم مخور

۱۸- کدام گزینه با بیت «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید/ قضا همی برداش تا به سوی دانه و دام» قرابت معنایی ندارد؟

(۱) نیست جز تسلیم صائب هیچ درمان عشق را

پنجه در سر پنجه تقدیر کردن مشکل است

(۲) هست در قبضه تقدیر گشادِ دل تنگ

حل این عقد ز سرپنجه تدبیر مخواه

(۳) واعظ چو خط مپیچ سر از خامه قضا

نتوان ز سر نوشت دگر سرنوشت را

(۴) دیوانگی است قصه تقدیر و بخت نیست

از بام سرنگون شدن و گفتن این قضاست

۱۹- کدام بیت با عبارت «از کوزه همان برون تراود که در اوست» تناسب مفهومی ندارد؟

(۱) تو را صبا و مرا آب دیده شد غماز

و گرنه عاشق و معشوق رازداراند

(۲) ز آتش عشق خبر می‌دهد و سوز درون

آب شurm که به سوی تو روانی دارد

(۳) درخت خرما از موم ساختن سهل است

ولیک از آن نتوان یافت لذت خرما

(۴) چنان‌که صدق نروید ز بوستان خلاف

بدانم آن که نیارد درخت بید امروز (گلابی)

۲۰- همه ابیات، دربردارنده مفهوم «شرف‌المکان بالمکین» است، به جز ... .

(۱) ناکسی گر بر کسی بالا نشیند عیب نیست

روی دریا کف نشیند قعر دریا گوهر است

(۲) هرگز هما به اوج سعادت نمی‌رسد

تا از پی شرف ننشیند به بام تو

(۳) فرح آباد من آنجاست که جانان آنجاست

جنت آن جاست که آن سرو خرامان آنجاست

(۴) گهر کاو دست پرورد صدف بود

بدان دندان کی اش لاف شرف بود

١٥ دقیقه

كل مباحث كتاب عربي، زبان قرآن ١
صفحة ١ تا صفحة ١٠٢ و المُجمِّم
كل مباحث كتاب عربي، زبان قرآن ٢
صفحة ١ تا صفحة ٩١ و المُعَجم

عربی، زبان قرآن ١ و ٢

■ ■ عین الأنصب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢١ - ٢٨)

٢١- «قالت الأعراب أمّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا»:

١) اعراب گفتند: ایمان می آوریم، بگو: ایمان نمی آورید؛ بلکه بگویید: اسلام می آوریم!

٢) بادیهنشینان گفتند: ایمان آوردیم، بگو: ایمان نیاوردهاید؛ بلکه بگویید: اسلام آوردیم!

٣) به بادیهنشینان گفتند: ایمان آوردیم، بگو: ایمان نیاوردهید؛ بلکه بگویید: اسلام آوردیم!

٤) اعراب گفتند: ایمان آوردیم، بگو: ایمان نیاوردهاید؛ بلکه بگویید: به اسلام روی آوردید!

٢٢- «شَجَعَتِ الْمُعَلَّمَةِ تَلَمِيذَاتِ يُحِبِّينَ الْأَعْمَالَ الْحَسَنَةَ وَ يُفْمَنَ بِهَا حَتَّىٰ يَسْتَمِرَ سَلُوكُهُنَّ!»:

١) معلم شاگردانی را تشویق کرد که کارهای نیک را دوست داشتند و خوبی‌ها را برپا داشتند تا رفتارشان استمرار یابد!

٢) آموزگار دانشآموزانی را که کارهای نیک را دوست داشتند و به آن می‌پرداختند تشویق کرد تا رفتارشان ادامه پیدا کند!

٣) آموزگار دانشآموزانی را که به کارهای خوب علاقه داشتند و انجامشان می‌دادند تشویق نمود تا رفتارهای خود را ادامه دهند!

٤) دانشآموزانی که اعمال حسنی را دوست دارند و انجامش می‌دهند، توسط معلم تشویق شدند تا این رفتار خود را ادامه بدهند!

٢٣- «كُنْتُ أَسْمَعْ مَلَامَةً كَثِيرَةً وَلَكِنِي أَتَحْمَلُهَا مُعْنِقاً بِأَنَّ الْمَرْءَ لَمْ يَرَ حُبَّاً بِلَا مَلَامَةً!»:

١) بسیاری از ملامت‌ها را می‌شنیدم ولی من تحملش می‌کردم با این اعتقاد که انسان عشقی را بدون سرزنش ندید!

٢) سرزنش زیادی را شنیده بودم اما من تحملش می‌کردم با اعتقاد به اینکه انسان عشق بدون سرزنشی را ندیده است!

٣) سرزنش بسیاری می‌شنیدم اما من آن را تحمل می‌کردم و اعتقاد داشتم که انسان عشقی را بدون سرزنش نمی‌بیند!

٤) ملامت بسیاری می‌شنیدم اما من آن را با اعتقاد به اینکه انسان، عشق بدون سرزنشی را ندیده است تحمل می‌کردم!

٢٤- «الْمُتَخَرِّجُونَ الَّذِينَ مَا اسْتَطَاعُوا أَنْ يُلْفُوا مُحَاضِرَاتِ عَنْ الْأَسْنَادِ وَ الْطَّلَابُ بِالْأَلْغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لَمْ يَحْصُلُوا عَلَى شَهَادَاتِهِمْ!»:

فارغ‌التحصیلانی . . .

١) که نتوانستند نزد اساتید و دانشجویان به زبان عربی سخنرانی کنند به مدرک‌هایشان دست نیافتدند!

٢) نتوانستند نزد اساتید و دانشجویان به زبان عربی سخنرانی کنند پس به مدارک خود دست نمی‌یافتدند!

٣) که نمی‌توانند نزد استادان و دانشجویان به زبان عربی به ایراد سخنرانی بپردازند مدرک خود را دریافت نکردنند!

٤) که قادر نبودند مقابل استادان و دانشجویان سخنرانی‌هایی به زبان عربی ایراد کنند به مدارکشان دست نمی‌یابند!

٢٥- «طَوْبَى لِمَنْ يُعَوَّدْ نَفْسَهُ الْحَلَمَ وَ يَبْتَعِدْ عَنِ الْغَضْبِ فِي حَيَاتِهِ كَمَا قَدْ أَمْرَنَا بِهِ فِي تَعْلِيمَنَا الدِّينِيَّةِ!»: خوشابحال . . .

١) کسی که خودش به صبر عادت کند و در زندگیش نیز از خشم دور می‌شود همانگونه که در تعلیمات دینی، ما به آن دستور داده شدیم!

٢) کسی که خویشتن را به بردبازی عادت می‌دهد و در زندگیش از خشم دور می‌شود همانگونه که در آموزه‌های دینیمان بدان امر شده‌ایم!

٣) آن که خود را به صبوری عادت می‌دهد و در زندگیش از خشم دور می‌شود همانگونه که در تعلیمات دینی خود، ما را بدان امر فرمودند!

٤) آن که در زندگیش به بردبازی عادت می‌کند و خود را از خشم دور می‌کند آنگونه که در آموخته‌های دینیمان بدان دستور داده شده است!

٢٦-عین الخطأ:

- ١) أليس الله أعلم بما يكتم الناس في قلوبهم؟!: آيا الله به آنچه مردم در دل‌هایشان پنهان می‌کنند، داناتر نیست؟!
- ٢) أختي! هل تستطعين أن تشحنني الجوال عبر الإنترنت؟!: خواهرم آیا می‌توانی تفنن همراه را از طریق اینترنت شارژ کنی؟!
- ٣) كانت المفردات الفارسية تزداد في العربية و تتغير أصواتها وفقاً لأسنتهم!: واژگان فارسی در عربی افزایش می‌یافتد و صدایهایش طبق زبان‌هایش تغییر می‌کردا!
- ٤) عالمٌ يَنْتَقِعُ بِعِلْمِ النَّاسِ حَيْرٌ مِّنْ أَلَافِ عَابِدٍ!: آن دانشمندی که با علمش به مردم سود می‌رساند از هزاران عبادت‌کننده بهتر است!

٢٧-عین الخطأ:

- ١) هؤلاء مُزارعون يَسْتَخْدِمُونَ شَجَرَةَ التِّفْطَ كَسِيَاجَ حَوْلَ الْمَزَارِعِ؛ إِنَّهَا كَشاورِزَانِي هَسْتَنَدَ كَهْ دَرْخَتْ نَفْتَ رَا هَمْچُونَ پَرْچِينَى دور کشتزارها به کار می‌گیرند،
- ٢) لَتَحْمِي مَحَاصِيلِهِمْ مِنْ حَيَوانَاتِ تَذَهَّبَ نَحْوَهَا، تَأْمُولُونَ حَوْلَ الْمَزَارِعِ؛ إِنَّهَا كَشاورِزَانِي هَسْتَنَدَ كَهْ دَرْخَتْ نَفْتَ رَا هَمْچُونَ پَرْچِينَى دور کشتزارها به کار می‌گیرند،
- ٣) لأنَّ لهَذِهِ الشَّجَرَةِ رائحةٌ تَكَرِّهُ الْحَيَوانَاتِ، بَرَى إِينَكَهْ اِينَ دَرْخَتْ بُويَيْ دَارَدَ كَهْ حَيَوانَاتَ اِزَ آنَ خَوْشَانَ نَمِيَ آيَدَ،
- ٤) لِبُذُورِهَا زَيْوَتْ لَا يُسْتَبِّبُ اِشْتَعَالَهَا حُرْوَجَ غَازَاتَ مُلَوِّثَةَ!: بَذَرَهَايِ آنَ روْغَنِي دَارَدَ كَهْ سُوكَتَنَشَ باِعَثَ خَرْوَجَ گَازَهَايِ آلَوَدَه نَمِيَ شَوَّدَ!
- ٢٨-«مردم ابری سیاه و بارانی شدید را به مدت دو ساعت دیدند سپس زمین از ماهی‌ها پوشیده شد!»:
- ١) لاحظ الناس غيوماً سوداء و مطرأً شديداً لمدة ساعتين اثنين فتصبح الأرض مملوءة بالأسماك!
- ٢) شاهد الناس غيمة سوداء و مطرأً بشدة لمدة اثنين ساعتين و صارت الأرض مفروشة بالأسماك!
- ٣) إن الناس لاحظوا غيمة سوداء و مطرأً شديداً لمدة ساعتين ثم أصبحت الأرض مفروشة بالأسماك!
- ٤) إن الناس شاهدوا الغيمة السوداء والأمطار الشديدة لمدة ساعتين ثم صارت الأرض المملوءة بالأسماك!
- إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٢٩ - ٣٣) بما يناسب النص:

كلّ مَنْ يُرِيدُ أَنْ يَكُونَ مُتمِيَّزاً بَيْنَ النَّاسِ، هُنَاكَ عَدِيدٌ مِنَ الصَّفَاتِ وَالطُّرُقِ الَّتِي تَجْعَلُ الشَّخْصَ مُتمِيَّزاً أَمَامَ الْآخِرِينَ. الشَّخْصُ المُتمِيَّزُ يُواجهُ الصَّعُوبَاتِ دُونَ أَنْ يَسْمَحَ لَهَا أَنْ تُضَعِّفَ عَزْمَهُ، كَثِيرٌ مِنَ النَّاجِحِينَ قَدْ فَشَلُوا أَكْثَرَ مِنْ مَرَّةٍ وَاحِدَةٍ فِي مَحاولةِ الوصولِ إِلَى الْهَدْفِ.

يحرص الشخص عند سعيه وراء التمييز على تجربة أشياء و أمور جديدة لا تشبه الأمور التي يفعلها بالعادة، لأن التجارب الجديدة تكسب أصحابها خبرات جديدة، و رؤية للعالم من منظور مختلف. يتميز الشخص عن غيره من الناس عندما يكون مبدعاً و مبتكرة؛ فعلى سبيل المثال: يمكن للشخص المبدع أن يجد حلولاً و أفكاراً جديدة مختلفة عن الحلول التي يستخدمها الناس بالعادة لحل المشكلات. إضافة على هذا يمكن أن يصبح الشخص متميزاً عندما يقدم يد المساعدة للأخرين، أو يقوم بعمل لا يحبه من أجل شخص آخر.

٢٩-عین الصحيح:

- ١) من يفشل مرّة واحدة فلن يستطيع أن يُصبح مُتمِيَّزاً!
- ٢) مُساعدة الآخرين في الحياة تؤدي إلى تمييز الشخص بين الناس!
- ٣) عندما يكون الشخص مبدعاً فإنه لا يُواجه مشكلة صعبة في حياته!
- ٤) السبب الأساسي في نجاح الإنسان هو أنه لا يستخدم الأفكار المُتكررة!

٣٠-لماذا يؤكّد النّص على تجربة الأمور الجديدة؟ لأن . . . .

- ١) هذه التجربة لا تشبه ما نفعلها بالعادة!
- ٢) التجارب الجديدة توسيع نظرتنا للأمور المختلفة!
- ٣) هذه التجربة تساعد الشخص أكثر من أي شيء!
- ٤) التجارب الجديدة لا تحصل إلا بالسعي و الجهد!

٣١-العنوان المناسب للنّص:

- ١) كيف أصبح شخصاً مُتميّزاً؟!
- ٢) ماذا يجعلنا أقوى أمام الآخرين؟!
- ٣) كل لحظة من الحياة تجربة لا تتكرر!
- ٤) طرق للحصول على الحلول الجديدة للمسائل!

■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصّرفي (٣٢ و ٣٣)

٣٢-«المساعدة»:

- ١) اسم - مصدر (حروفه الأصلية: «س ع د» - معرف بـأ / مفعول لفعل «يُقدم»
- ٢) مفرد مؤنث - اسم فاعل (مأخوذ من فعل «تَسَاعِد» ، على وزن: تفاعل) / مضاف اليه
- ٣) مفرد - مصدر (من وزن «مُفَاعِلَة»؛ له حرف زائد واحد) / مضاف اليه؛ مضافة: «يد»
- ٤) مؤنث - اسم فاعل (ماضيه: ساعد (على وزن: فاعل) و له حرف زائد واحد) - معرفة / مفعول

٣٣-«ضعف»:

- ١) فعل - معناه يدل على الماضي الاستمراري - مصدره على وزن «تَقْعِيل» / فعل و الجملة فعلية
- ٢) فعل مضارع - ماضيه: ضعف، اسم فاعله: ضعيف - يحتاج إلى المفعول / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ٣) مضارع - للمفرد المؤنث - له ثلاثة حروف أصلية (ض ع ف) و حرف زائد واحد / فعل و فاعله: «عزم»
- ٤) فعل (يعادل المضارع الالتزامي في المعنى) - صيغته للمفرد المؤنث - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: «عزم»

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة الثالثية (٣٤ - ٤٠)

٣٤-عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) من أخلاقِ الْجَاهِلِ الْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمُ الْمَوْضَوْعَ!
- ٢) يُفْتَشُ التَّلَامِيْذُ عَنْ مُعَجَّمٍ يُسَاعِدُهُمْ فِي فَهْمِ النُّصُوصِ!
- ٣) مَنْ يَخْدُمُ الْآخِرِينَ فِي خَيَاطِهِ فَهُوَ مِنْ أَحَبِّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ!
- ٤) فِي وَصْفَةِ الطَّبِيبِ مِهْرَازٌ وَ حُبُوبٌ مُسَكِّنَةٌ لِلصُّدَاعِ وَ قُطْنٌ طَبِيبٌ!

٣٥-عين الخطأ عن المفردات:

- ١) إنَّ الْمَرْءَ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ. (متراافق) ← الإنسان ، خفي
- ٢) إِشْتَرَى وَالَّذِي لَأْخْتَى الصَّغِيرَى السَّوَارَ مِنْ ذَهَبٍ. (جمع) ← الإخوة ، الأسوار
- ٣) بَعْضُ الطَّيُورِ قَدْ نَاحَتْ فِي الْوُكْنَاتِ فِي الظُّلَمَاتِ . (مفرد) ← الوكنة ، الظلمة
- ٤) يُغْلِقُ بَابُ صَالَةِ الْإِمْتَانَ وَ تُجْعَلُ الْأُورَاقُ بِالْأَقْرَبِ مِنَّا. (متضاد) ← يُفتح ، الأبعد

٣٦-عَيْنِ الْعِبَارَةِ الَّتِي فِيهَا « ن » الْوَقَائِيَةُ وَالصَّفَةُ معاً:

- ١) ﴿ وَاحْلُ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قُولِي ﴾
- ٢) هُنَاكَ طَائِرٌ يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ الْجَبَلِ الْمَرْتَقَعَةِ!
- ٣) جَبَرَانِي! سَاعَدُونِي لِأَطْبَخَ الَّذِي أَطْعَمَهُ لِلضَّيْفِ!
- ٤) رَبِّي! إِرْحَمْنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْخَالِدَةِ!

٣٧-عَيْنِ اسْمَ مَبَالَغَةٍ يَكُونُ مَفْعُولاً:

- ١) لَمَّا نَزَلَ أَبِي مِنَ الطَّائِرَةِ أَحَدَ جَوَالِي لِيَتَّصَلُّ بِالْفُنْدَقِ!
- ٢) كَنَّا نُشَاهِدُ فِي الْفِلْمِ دَوَابَّاً تَحْمِلُ عَدَّةَ مِنَ الْمُسَافِرِينَ فِي الْفَلَوَاتِ!
- ٣) كَانَ النَّاسُ يُلَاحِظُونَ ذَلِكَ الطَّيَّارَ ثُعْجَبُهُمْ حُرْكَاتُهُ الْمُرْعَبَةُ فِي السَّمَاءِ!
- ٤) عِنْدَمَا حَضَرَ الطَّلَّابُ فِي الصَّالَةِ خَاطَبُهُمُ الْعَلَمَةُ وَبَيَّنَ لَهُمْ بَعْضَ تَجَارِبِهِ الْقِيمَةِ!

٣٨-عَيْنِ « مِنْ » تَكُونُ شَرْطِيَّةً:

- ١) عَلَيْكَ أَنْ تَحْتَرِمَ مَنْ يَحْتَرِمُكَ كَثِيرًا!
- ٢) مَنْ يَتَدَخَّلُ فِي مَوْضِعٍ لَيْسَ لَهُ عِلْمٌ بِهِ!
- ٣) مَنْ يَسْتَطِعُ أَنْ يُجِيبَ هَذَا السُّؤَالُ الْمُهِمُّ الَّذِي سَأَلْتُهُ!
- ٤) مَنْ يَسْأَلُ أَسْئَلَتَهُ فِي الصَّفَّ يَحْصُلُ عَلَى غَايَاتِهِ دُونَ شَكٍّ!

٣٩-عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ فَعْلٌ يَصْفُ الْاسْمَ التَّكْرَرَ:

- ١) لَا تَدْعُ صَدِيقَكَ إِلَى أَخْلَاقِ يَكْرَهُهَا جَمِيعُ النَّاسِ!
- ٢) مَنْ يَنْصُحُ فِي حَيَاتِهِ صَدِيقًا يَحْصُلُ عَلَى شَيْءٍ يُحِبُّهُ!
- ٣) الْمَسَافِرُ الَّذِي يَسَافِرُ إِلَى قَرْيَةٍ يُشَاهِدُ فِيهَا مَنَاظِرَ جَمِيلَةَ!
- ٤) فِي الْمَكْتَبَةِ كُتُبٌ قِيمَةٌ تُسَاعِدُ الطَّلَّابَ فِي فَهْمِ الدُّرُوسِ الصَّعِبَةِ!

٤٠-عَيْنِ مَا فِيهِ حَرْفٌ « لِـ » يَذْلِلُ عَلَى الْطَّلَبِ:

- ١) لِنَكْتُبَ رَسَائِلَ جَمِيلَةً لِلْأَصْدِقَاءِ الْقُدَماءِ قُرَآنًا كُتُبًا كَثِيرَةً!
- ٢) لِأَجْتَهَدَ كَثِيرًا فِي الْمَجَالِ الْتَّقَافِيِّ حَتَّى تَصُلُّ مَحَافِظَتِنَا إِلَى مَا أُرِيدُ!
- ٣) يَجُبُ عَلَى الْمَرْءِ احْتِرَامُ الْأُمَّ لِيَحْصُلَ عَلَى رَضَا اللَّهِ وَلِيُصْبِحَ سَعِيدًا!
- ٤) عَلَيْنَا أَنْ نَهْتَمُ بِالْآثارِ الْقَدِيمَةِ فِي بَلَدِنَا لِنَجْذِبَ سُيَاحًا مِنْ دُولِ الْعَالَمِ!

کل کتاب
درس ۱ تا پایان درس ۱۲
صفحه ۹ تا صفحه ۱۵۸

۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقليت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مستولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۲

۴۱- آن چه سبب می‌شود در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد باشیم، چیست؟

(۱) احتیاج دانمی انسان به پاسخ به نیازهایی که با سایر موجودات مشترک است.

(۲) نیاز همیشگی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهای او باشد.

(۳) احتیاج دائمی بشر به پاسخ دادن به نیازهای طبیعی و غریزی خود

(۴) نیاز همیشگی بشر به داشتن برنامه‌ای برای پاسخ درست به نیازهای آماده در جهان خلقت

۴۲- با عنایت به فرموده امام موسی بن جعفر (ع) برتری در تعقل و تفکر چه بازتابی دارد و اگر انسان هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند را انتخاب کند

بنابر فرموده قرآن چه نتیجه‌های را به دنبال دارد؟

(۱) اعلم بودن به فرامین الهی - «ذلک هو الخسران المبين»

(۲) اعلم بودن به فرامین الهی - «و هو في الآخرة من الخاسرين»

(۳) اعلى بودن مرتبه در دنیا و آخرت - «و هو في الآخرة من الخاسرين»

(۴) اعلى بودن مرتبه در دنیا و آخرت - «ذلک هو الخسران المبين»

۴۳- در جهت خودداری از اهانت و توهین به مقدسات سایر مذاهب اسلامی، کدام وظيفة وحدت‌بخش لازم است و نتیجه دوستی برخی مسلمانان با

دشمنان اسلام که برخلاف فرمان الهی است، چیست؟

(۱) اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا ببخشیم و براساس معرفت سخن بگوییم. - مردم با گروهی از دوستان اسلام دشمنی می‌ورزند.

(۲) اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا ببخشیم و براساس معرفت سخن بگوییم. - دشمنان اسلام را دوست معرفی می‌کنند.

(۳) از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم. - دشمنان اسلام را دوست معرفی می‌کنند.

(۴) از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم. - مردم با گروهی از دوستان اسلام دشمنی می‌ورزند.

۴۴- قرآن کریم قبل از ایمان پنداری گروهی که شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و دراز بکشاند چه فرموده است؟

(۱) «و يريدون ان يتحاكموا الى الطاغوت»

(۲) «اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولى الامر منكم»

(۳) «يَزَعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّٰهُ إِلَيْكُمْ»

۴۵- عبارت‌های زیر به ترتیب پیرامون کدام سیره پیامبر اکرم در رهبری جامعه می‌باشد؟

-«لقد ارسلنا رسالتنا بالبيانات و انزلنا معهم الكتاب ...»

-«لعلك باخع نفسك الا يكونوا مؤمنين»

-پیامبر یک طبیب سیار بود او خود به سراغ مردم می‌رفت.

(۱) محبت و مدارا با مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم

(۲) محبت و مدارا با مردم - محبت و مدارا با مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

(۳) تلاش برای برقراری عدالت و برابری - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

(۴) تلاش برای برقراری عدالت و برابری - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم

۴۶- به ترتیب زمینه‌ساز جعل احادیث نبوی (ص) و نتیجه رواج مجدد حدیث‌نویسی با وجود فوت یا شهادت صحابه پیامبر (ص) چه بود؟

- (۱) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - جز نامی از اسلام باقی نماند.
- (۲) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.
- (۳) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) - جز نامی از اسلام باقی نماند.
- (۴) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) - احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.

۴۷- بازتاب هریک از اقدامات ائمه اطهار در موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- مجاهده در راستای ولایت ظاهری
- اقدام مربوط به مرجعیت دینی

(۱) اجرای قوانین و برقراری عدالت - آشکار ساختن رهنمودها و حقایق

(۲) اجرای قوانین و برقراری عدالت - سست شدن تدریجی بنای ظلم و جور حاکمان اموی

(۳) دستیابی به تعلیمات اصیل اسلام - سست شدن تدریجی بنای ظلم و جور حاکمان اموی

(۴) دستیابی به تعلیمات اصیل اسلام - آشکار ساختن رهنمودها و حقایق

۴۸- چند مورد از عنوانین زیر با عبارت‌های مربوط به خود، ارتباط مفهومی درستی دارند؟

- (الف) گذشته سرخ ← پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ
(ب) از بین رفتن موارد نیاز به زکات ← تحقق عدالت‌گسترش در جامعه مهدوی
(ج) لازمه انتظار ← دعا برای ظهور امام عصر (عج)
(د) فراهم شدن زمینه رشد و کمال ← خیرخواهی انسان‌ها نسبت به دیگران

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

۴۹- یکی از پایه‌های تشکیل نظام و حکومت اسلامی «مقبولیت» است، این موضوع در کدام آیه تجلی دارد؟

- (۱) «و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلو لا نفر من...»
- (۲) «و لقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أنَّ الأرض...»
- (۳) «لقد أرسلنا رسالنا بالبيانات و انزلنا معهم الكتاب و...»
- (۴) «ذلك بأنَّ الله لم يك مغيراً نعمة انعمها على قوم..»

۵۰- به ترتیب ریشه و پیامد ذلت نفس کدام است؟

- (۱) غفلت از خدا - خداوند آنان را از گناه پاک نمی‌سازد.
- (۲) شکستن پیمان - خداوند آنان را از گناه پاک نمی‌سازد.
- (۳) غفلت از خدا - افتادن در گناه و گرفتاری در خود دانی
- (۴) شکستن پیمان - افتادن در گناه و گرفتاری در خود دانی

دین و زندگی ۱
کل کتاب
درس ۱ تا پایان درس ۱۲
صفحه ۱۱ تا صفحه ۱۵۲

دین و زندگی ۱

۵۱- مطابق آیات سوره اسراء، انتخاب صرف اهداف دنیوی منجر به کدام سرنوشت برای آدمی می شود و نکته مهم در مورد

اهداف اصلی و فرعی کدام است؟

۱) در آخرت از کار خود هیچ نصیب و بهره‌ای ندارند. - اهداف اصلی که برای زندگی ضروری‌اند را انتخاب کنیم.

۲) با خواری و سرافکنندگی وارد دوزخ خواهند شد. - اهداف فرعی را به جای اهداف اصلی قرار ندهیم.

۳) با خواری و سرافکنندگی وارد دوزخ خواهند شد. - اهداف اصلی که برای زندگی ضروری‌اند را انتخاب کنیم.

۴) در آخرت از کار خود هیچ نصیب و بهره‌ای ندارند. - اهداف فرعی را به جای اهداف اصلی قرار ندهیم.

۵۲- با معن نظر به آیه شریفه «أَفْخَسْتُمْ أَنَّمَا حَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَحُونَ» این آیه با کدام آیه دیگر دارای مفهومی نزدیک‌تر است؟

۱) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْيَحْمَدُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَبَّ بِفِيهِ»

۲) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرَرُونَ»

۳) «وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ»

۴) «وَمَا حَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْهُمَا لَاعِبِينَ»

۵۳- عبارت شریفه «سلام بر شما وارد بهشت شوید...» از زبان چه کسانی است و علت این سلام و درود چیست؟

۱) فرشتگان قابض ارواح پاکیزگان - اعمال نیک و مستمر دنیوی

۲) فرشتگان نگهبان بهشت - اعمال نیک و مستمر دنیوی

۳) فرشتگان قابض ارواح پاکیزگان - شکرگزاری بهشتیان از جایگاه خود

۴) فرشتگان نگهبان بهشت - شکرگزاری بهشتیان از جایگاه خود

۵۴- پاسخ قطعی خداوند بر اساس علم الهی که می‌فرماید: «ما می‌دانیم اگر به دنیا بازگردید همان راه گذشته را پیش می‌گیرید.» پس از کدام ناله

حضرت دوزخیان بیان شده است؟

۱) ای کاش برای این زندگی چیزی از پیش فرستاده بودیم و ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر را اطاعت می‌کردیم.

۲) ای کاش همراه و هم‌مسیر با پیامبر می‌شدیم، دریغ بر ما به خاطر آن کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم.

۳) ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم او ما را از فرمان خدا بازداشت.

۴) ای کاش به دنیا بازگردانده می‌شدیم و آیات پروردگارمان را تکذیب نمی‌کردیم و از مؤمنان می‌بودیم.

۵۵- «حاضرشدن تمام اعمال انسان» در کدام حادثه قیامت اتفاق می‌افتد و واکنش بدکاران نسبت به آن چیست؟

۱) زنده شدن همه انسان‌ها - دل‌های آن‌ها سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.

۲) زنده شدن همه انسان‌ها - برای نجات خود از مهلکه به دروغ سوگند می‌خورند.

۳) دادن نامه اعمال - دل‌های آن‌ها سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.

۴) دادن نامه اعمال - برای نجات خود از مهلکه به دروغ سوگند می‌خورند.

۵۶- از حدیث شریف نبوی «الدُّنْيَا مَزْرِعَةُ الْآخِرَةِ» کدام مفهوم مستنبط می‌گردد؟

۱) دل و قلب انسان بهترین و مناسب‌ترین زمین برای کشت محصول دنیا است.

۲) هر کس نگران عاقبت خود است باید زندگی دینی را سرلوحه زندگی خود قرار دهد.

۳) سرنوشت ابدی انسان‌ها بر اساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود.

۴) باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفا بر عهد، رضایت خدا را در بی دارد.

۵۷- مصداق این فریب شیطان که «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتستان را در نظرشان زینت

داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.» در کدام آیه بیان شده است؟

۱) «فَخَسِيبُّهُمْ أَنَّمَا حَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

۲) «خَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَخْدَهُمُ الْمُؤْتَ قَالَ رَبُّ ارْجِعُوهُنَّ...»

۳) «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ»

۵۸- میزان موقیت انسان در رسیدن به هدف‌های بزرگ به میزان تسلط او بر خویش و خودنگهداری بستگی دارد، این موضوع مرهون میوه کدام آیه

شریفه است؟

۱) «إِقِيمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ»

۲) «اهدنا الصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم»

۳) «فَلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُخَيِّبُكُمُ اللَّهُ

۴) «يا أيها الذين آمنوا كُتبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتبَ ...»

۵۹- کدامیک از عبارت‌های زیر با عنوانین مربوط به خود ارتباط درستی دارند؟

الف) قل ان کنتم تحبون الله : و الله غفور رحيم

ب) و ان عليكم لحافظلين : بما كانوا يكسبون

ج) اليوم نختم على افواههم : يعلمون ما تفعلون

د) يا ايها النبي قل لازواجك : و كان الله غفوراً رحيمأ

۱) الف، ب

۲) ب، ج

۳) الف، د

۶۰- به ترتیب هر یک از موارد زیر نشانه کدام «ضعف» در انسان است؟

- پوشیدن لباس نازک

- پوشش سبک

- اثبات خود از راه نادرست

۱) عفاف - روحی - دین‌داری

۲) عفاف - دین‌داری - روحی

۳) دین‌داری - عفاف - روحی

۴) دین‌داری - روحی - عفاف

۲ اور انگلیسی زبان

دانش آموزان عربی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سوالات های مربوط به خود را (در صورت حضوری بودن) از مسئولین حوزه و در صورت غیر حضوری بودن از سایت کانون دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

کل مباحث کتاب زبان انگلیسی ۱

دوسرا (تا بابا) دس

دروس اپنے پیارے درسیں

صفحة ١٥ تاپیان صفحه ۱۱۹

بیانات زبان ادب

درس ۱ تا پایان درس

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- Ever since he was a little boy, his idea of a perfect day ... the entire time playing football with his cousins.

1) was spending	2) has spent
3) he spends	4) has been spending

62- Human beings can invent many extraordinary things if physics ... their need to design new scientific experiments of matter and energy and the relationship between them.

1) meet	2) will meet
3) has met	4) meets

63- When my younger brother called and told me the news of his recent success, I ... expensive car.

64- One thing I am ... is the fact that humans could never breathe underwater without recent advances in technology.

1) satisfied with	2) certain about
3) available for	4) hospitable to

65- Thanks to modern medicine, the quality of life for those who suffer from diabetes or cancer has ... improved over the last twenty years.

66- To expand the business in future years, the company's first action to take is ... a small market in local areas.

- 1) measuring
  - 2) creating
  - 3) reflecting
  - 4) receiving

67- It doesn't require much ... to guess what happened after I broke my mother's favorite vase in front of her.

1) destination	2) addition
3) imagination	4) emotion

68- I agree that the new speed limit does not solve the problem, but it is an important ... in the right direction.

- 1) step
  - 2) ability
  - 3) value
  - 4) habit

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

For years, video games have been attacked for ... (69)... people more overweight or depressed. But recently, researchers have discovered that these games can actually change us for the better and improve both our body and mind. Video games can help to develop ... (70)... skills. Pre-school children who play interactive video games have been shown to have improved motor skills; for example, they can kick, catch and throw a ball ... (71)... children who don't play video games. They also improve a variety of brain functions, ... (72)... decision-making. People who play action-based video games make decisions 25 percent faster than others.

69- 1) they made of	2) making	3) them to make	4) to make
70- 1) domestic	2) physical	3) forbidden	4) energetic
71- 1) the best	2) as good as	3) better than	4) the best of
72- 1) including	2) dentifying	3) collecting	4) ranging

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSEGE 1:

Everyone loves traveling, right? Unfortunately, depending on where you want to go, money can sometimes be a problem, but not if you're prepared. Here are three tips for making the most of your travel experience, no matter how much you have in the bank!

Decide where you will go, based on your budget. The cost of your trip can depend mainly on the countries and cities you want to visit. So, knowing the average costs in a country can help you plan and decide the best option for your next trip. For example, countries like France, Italy, and the UK can be pretty expensive to visit, so you'll need more money for a holiday in these places. By contrast, Eastern Europe, South-East Asia, and South America are cheaper. (In Poland, a three-course meal for two people costs 100 zlotys – about £21!)

Look for discounts on major attractions. Obviously, when you're traveling, you want to see everything the country has to offer, especially the attractions which draw millions of people every year. But before paying a fee to see these, you can research and see if it's possible to see them for less. Many tourist attractions have a student or youth discount, and some attractions are free for everyone on certain days, like the Louvre Museum in Paris, which offers free entry on the first Sunday of every month.

73- What does the passage mainly discuss?

- 1) The relationship between economy and tourism
- 2) Ways to reduce the costs of traveling
- 3) Major attractions of different parts of the world
- 4) Why traveling is essential for everybody

74- The phrase “By contrast” in paragraph 2 is closest in meaning to . . .

- 1) similarly
- 2) therefore
- 3) but
- 4) besides

75- Why has the author mentioned “the Louvre Museum” in paragraph 3?

- 1) To introduce the topic of the next paragraph
- 2) To correct a wrong belief which was described in the previous sentence
- 3) To add more information and to support an earlier statement
- 4) To draw a conclusion from the whole passage

76- What does the paragraph immediately following this passage most probably discuss?

- 1) The third tip on how to lower the costs of traveling
- 2) Another major tourist attraction
- 3) What the Louvre Museum looks like
- 4) Available discounts on major attractions in Paris

PASSEGE 2:

Humanity's first efforts to systematize the concepts of size, shapes, and number are usually regarded as the earliest mathematics. However, the concept of number and the counting process developed so long before the time of recorded history (there is archaeological evidence that counting was employed by humans as far back as 50,000 years ago). The argument that humans, even in prehistoric times, had some number sense, at least to the extent of recognizing the concepts of more and less when some objects were added to or taken away from a small group, seems fair because studies have shown that some animals possess such a sense.

With the gradual evolution of society, simple counting became essential. A tribe had to know how many members it had and how many enemies, and a shepherd needed to know if the flock of sheep was decreasing in size. Probably the earliest way of keeping count was by some simple tally method, employing the principle of one-to-one correspondence. In keeping count of sheep, for example, one finger per sheep could be bent. Counts could also be maintained by making scratches in the dirt or on a stone, by cutting notches in a piece of wood, or by tying knots in a string.

Then, perhaps later, a group of sounds was developed as a word tally against the number of objects in a small group. And still later, with the refinement of writing, a set of signs was devised to stand for these numbers. Such a development is supported by reports of anthropologists in their studies of present-day societies that are thought to be similar to those of early humans.

77- What does the passage mainly discuss?

- 1) Similarities in number sense between animals and humans
- 2) The development of writing in ancient societies
- 3) The beginning of mathematics
- 4) How early humans took care of their animals

78- Why has the author mentioned animals at the end of the first paragraph?

- 1) To show that early humans kept animals
- 2) To emphasize that early humans had an ability to count
- 3) To illustrate that only humans can do activities like counting
- 4) To identify the abilities that animals might have

79- The pronoun "those" in paragraph 3 refers to ....

1) anthropologists	2) studies
3) reports	4) societies

80- Which of the following conclusions is supported by the passage?

- 1) Counting processes did not develop until after writing became widespread.
- 2) Early counting methods required herds of animals.
- 3) Mathematics has remained unchanged since ancient times.
- 4) Early humans first counted because of necessity.

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۱ آنقدر حجه سوال

دفترچه دوم اختصاصی دوازدهم ریاضی (ریاضیات)

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضیات پایه	۲۰	۸۱	۱۴۰	۸۵ دقیقه
	هندرسه ۱	۲۰			
	هندرسه ۱ - آشنا	۱۰			
	هندرسه ۲	۱۰			
۳	آمار و احتمال	۱۰			

دفترچه سوم اختصاصی دوازدهم ریاضی (فیزیک و شیمی)

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۴	فیزیک ۲ (مجموعه اول)	۳۰	۱۵۵	۱۴۱	۴۰ دقیقه
	فیزیک ۲ (مجموعه دوم)		۱۷۰	۱۵۶	
	فیزیک ۱ (مجموعه اول)		۱۸۵	۱۷۱	
	فیزیک ۱ (مجموعه دوم)		۲۰۰	۱۸۶	
۵	شیمی ۲ (مجموعه اول)	۲۰	۲۱۰	۲۰۱	۲۰ دقیقه
	شیمی ۲ (مجموعه دوم)		۲۲۰	۲۱۱	
	شیمی ۱ (مجموعه اول)		۲۳۰	۲۲۱	
	شیمی ۱ (مجموعه دوم)		۲۴۰	۲۳۱	

شیمی	محمد رضا پور جاوید، حمید ذبیحی، یاسر راش، روزبه رضوانی، امیرحسین طبیبی، محمد عظیمیان زواره	آمار و احتمال	فیزیک	هندرسه	ریاضی پایه	نام درس
کاظم اجلالی، امیرمحمد باقری نصرآبادی، شاهین پروازی، عادل حسینی، افشن خاصه‌خان، علی‌اکبر علی‌زاده، حمید علیزاده	سید محمد رضا حسینی‌فرد، افشن خاصه‌خان، سوگند روشنی، علی‌اکبر علی‌زاده، نیلوفر مهدوی	سید محمد رضا ارجمند، علی‌اکبر علی‌زاده، مسعود قندچلار، افشن کردکتوی، مصطفی کیانی، علیرضا گونه، غلامرضا محبی، حسین مخدومی، سیدعلی میرنوری، مصطفی واققی، شادمان ویسی	سید طاهری بروجنی، پوریا علاقمند، مسعود قره‌خانی، محسن کشیده، مجتبی ارجمند، میثم دشتیان، محمدعلی راست‌پیمان، بهنام رستمی، سعید و ارغوانی‌فرد، عیدالرضا امینی‌نسب، زهره آقامحمدی، مجتبی خلیل ارجمندی، میثم دشتیان، محمدعلی راست‌پیمان، بهنام رستمی، حسین مخدومی، سیدعلی میرنوری، مصطفی واققی، شادمان ویسی	کاظم اجلالی، امیرحسین ابو محیوب	مهدی ملار مصانی، علی ارجمند، علی مرشد	آنقدر
امیرحسین ابو محیوب، علی ایمانی، حسین حاج‌جلو، محمدحسین حشمت‌الاعظین، افشن خاصه‌خان، فرزانه خاکپاش، مسعود خندانی، سوگند روشنی، سهیم مجیدی پور، سرژ یقیازاریان تبریزی	سید محمد رضا ارجمند، علی‌اکبر علی‌زاده، نیلوفر مهدوی	سید محمد رضا حسینی‌فرد، افشن خاصه‌خان، سوگند روشنی، علی‌اکبر علی‌زاده، نیلوفر مهدوی	سید طاهری بروجنی، پوریا علاقمند، مسعود قره‌خانی، محسن کشیده، مجتبی ارجمند، میثم دشتیان، محمدعلی راست‌پیمان، بهنام رستمی، سعید و ارغوانی‌فرد، عیدالرضا امینی‌نسب، زهره آقامحمدی، مجتبی خلیل ارجمندی، میثم دشتیان، محمدعلی راست‌پیمان، بهنام رستمی، حسین مخدومی، سیدعلی میرنوری، مصطفی واققی، شادمان ویسی	کاظم اجلالی	کاظم اجلالی	آنقدر
مهدی ملار مصانی، علی ارجمند، علی مرشد	مهدی ملار مصانی، علی ارجمند، علی مرشد	مهدی ملار مصانی، علی ارجمند، علی مرشد	آنقدر			

نام درس	گزینشگر	شیمی	فیزیک	آمار و احتمال	هندرسه	ریاضی پایه	آنقدر
مسئول درس	گروه ویراستاری	ایمان حسین‌نژاد	سیدعلی میرنوری	سوگند روشنی	امیرحسین ابو محیوب	کاظم اجلالی	ریاضی پایه
مسئول سازی	گروه ویراستاری	یاسر راش	بهنام شاهنی	عادل حسینی	عادل حسینی	کاظم اجلالی	آنقدر
		سیدعلی موسوی	حمد زرین کشش	فرزانه خاکپاش	فرزانه خاکپاش	مهدی ملار مصانی	
		بلدا بشیری	زهراه آقامحمدی	مجتبی تشیعی	مجتبی تشیعی	علی ارجمند	
		محمد حسن محمدزاده‌قدم	ویراستار استاد:	بازبینی نهایی:	بازبینی نهایی:	علی ارجمند	
مستند سازی		مسعود خانی	سیدعلی میرنوری	حنانه اتفاقی	حنانه اتفاقی	علی ارجمند	
مدیر گروه		مهلا تایش نیا	باکی اسلامی	امیرحسین ابو محیوب	عادل حسینی	مسئول درس	
مسئول دفترچه		سمیه اسکندری	محمد رضا اصفهانی	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی	سمیه اسکندری	

گروه فن و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئول دفترچه
مدیر گروه: مازیار شیروانی مقدم	گروه مستندسازی
میلاد سیاوشی	حروف انگلی
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۶۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۱-۶۴۶۳

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضیات پایه: ریاضی ۱: صفحه های ۱ تا ۱۱ / حسابان ۱: کل کتاب

-۸۱ - اگر $A = \frac{\sqrt{x}\sqrt{x}}{\sqrt[3]{x}\sqrt[3]{x}} = \frac{1}{2^{36}}$ باشد، مقدار x کدام است؟

$\sqrt[3]{2^{11}}$ (۴)

$\sqrt[17]{2}$ (۳)

$\sqrt[36]{4}$ (۲)

$\sqrt[17]{4}$ (۱)

-۸۲ - دنباله حسابی ... $a_n : \frac{17}{3}, \frac{11}{2}, \frac{16}{3}$ چند جمله مثبت دارد؟

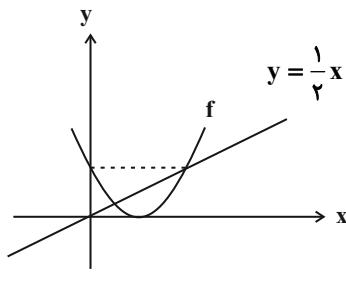
۳۵ (۴)

۳۴ (۳)

۳۳ (۲)

۳۲ (۱)

-۸۳ - اگر نمودار سهمی $f(x) = ax^3 + bx + c$ و خط $y = \frac{1}{2}x$ به صورت زیر باشد، مقدار b کدام است؟

-۲ (۱)

-۳ (۲)

-۴ (۳)

-۶ (۴)

-۸۴ - جواب های معادله $x^3 - (5m+2)x + 6m^2 + 5m + 1 = 0$ در بازه $(2, 7)$ قرار دارند. مجموعه مقادیر ممکن برای m کدام است؟

$\left(\frac{1}{2}, 2\right)$ (۴)

$\left(\frac{1}{3}, 3\right)$ (۳)

$\left(\frac{1}{3}, \frac{1}{2}\right)$ (۲)

(۲, ۳) (۱)

-۸۵ - معادله $\frac{2}{x-a} + \frac{1}{x+a} = \frac{8}{x^2-a^2}$ جواب حقیقی ندارد. مجموع مقادیر قابل قبول برای a کدام است؟

۲ (۴)

۴ (۳)

-۲ (۲)

-۴ (۱)

-۸۶ - اگر $x = a$ جواب معادله $|x - \sqrt{x}| = \sqrt{1-x^2} - x$ باشد، حاصل $2a + 1$ کدام است؟

$\frac{\sqrt{5}-1}{2}$ (۴)

$\sqrt{5}$ (۳)

$\frac{\sqrt{5}+1}{2}$ (۲)

$\sqrt{5}-1$ (۱)

-۸۷ - نمودار تابع $f(x) = |x-1| - |x-3|$ در دو نقطه بر نمودار سهمی $g(x) = ax^2 + b$ مماس است. مجموع طول نقاط تماس کدام است؟

$\frac{5}{2}$ (۴)

۲ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

۱) صفر

-۸۸ - خط $y = 2x+3$ سهمی به معادله $x^2 = y$ را در نقاط A و B قطع می‌کند. اگر C نقطه‌ای روی این سهمی و بین A و B باشد،

بیشترین مقدار مساحت مثلث ABC کدام است؟

۱۰ (۴)

۸ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

-۸۹ - در تابع $\begin{cases} f : \mathbb{R} - [-1, \frac{1}{3}) \rightarrow B \\ f(x) = \frac{x+1}{x} \end{cases}$ ، مجموعه B حداقل چند عضو صحیح دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۹۰ - برد تابع $f(x) = [2x]x - 1$ با دامنه $[-1, 1]$ کدام است؟ (نماد جزء صحیح است).

$[-1, 1] - \{0\}$ (۴)

$[-1, \frac{1}{3}) - \{0\}$ (۳)

$[-1, 0)$ (۲)

$(-\frac{1}{2}, 1) - \{0\}$ (۱)

-۹۱ - نمودار تابع $f(x) = -x|x|$ ، نمودار وارون خود را در چند نقطه قطع می‌کند؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

-۹۲ - اگر $g(x) = 1 + \frac{1}{\sqrt{x}}$ و $f(x) = \sqrt{x} - x$ باشد، برد تابع fg کدام است؟

$(-\infty, 1)$ (۴)

$(-\infty, 1]$ (۳)

$(1, +\infty)$ (۲)

$[1, +\infty)$ (۱)

-۹۳ - اگر $f(x) = 2^x - 1$ و $g(x) = \log_2(x+1)$ ، معادله $(fog)(x) = (gof)(x)$ چند جواب دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۴- مجموع جوابهای معادله $\log_3^x \cdot \log_7^{(x-1)} - 2 \log_3^{(x^7-x^7)} + 8 = 0$ کدام است؟

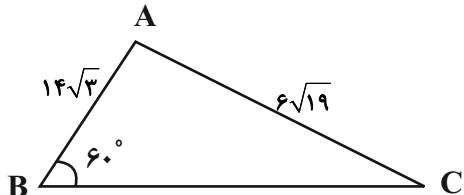
۹۱ (۴)

۸۵ (۳)

۱۲ (۲)

۶ (۱)

۹۵- طول ضلع BC در مثلث مقابل، چند برابر $\sqrt{3}$ است؟

۱۰ (۱)

۱۴ (۲)

۱۶ (۳)

۱۸ (۴)

۹۶- اگر $\sin(x + \frac{\pi}{3}) + \cos(x + \frac{\pi}{6}) = \frac{\sqrt{3}}{3}$ ، مقدار $\cos 2x$ کدام است؟

$\frac{1}{9}$ (۴)

$\frac{7}{9}$ (۳)

$\frac{11}{9}$ (۲)

$-\frac{7}{9}$ (۱)

۹۷- اگر $f(x) = \frac{\pi}{\lambda} \sin x$ و $g(x) = \sin(x + \frac{\pi}{\lambda}) \sin(x + \frac{\Delta\pi}{\lambda})$ برد تابع fog کدام است؟

$(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$ (۴)

$[0, \frac{1}{2}]$ (۳)

$[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$ (۲)

$[-\frac{1}{2}, 0]$ (۱)

۹۸- حاصل $\lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{1 - \tan^2 x}{\sqrt{1 - \sqrt{\sin 2x}}}$ کدام است؟

$-\frac{1}{4}$ (۴)

$\frac{1}{4}$ (۳)

-۴ (۲)

۴ (۱)

۹۹- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{x+1} - \sqrt{1-x}}{\sqrt{x+1} + \sqrt[3]{x-1}}$ کدام است؟

۱ (۴)

$\frac{5}{6}$ (۳)

$\frac{1}{5}$ (۲)

۵ (۱)

۱۰۰- اگر $f(x) = \begin{cases} ax + 2 & ; x < 2 \\ x + 4 & ; x \geq 2 \end{cases}$ و تابع $g(x) = \begin{cases} x^2 & ; x < 1 \\ ax + b & ; x \geq 1 \end{cases}$ روی $\mathbb{R}$ پیوسته باشد، بیشترین مقدار ممکن $a+b$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده ۱: کل کتاب: صفحه های ۹ تا ۹۶

۱۰۱- دو دایره به مرکز A و B یکدیگر را در نقاط C و D قطع کرده‌اند. کدام یک از گزینه‌های زیر همواره درست است؟

(۲) عمودمنصف CD است.

(۱) AB = CD

$$\widehat{CAD} = \widehat{CBD}$$
 (۴)

$$AB = CD$$
 (۳)

۱۰۲- کدام یک از قضیه‌های زیر را می‌توان به صورت یک قضیه دو شرطی نوشت؟

(۱) اگر دو مثلث همنهشت باشند، آن‌گاه زوایای آن‌ها نظیر به نظیر برابر یکدیگرند.

(۲) اگر یک چهارضلعی لوزی باشد، آن‌گاه آن چهارضلعی متوازی‌الاضلاع است.

(۳) اگر دو مثلث همنهشت باشند، آن‌گاه محیط‌های برابر دارند.

(۴) اگر دو ضلع مثلثی برابر یکدیگر باشند، ارتفاع‌های وارد بر آن‌ها نیز برابر یکدیگرند.

۱۰۳- در مثلث ABC، نقاط M و N به ترتیب وسط اضلاع AB و AC قرار دارند. از نقطه O وسط پاره خط MN، دو خط موازی با

AC رسم می‌کنیم تا ضلع BC را به ترتیب در نقاط D و E قطع کنند. حاصل $\frac{DE}{MN}$ کدام است؟

$$\frac{3}{4}$$
 (۲) (۱)

$$\frac{1}{2}$$
 (۴) $\frac{2}{3}$ (۳)

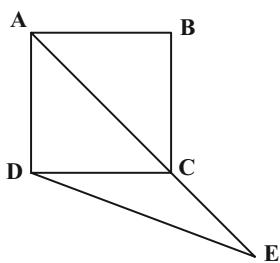
۱۰۴- در شکل زیر $\widehat{BDF} = \widehat{FEC}$ است. اگر EC = ۵، AD = ۲، BF = ۲FC = ۸ باشد، طول پاره خط BC کدام است؟

۱۰۵- در یک ذوزنقه اندازه قاعده‌ها ۶ و ۹ واحد و اندازه ساق‌ها ۴ و ۵ واحد است. مساحت مثلثی که از امتداد ساق‌ها در بیرون ذوزنقه

تشکیل می‌شود، چند درصد مساحت ذوزنقه است؟

$$72\%$$
 (۲) (۱)

$$80\%$$
 (۴) 75% (۳)

۱۰۶- در شکل زیر مربع ABCD کدام است؟ طول $\hat{CDE} = 15^\circ$ و $AB = 6$ است.

۸ (۱)

$8\sqrt{2}$ (۲)

۹ (۳)

$6\sqrt{2}$ (۴)

۱۰۷- در مثلث ABC، دو میانه AM و BN عمود هستند. اگر مساحت این مثلث برابر ۳۶ واحد مربع و طول میانه BN برابر ۶

واحد باشد، طول ضلع BC کدام است؟

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

۹ (۱)

۱۰۸- مساحت یک چندضلعی شبکه‌ای برابر ۵ واحد مربع است. اختلاف بین حداکثر و حداقل مجموع تعداد نقاط مرزی و درونی این

چندضلعی کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

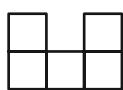
۱۰۹- سه خط متمایز L_1 ، L_2 و L_3 در نقطه A یکدیگر را قطع می‌کنند. چند صفحه وجود دارد که شامل همه این خطوط باشد؟

۲) یک یا هیچ

۱) بی‌شمار

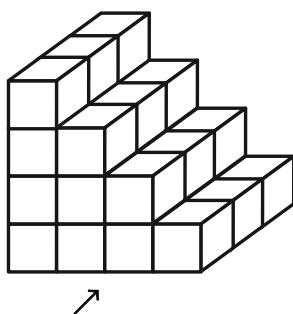
۴) هیچ

۳) دقیقاً یک

۱۱۰- در شکل زیر ۳۰ مکعب کوچک وجود دارد. حداقل چه تعداد از این مکعب‌ها را برداریم تا نمای راست شکل به صورت

دیده شود؟

۹ (۱)

۱۲ (۲)

۱۸ (۳)

۲۲ (۴)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هندهسه ۱: سوالات آشنا

- ۱۱۱- در مثلث مختلف الاضلاع ABC ، نقطه D روی ضلع AC به گونه‌ای قرار گرفته است که $AB = AD$ می‌باشد. اگر نیمسازهای داخلی زوایه‌های B و C ، یکدیگر را در نقطه E قطع کنند، اندازه زاویه ADE همواره کدام است؟ ($AC > AB$)

$$\frac{\hat{B}}{2} \quad (4)$$

$$\frac{\hat{C}}{2} \quad (3)$$

$$\frac{\hat{B} - \hat{C}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\hat{A}}{2} \quad (1)$$

- ۱۱۲- در مثلث قائم‌الزاویه $(\hat{A} = 90^\circ) ABC$ ، در کدامیک از حالت‌های زیر، طول نیمساز زاویه داخلی A از یکی از اضلاع قائمه بزرگ‌تر است؟

$$\hat{B} = 45^\circ \quad (4)$$

$$\hat{B} = 30^\circ \quad (3)$$

$$\hat{B} = 22/5^\circ \quad (2)$$

$$\hat{B} = 15^\circ \quad (1)$$

- ۱۱۳- در مثلث ABC ، $AB = AC = 17$ و $BC = 16$ است. دایره‌ای به مرکز B و شعاع 25 واحد، خطی را که از رأس A موازی BC رسم شود، در نقطه D قطع می‌کند. فاصله نقطه C از خط BD کدام است؟

$$10/2 \quad (4)$$

$$9/6 \quad (3)$$

$$8/4 \quad (2)$$

$$7/2 \quad (1)$$

- ۱۱۴- در ذوزنقه $ABCD$ ، پاره خط BE موازی قطر AC است. اگر $AD = 7$ و $AE = 3$ ، فاصله MD کدام است؟

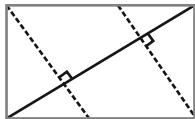
$$12 \quad (1)$$

$$12/25 \quad (2)$$

$$12/5 \quad (3)$$

$$12/75 \quad (4)$$

- ۱۱۵- در مستطیلی به طول اضلاع 3 و 4 واحد، از هر دو رأس متقابل، عمودی بر قطر دیگر این مستطیل رسم شده است. مساحت متوازی‌الاضلاع حاصل کدام است؟

$$5/75 \quad (2)$$

$$7/5 \quad (4)$$

$$5/25 \quad (1)$$

$$6 \quad (3)$$

- ۱۱۶- در متوازی‌الاضلاع $ABCD$ ، نقطه O محل تلاقی قطرها است. اگر محیط متوازی‌الاضلاع و مثلث‌های OAB و OBC ، به ترتیب 24 و 14 باشند، مجموع اندازه‌های دو قطر متوازی‌الاضلاع کدام است؟

$$18 \quad (4)$$

$$16 \quad (3)$$

$$14 \quad (2)$$

$$12 \quad (1)$$

- ۱۱۷- در مثلث قائم‌الزاویه‌ای که یک زاویه آن 20° است، «زاویه بین ..... و ..... وارد بر وتر» از سایر گزینه‌ها بزرگ‌تر است.

۱) نیمساز - میانه

۱) ضلع کوچک‌تر - ارتفاع

۴) ارتفاع - میانه

۳) نیمساز - ارتفاع

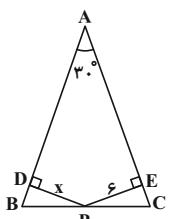
- ۱۱۸- در شکل زیر اگر $AB = AC = 20$ باشد، طول PD کدام است؟

$$2 \quad (1)$$

$$3 \quad (2)$$

$$4 \quad (3)$$

$$5 \quad (4)$$

- ۱۱۹- خط d ، صفحه A در خارج آن دو مفروض است. در رسم خطی گذرا از نقطه A ، موازی صفحه P و متقاطع با خط d ، در کدام وضعیت خط و صفحه مفروض، تنها یک جواب دارد؟

۴) منطبق

۳) موازی

۲) متقاطع

۱) الزاماً عمود

- ۱۲۰- در یک مکعب، صفحه گذرا بر یک یال و وسط یال دیگر، آن را به دو قطعه نابرابر تقسیم می‌کند. نسبت حجم‌های این دو قطعه، کدام است؟

$$\frac{1}{\sqrt{3}} \quad (4)$$

$$\frac{1}{\sqrt{5}} \quad (3)$$

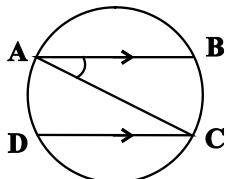
$$\frac{1}{3} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده ۲: کل کتاب: صفحه های ۹ تا ۷۶

۱۲۱- در شکل زیر AC قطر دایره و $AB \parallel CD$ باشد، اندازه زاویه $\widehat{BAC}$ چند درجه است؟

۱۸ (۱)

۲۴ (۲)

۳۶ (۳)

۴۸ (۴)

۱۲۲- دو دایره (O, r) و (O', R) با طول خط مرکzin $O O' = 2$ مفروض‌اند. به ازای چند مقدار صحیح r ، این دو

دایره متقاطع‌اند؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۱۲۳- مطابق شکل زیر دو دایره به شعاع‌های ۲ و ۶ واحد بر هم مماس‌اند. اگر AB و CD مماس‌های مشترک خارجی و MN مماسمشترک داخلی دو دایره باشد، طول MN کدام است؟۴ $\sqrt{3}$ (۱)۳ $\sqrt{3}$ (۲)

۴ (۳)

۳ (۴)

۱۲۴- شعاع‌های دایره‌های محاطی خارجی مثلثی به ترتیب ۲، ۳ و ۶ است. اگر طول‌های دو ارتفاع این مثلث ۳ و ۴ باشد، طول ارتفاع

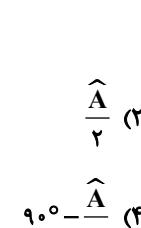
دیگر این مثلث کدام است؟

۲/۵ (۴)

۲/۴ (۳)

۲ (۲)

۱/۵ (۱)

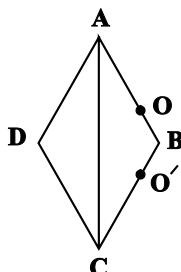
۱۲۵- در مثلث حاده الزاویه ABC ، H محل همرسی سه ارتفاع مثلث است. اگر H_1 ، H_2 و H_3 به ترتیب پای ارتفاع‌های وارد بر BC و AB باشند، اندازه زاویه HH_1H_2 برابر کدام است؟۹۰° - $\widehat{A}$ (۱)

۳ (۳)

محل انجام محاسبات

۱۲۶- لوزی $ABCD$ به طول ضلع ۵ و قطر بزرگ ۸ را نسبت به خط گذرنده از نقاط O و O' ، بازتاب می‌دهیم. اگر $OB = O'B = 1$

باشد، مساحت ناحیه مشترک بین لوزی $ABCD$ و بازتاب یافته آن کدام است؟

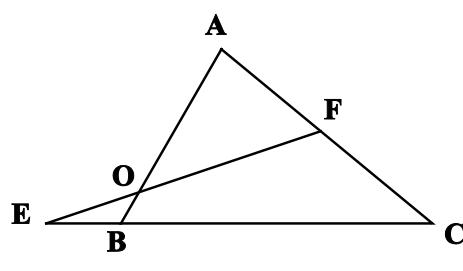
۰/۹۶ (۱)

۱/۴۴ (۲)

۲/۴ (۳)

۴/۸ (۴)

۱۲۷- در شکل زیر نقطه F وسط پاره خط AC و نقطه B تصویر نقطه A در تجانس به مرکز O و نسبت k است. اگر $OF = 5OE$

باشد، مقدار k کدام است؟

- $\frac{1}{4}$ (۱)- $\frac{1}{11}$ (۳)

۱۲۸- در مثلث قائم الزاویه ABC ($\hat{B} = 90^\circ$) $AB = BC = 15$ است. اگر نقطه N روی ضلع AB و $BN = 7$ باشد، آنگاه کمترین

محیط ممکن برای مثلث MBN به گونه‌ای که M روی وتر AC باشد، کدام است؟

۲۴ (۴)

۲۲ (۳)

۲۰ (۲)

۱۸ (۱)

۱۲۹- مساحت مثلث ABC برابر $8\sqrt{3}$ واحد مربع است. اگر $AB < AC = 4$ ، $BC = 4$ و $\angle A = \angle C$ باشد، اندازه ضلع AB کدام است؟

 $4\sqrt{3}$ (۴) $6\sqrt{2}$ (۳) $2\sqrt{6}$ (۲) $4\sqrt{2}$ (۱)

۱۳۰- در مثلث ABC ، رابطه $3a = 4b = 6c$ بین طول اضلاع برقرار است. اگر مساحت مثلث برابر $\frac{3\sqrt{15}}{4}$ باشد، اندازه کوچک‌ترین

ضلع مثلث کدام است؟

۳ (۴)

 $\sqrt{3}$ (۳)

۲ (۲)

 $\frac{3}{2}$ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال: کل کتاب: صفحه‌های ۱ تا ۱۲۷ / ریاضی ۱: آمار و احتمال: صفحه‌های ۱۴۱ تا ۱۷۰

۱۳۱- چه تعداد از موارد زیر درست است؟

$$\exists x \in \mathbb{R}, \forall y \in \mathbb{R}; x + y = 0 \quad (ب)$$

$$\sim(p \Rightarrow q) \equiv p \wedge \sim q \quad (د)$$

۴ (۴)

۳ (۳)

$$\exists x \in \mathbb{R}, \forall y \in \mathbb{R}; x \leq y \quad (الف)$$

$$[(p \Rightarrow q) \wedge \sim q] \Rightarrow \sim p \equiv T \quad (ج)$$

۲ (۲) ۱ (۱)

۱۳۲- متمم مجموعه $[A \cup (B \cap C)]' \cap ((B' \cup A) - B)$ با کدام مجموعه برابر است؟

$$B \quad (۴) \quad A \quad (۳) \quad B' \quad (۲) \quad A - B \quad (۱)$$

۱۳۳- مضارب طبیعی ۷ کوچک‌تر از ۴۰ را به چند طریق می‌توان افزایش کرد به طوری که شامل خود عدد ۷ است، سه عضوی باشد؟

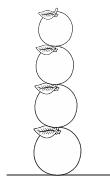
۲۴ (۴) ۱۸ (۳) ۱۵ (۲) ۱۲ (۱)

۱۳۴- اعداد ۹, ۱, ۲, ۳, ... را بر روی ۹ کارت یکسان نوشته و دو کارت به تصادف خارج می‌کنیم. با کدام احتمال یکی از اعداد خارج شده مضرب دیگری است؟

$$\frac{۲۳}{۳۶} \quad (۴) \quad \frac{۷}{۱۸} \quad (۳) \quad \frac{۱۱}{۱۸} \quad (۲) \quad \frac{۷}{۱۲} \quad (۱)$$

۱۳۵- اگر گزاره .... درست باشد، آنگاه احتمال آنکه p و q هر دو درست باشند، برابر .... است.

$$\frac{۱}{۳}, p \wedge q \quad (۴) \quad \frac{۱}{۲}, \sim p \Leftrightarrow q \quad (۳) \quad \frac{۱}{۳}, \sim p \vee q \quad (۲) \quad \frac{۱}{۲}, p \Rightarrow q \quad (۱)$$

۱۳۶- چهار پرتفال کروی شکل با شاعرهای ۸, ۶, ۵ و ۴ واحد را طبق شکل روی هم چیده‌ایم. تیراندازی به سمت پرتفال‌ها شلیک می‌کند. اگر $\frac{۵۹}{۲۰۰}$ تیرها به خطابهای پرتفال برخورد تیر با هر پرتفال، مناسب با مساحت دیده شده از سوی تیرانداز باشد، با چه احتمالی تیر به بالاترین پرتفال برخورد می‌کند؟

$$\frac{۱+۲\pi}{۱۰۰} \quad (۲) \quad \frac{۳\pi}{۱۰۰} \quad (۱) \\ \frac{۲}{۲۵} \quad (۴) \quad \frac{۹}{۱۰۰} \quad (۳)$$

۱۳۷- در جامعه‌ای احتمال ابتلا به کرونا پیش از واکسیناسیون ۴۵ درصد و این احتمال پس از تزریق دوز اول و دوم واکسن به ترتیب ۲۲ درصد و ۱۰ درصد است. فرض کنید تعداد افرادی که در این جامعه واکسن نزده‌اند ۳ برابر افرادی باشد که فقط دوز اول و ۲ برابر افرادی باشد که دو دوز واکسن را تزریق کرده‌اند. فردی از این جامعه که مبتلا به کرونا شود، با کدام احتمال دو دوز واکسن را تزریق کرده است؟

$$\frac{۱}{۷۷} \quad (۱) \quad \frac{۱۱}{۴۳} \quad (۲) \quad \frac{۱۵}{۱۷۲} \quad (۳) \quad \frac{۲}{۳} \quad (۴)$$

۱۳۸- واریانس ۲۴ داده آماری برابر ۵ می‌باشد. اگر داده‌ای که با میانگین برابر است به آن‌ها اضافه شود، واریانس ۲۵ داده جدید چند برابر واریانس داده‌های قبلی است؟

$$۰/۹۶ \quad (۴) \quad ۰/۹۴ \quad (۳) \quad ۰/۹۲ \quad (۲) \quad ۰/۹ \quad (۱)$$

۱۳۹- نمودار جعبه‌ای مقابله مربوط به کدام یک از داده‌های زیر می‌تواند باشد؟

$$۱, ۴, ۲, ۲, ۸, ۶ \quad (۱) \\ ۳, ۱, ۴, ۰, ۶, ۸ \quad (۲) \\ ۹, ۰, ۳, ۸, ۵, ۵ \quad (۳)$$

۱۴۰- فرض کنید جامعه‌ای از ۵ نفر که درآمد ماهیانه آن‌ها بر حسب میلیون تومان به صورت ۹ و ۷ و ۴ و ۳ و ۲ است، تشکیل شده باشد. اگر بخواهیم میانگین درآمد اعضای این جامعه را به کمک نمونه‌ای به اندازه ۳ برآورد کنیم، احتمال آنکه میانگین نمونه کمتر از میانگین جامعه باشد، کدام است؟

$$۰/۸ \quad (۴) \quad ۰/۶ \quad (۳) \quad ۰/۵ \quad (۲) \quad ۰/۳ \quad (۱)$$

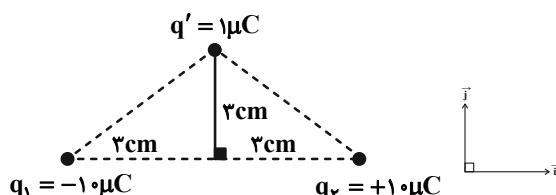

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فیزیک ۲ (مجموعه اول): کل کتاب: صفحه های ۱ تا ۱۳۰

توجه:

دانش آموزن گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «فیزیک ۱- مجموعه دوم»، «فیزیک ۲- مجموعه اول» و «فیزیک ۱- مجموعه دوم» باید پاسخ بدھید.

۱۴۱- در شکل زیر، بردار نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار الکتریکی نقطه‌ای q' از طرف دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 بر حسب

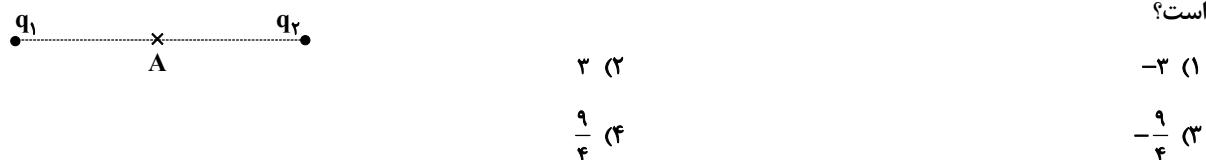
$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$$

(۱) $+100\vec{i}$

(۲) $-50\sqrt{2}\vec{i}$

(۳) $+50\sqrt{2}\vec{i}$

(۴) $-100\vec{i}$

۱۴۲- در شکل زیر بردار میدان الکتریکی خالص حاصل از بارهای نقطه‌ای q_1 و q_2 در وسط خط واسط دو بار برابر با $\frac{q_2}{q_1} \vec{i}$ است. اگراندازه بار q_1 را ۲۵ درصد کاهش دهیم، بردار میدان الکتریکی خالص در همان نقطه $120\vec{i}$ خواهد شد. نسبت $\frac{q_2}{q_1}$ کدام است؟

۲

است؟

(۱) -3

۳ (۴)

۴ (۳)

۱۴۳- بین دو صفحه رسانا با بارهای هماندازه و ناهمنام، میدان الکتریکی یکنواختی برقرار است. یک الکترون (e) و یک پروتون (p) را از کنار صفحات هم علامت‌شان رها می‌کنیم تا از حال سکون شروع به حرکت کنند. کدام عبارت درباره انرژی جنبشی این دو ذره وقتی به صفحه روبروی خود می‌رسند، درست است؟ (از اثر نیروی گرانش و نیروهای اتلافی صرف نظر شود).

K_p < K_e (۲)

K_p = K_e (۱)

۴) بستگی به فاصله بین دو صفحه رسانا دارد.

K_p > K_e (۳)

۱۴۴- خازن تختی را که در فاصله بین صفحات آن هوا وجود دارد، توسط یک باتری شارژ کرده، سپس خازن را از باتری جدا کرده و دی الکتریکی با ثابت κ را بین صفحات آن قرار می‌دهیم. انرژی ذخیره شده در خازن و بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات آن نسبت به حالت اول، به ترتیب از راست به چپ، چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) کاهش، کاهش   (۲) افزایش، افزایش   (۳) کاهش، افزایش   (۴) افزایش، افزایش

۱۴۵- جرم سیمی همگن $8000 \frac{kg}{m^3}$ و چگالی آن $2\Omega \cdot m^{-8}$ است. اگر مقاومت سیم 2Ω و مقاومت ویژه آن $2 \times 10^{-8} \Omega \cdot m$ باشد، سطح

قطع این سیم چند میلی‌مترمربع است؟ (دما ثابت است).

۴ (۴)

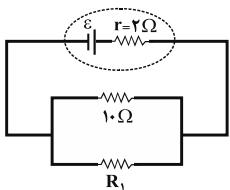
۵ (۳)

۲ (۲)

(۱) ۲/۵

۱۴۶- در مدار شکل زیر، مقاومت R_1 چند اهم شود تا افت پتانسیل درون مولد برابر نیروی محركة آن گردد؟

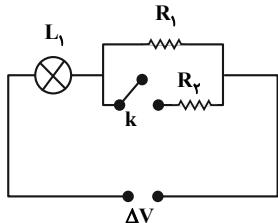
۵ (۲)

۱۰ (۱)

۴) صفر

۲ (۳)

۱۴۷- در مدار شکل زیر، اختلاف پتانسیل ΔV مقدار ثابتی است. با بستن کلید k ، توان مصرفی مقاومت R_1 و شدت روشنایی لامپ L_1 به ترتیب از راست به چپ، چگونه تغییر می‌کند؟

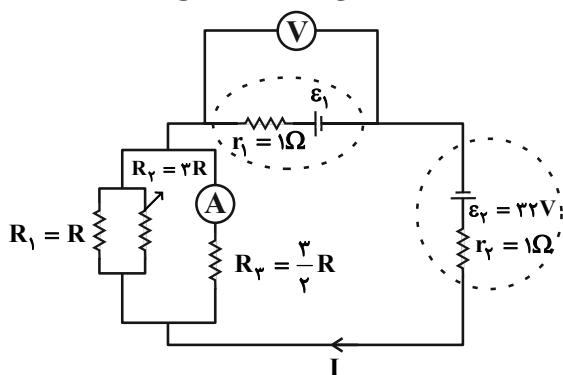
۲) افزایش، افزایش

۱) کاهش، کاهش

۴) افزایش، کاهش

۳) کاهش، افزایش

۱۴۸- در مدار زیر، اگر توان مصرفی مقاومت R برابر با $36W$ باشد و آمپرسنج ایده‌آل عدد $2A$ را نشان دهد، ولتسنج ایده‌آل چه عددی را بر حسب ولت نشان می‌دهد؟

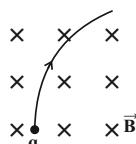
۲ (۱)

۶ (۲)

۱۲ (۳)

۱۴ (۴)

۱۴۹- ذره‌ای به جرم $2mg$ با تندی $5 \times 10^4 \frac{m}{s}$ مسیری مطابق شکل زیر را داخل یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی $G = 200G$ طی می‌کند. اگر اندازه شتاب حرکت ذره در لحظه ورود به فضای میدان برابر با $\frac{9}{8} \times 10^3 \frac{m}{s^2}$ باشد، بار ذره بر حسب میکروکولن کدام است؟ (فرض کنید نیروی مغناطیسی، تنها نیروی وارد بر ذره باشد).

۱۸ (۲)

۱۸ (۱)

- $\frac{9}{4}$ (۴)

۹ (۳)

۱۵۰- سیم مستقیمی به طول 10cm که از آن جریان ثابت I می‌گذرد، درون میدان مغناطیسی یکنواخت $(T) = 1/2\vec{j} + 1/5\vec{i}$ قرار دارد. اگر بیشینه نیروی وارد بر این سیم از طرف میدان مغناطیسی برابر با $N = 26\text{N}$ باشد، I چند آمپر است؟

۰/۰۴ (۴)

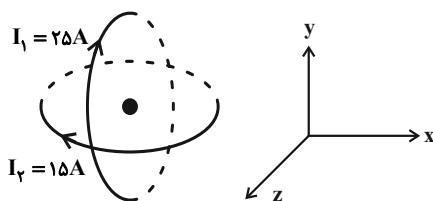
۲ (۳)

۰/۹ (۲)

۱ (۱)

۱۵۱- سطح دو حلقه رسانا که شعاع مقطع هردو 5cm است، مطابق شکل زیر به صورت هم مرکز و عمود بر هم قرار دارند و جریان های I_1 و I_2 در جهت نشان داده شده از آنها عبور می کند. بردار برایند میدان مغناطیسی در مرکز مشترک حلقه ها، بر حسب

$$\text{گاؤس کدام است؟ } (\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}})$$

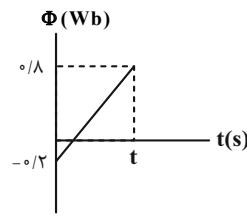
$$(1) -3\bar{i} - 1/\bar{j}$$

$$(2) \bar{i} + 0/\bar{6}\bar{j}$$

$$(3) -\bar{i} - 0/\bar{6}\bar{j}$$

$$(4) 3\bar{i} + 1/\bar{8}\bar{j}$$

۱۵۲- نمودار شار مغناطیسی گذرنده از حلقه ای به مقاومت 25Ω بر حسب زمان به صورت زیر است. با توجه به نمودار، به ترتیب از راست به چپ، بار الکتریکی القایی در حلقه ... میلی کولن بوده و اگر زمان تغییر شار دو برابر شود، بار الکتریکی القایی ... برابر می شود.

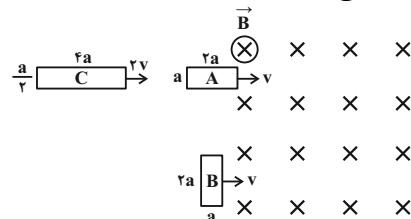
$$(1) 1, 0/04$$

$$(2) \frac{1}{2}, 0/04$$

$$(3) 1, 40$$

$$(4) \frac{1}{2}, 40$$

۱۵۳- مطابق شکل زیر چهار قاب فلزی با ابعاد مشخص شده از میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ عبور می کند. در کدام گزینه بزرگی نیروی حرکت القایی ایجاد شده در این قابها در لحظه ورود به میدان مغناطیسی به درستی مقایسه شده است؟

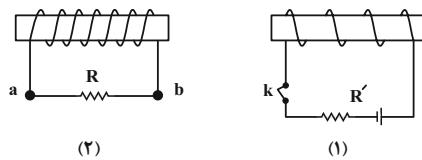
$$\epsilon_C > \epsilon_B > \epsilon_A \quad (1)$$

$$\epsilon_B > \epsilon_C > \epsilon_A \quad (2)$$

$$\epsilon_A = \epsilon_C < \epsilon_B \quad (3)$$

$$\epsilon_A = \epsilon_B = \epsilon_C \quad (4)$$

۱۵۴- در شکل زیر، در لحظه باز کردن و بستن کلید k ، به ترتیب از راست به چپ، جهت جریان القایی که از مقاومت R در مدار (۲) عبور می کند، چگونه است؟

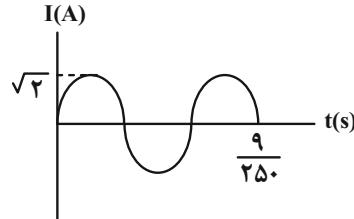
$$(2) b \text{ به } a, b \text{ به } a$$

$$(4) b \text{ به } a, a \text{ به } b$$

$$(1) a \text{ به } b, a \text{ به } b$$

$$(3) a \text{ به } b, b \text{ به } a$$

۱۵۵- اگر نمودار جریان متناوب سینوسی بر حسب زمان به صورت زیر باشد، در لحظه $\frac{1}{250}$ ثانیه، جریان عبوری چند آمپر است؟

$$\frac{\sqrt{6}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (4)$$

$$\sqrt{2} \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \quad (3)$$

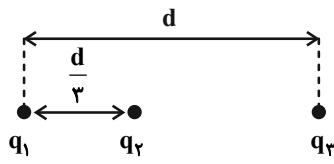

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فیزیک ۲ (مجموعه دوم): کل کتاب: صفحه های ۱ تا ۱۳۰

توجه:

دانشآموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «فیزیک ۲-مجموعه اول»، «فیزیک ۱-مجموعه دوم»، «فیزیک ۱-مجموعه اول» و «فیزیک ۱-مجموعه دوم» باید پاسخ بدهید.

۱۵۶- در شکل زیر، برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار الکتریکی نقطه‌ای q_3 برابر با $\bar{F}$ است. اگر بار q_1 را سه برابر کنیم، نیرویبرایند وارد بر بار q_3 برابر با $-\bar{F}$ می‌شود. نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ کدام است؟

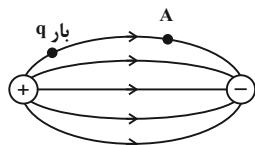
$$\begin{array}{ll} \frac{9}{4} & (2) \\ -\frac{9}{4} & (4) \end{array}$$

$$-\frac{9}{8} \quad (1)$$

$$\frac{9}{8} \quad (3)$$

۱۵۷- مطابق شکل زیر، اگر بار الکتریکی $q+$ را در نقطه مشخص شده رها کنیم، در ادامه مسیر به نقطه A ..... و به سمت نقاط با

پتانسیل الکتریکی ..... می‌رود. (فقط اثر نیروهای الکتریکی را در نظر بگیرید.)

- (۱) می‌رسد - کمتر
(۲) می‌رسد - بیشتر
(۳) نمی‌رسد - کمتر
(۴) نمی‌رسد - بیشتر

۱۵۸- در شکل زیر، صفحات خازنی تخت به اختلاف پتانسیل $V = 100V$ وصل هستند. با انتقال بار الکتریکی $q = -4\mu C$ از نقطه A تا B،

کدام گزینه اتفاق می‌افتد؟

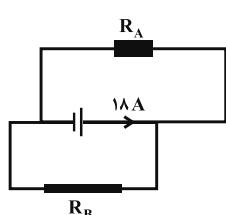
- (۱) انرژی پتانسیل الکتریکی آن $J = 2mJ / ۰$ افزایش می‌یابد.
(۲) انرژی پتانسیل الکتریکی آن $J = 12mJ / ۰$ افزایش می‌یابد.
(۳) پتانسیل الکتریکی نقاط میدان $V = 20V$ کاهش می‌یابد.
(۴) پتانسیل الکتریکی نقاط میدان $V = 40V$ کاهش می‌یابد.

۱۵۹- ظرفیت خازنی تخت $F = 15\mu F$ و اختلاف پتانسیل دو سر آن $V = 5V$ است. چند میکروکولن بار از صفحه مثبت خازن به صفحه منفیخازن منتقل کنیم تا انرژی ذخیره شده در آن $U = 120\text{ میکروژول}$ کاهش یابد؟

$$(1) ۳۰ \quad (2) ۴۰ \quad (3) ۵۰ \quad (4) ۶۰$$

۱۶۰- جرم سیم مسی A دو برابر جرم سیم مسی B است. اگر شعاع مقطع سیم A دو برابر شعاع مقطع سیم B باشد، جریان

عبوری از سیم A در مدار شکل مقابل چند آمپر است؟

$$(1) ۱۶$$

$$(2) ۸$$

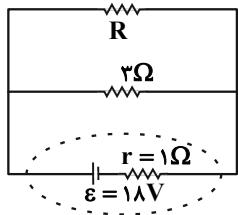
$$(3) ۱۲$$

$$(4) ۱۴$$

۱۶۱- اگر در مدار شکل زیر، مقاومت $R = 5\Omega$ را با یک مقاومت $2' R = 6\Omega$ جایگزین کنیم، به ترتیب از راست به چپ، توان مصرفی

مقاومت ۳ اهمی و توان خروجی مولد نسبت به حالت اول چند برابر می‌شوند؟

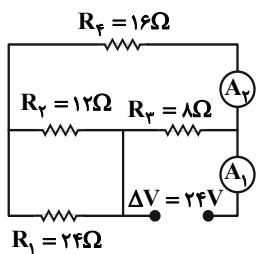
$$\frac{2}{3}, \frac{4}{9} (2)$$

$$\frac{16}{9}, \frac{8}{9} (4)$$

$$\frac{4}{9}, \frac{2}{3} (1)$$

$$\frac{8}{9}, \frac{16}{9} (3)$$

۱۶۲- در مدار شکل زیر، آمپرسنچهای آرمانی A_1 و A_2 به ترتیب از راست به چپ، چه اعدادی را برحسب آمپر نشان می‌دهند؟

$$1 \text{ و } 3 (1)$$

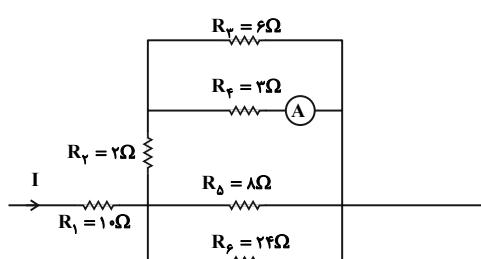
$$1/5 \text{ و } 3 (2)$$

$$1 \text{ و } 4 (3)$$

$$1/5 \text{ و } 4 (4)$$

۱۶۳- در مدار شکل زیر در صورتی که توان مصرفی مقاومت R_1 برابر با $40W$ باشد، آمپرسنچ ایده‌آل، چه عددی را برحسب آمپر

نشان می‌دهد؟

$$0/4 (1)$$

$$0/8 (2)$$

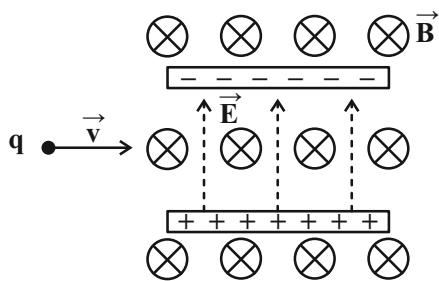
$$1/2 (3)$$

$$2 (4)$$

۱۶۴- یک ذره باردار با بار الکتریکی $C = +2\mu C$ و جرم 2 g با تندی 10^5 m/s مطابق شکل زیر، وارد فضای میدان الکتریکی

یکنواختی به بزرگی $E = 400 \text{ N/C}$ و میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی $B = 40 \text{ G}$ می‌شود. بزرگی شتابی که ذره در

این فضا می‌گیرد، چند متر بر مجدور ثانیه است؟ (از اثر وزن ذره صرف نظر کنید).

$$0 \text{ (1)}$$

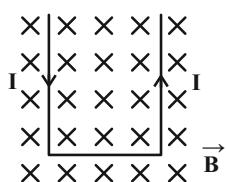
$$2 (2)$$

$$4 (3)$$

$$8 (4)$$

۱۶۵- مطابق شکل زیر، یک میله رسانای U شکل سبک و صلب (غیرقابل انعطاف) که جریان ثابت I از آن می‌گذرد، در میدان مغناطیسی یکنواخت درون‌سویی قرار دارد. در این صورت میله U شکل:

(۱) بر روی صفحه کاغذ به سمت پایین حرکت می‌کند.

(۲) بر روی صفحه کاغذ به سمت بالا حرکت می‌کند.

(۳) عمود بر صفحه کاغذ و به سمت بیرون پرتاپ می‌شود.

(۴) عمود بر صفحه کاغذ و به سمت داخل پرتاپ می‌شود.

۱۶۶- سیمی روکش دار و نازک به طول ۲۰ متر را به طور منظم در فواصلی بسیار کوتاه در سرتاسر طول یک استوانه پلاستیکی و توخالی با مساحت جانبی ۵۰ سانتی‌مترمربع می‌بیچیم. اگر جریان عبوری از سیم‌لوله ۲۰۰ میلی‌آمپر باشد، اندازه میدان مغناطیسی یکنواخت درون سیم‌لوله چند میلی تسلا می‌شود؟

$$\frac{\text{T.m}}{\text{A}} = 12 \times 10^{-7} \times \frac{\mu_0}{5} = 12 \times 10^{-3}$$

(۱) ۱

(۲) ۱۰

(۳) ۲

(۴) ۲۰

۱۶۷- یک حلقه فلزی که شعاع آن قابل تغییر است، درون یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی 5T قرار گرفته است، به طوری که سطح حلقه بر خط‌های میدان مغناطیسی عمود است. اگر در اثر تغییر شعاع حلقه، بزرگی نیروی محرکه القایی متوسط ایجاد شده در حلقه برابر با $7.5 \times 10^{-3}\text{N}$ باشد، آهنگ تغییر سطح مقطع حلقه چند سانتی‌متر مربع بر ثانیه است؟

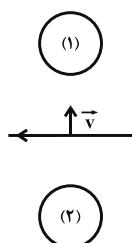
(۱) ۱۰۰

(۲) ۱۰۰۰

(۳) ۱۰

(۴) ۰.۰۱

۱۶۸- در شکل زیر، اگر سیم دراز حامل جریان I را به طرف بالا حرکت دهیم، جهت جریان القایی در حلقه‌ها چگونه است؟

(۱) حلقه (۱) ساعتگرد، حلقه (۲) پادساعتگرد

(۲) حلقه (۱) پادساعتگرد، حلقه (۲) ساعتگرد

(۳) هر دو حلقه ساعتگرد

(۴) هر دو حلقه پادساعتگرد

۱۶۹- در یک مبدل آرمانی، ولتاژ ورودی برابر با ۸ ولت است. اگر تعداد دورهای پیچه اولیه ۱۰۰ واحد بیشتر از پیچه ثانویه باشد، کدام گزینه می‌تواند ولتاژ خروجی این مبدل بر حسب ولت باشد؟ (تعداد دورهای پیچه اولیه عددی طبیعی است).

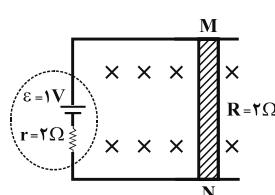
(۱) $\frac{5}{4}$

(۲) ۸

(۳) $\frac{8}{3}$

(۴) ۲

۱۷۰- مطابق شکل زیر، سیم MN به طول ۴ متر و مقاومت الکتریکی 2Ω را در میدان مغناطیسی یکنواخت درون‌سویی به اندازه 5T ، با سرعت ثابت و عمود بر خط‌های میدان مغناطیسی به حرکت در می‌آوریم. جهت حرکت سیم کدام طرف و سرعت آن چند سانتی‌متر بر ثانیه باشد تا در حالتی که جریان عبوری از مدار صفر نیست، توان خروجی مولد صفر شود؟

(۱) ← و ۱۰

(۲) → و ۱۰

(۳) ← و ۵

(۴) → و ۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

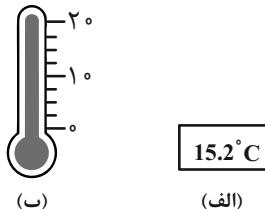
فیزیک ۱ (مجموعه اول): کل کتاب: صفحه های ۱ تا ۱۴۹

نحوه:

دانش آموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «فیزیک ۱- مجموعه دوم»، «فیزیک ۲- مجموعه اول»، «فیزیک ۱- مجموعه اول» و «فیزیک ۱- مجموعه دوم» باید پاسخ بدهید.

۱۷۱- در شکل زیر، دقت اندازه گیری دما سنج رقمی (الف) و دما سنج مدرج (ب) که بر حسب درجه سلسیوس مدرج شده اند، به ترتیب از

راست به چپ، چند درجه سلسیوس است؟

(۱) ۲/۵ ، ۰/۲

(۲) ۰/۱ ، ۰/۲

(۳) ۲/۵ ، ۰/۱

(۴) ۰/۱ ، ۰/۱

۱۷۲- جرم یک ظرف تو خالی 60.0 g است. اگر آن را با مایع (۱) به چگالی $\rho = 1/4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ پُر کنیم، جرم مجموعه 88.0 g و اگر آن را با مایع(۲) پُر کنیم، جرم مجموعه 68.0 g می شود. چند گرم بر لیتر است؟

(۱) ۱۰۸۰

(۲) ۱/۰۸

(۳) ۴۰۰

(۴) ۰/۴

۱۷۳- چه تعداد از گزاره های زیر صحیح است؟

الف) بعضی از مواد ناتراوا در صنعت قلمزنی استفاده می شوند.

ب) قطرات شبنم روی شاخ و برگ درختان، نشانه ای از نیروهای دگر چسبی است.

پ) آب روی شیشه چرب برخلاف جیوه روی شیشه، خاصیت ترشوندگی ندارد.

(۱) ۳

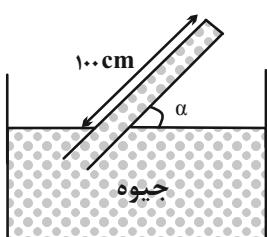
(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) صفر

۱۷۴- در شکل زیر، مساحت ته بسته لوله 4 cm^2 ، چگالی جیوه $\rho = 13/6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و اندازه نیرویی که از طرف جیوه بر انتهای بسته لوله واردمی شود، برابر با $N/26$ است. اگر فشار هوای محیط برابر با 10^5 Pa باشد، زاویه α چند درجه است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

$$(\sin 37^\circ = 0.6)$$

(۱) ۵۳

(۲) ۶۰

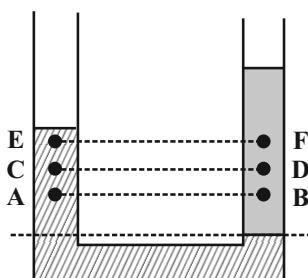
(۳) ۳۷

(۴) ۳۰

محل انجام محاسبات

۱۷۵- در لوله U شکل زیر، دو مایع مخلوط نشدنی در حال تعادل قرار دارند. اگر اندازه اختلاف فشار بین دو نقطه هم تراز A و B برابر باشد، به ترتیب از راست به چپ، اندازه اختلاف فشار بین دو نقطه هم تراز C و D و اندازه اختلاف فشار بین دو نقطه هم تراز E و F، بر حسب پاسکال مطابق با کدام گزینه می‌تواند باشد؟

(۱) ۸۰۰۰ و ۷۰۰۰

(۲) ۷۰۰۰ و ۸۰۰۰

(۳) ۴۰۰۰ و ۵۰۰۰

(۴) ۵۰۰۰ و ۴۰۰۰

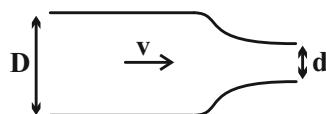
۱۷۶- در لوله افقی شکل زیر، جریان پایاپی از سیالی تراکم ناپذیر با تندری $\frac{cm}{s} / ۳ / ۲$ در قسمت بین لوله در حال حرکت است. اگر

باشد، تندری خروج آب از قسمت باریک لوله چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

(۱) ۴۰

(۲) ۵

(۳) ۴

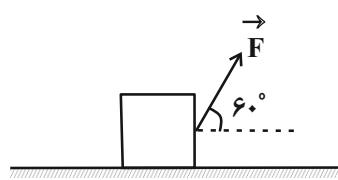
(۴) $\frac{۳۲}{۹}$

۱۷۷- در شکل زیر کار نیروی ثابت $\vec{F}$ در جایه‌جایی افقی جعبه بر روی سطح به اندازه ۱۲m برابر با W است. اگر بدون آن که اندازه

نیرو تغییر کند، زاویه بین بردار نیرو و جایه‌جایی را 70° کاهش دهیم، پس از چند متر جایه‌جایی بر روی سطح افقی، کار انجام

شده توسط نیروی $\vec{F}$ برابر با W می‌شود؟ (۰ / ۸)

(۱) ۱۰

(۲) $7 / 5$ (۳) $10\sqrt{3}$ (۴) $7 / 5\sqrt{3}$

۱۷۸- جسمی از بالاترین نقطه یک سطح شیبدار به طول ۲m که با سطح افق زاویه 37° می‌سازد، از حال سکون رها می‌شود. اگر

جسم با تندری 4 m/s به پایین ترین نقطه سطح شیبدار برسد، اندازه نیروی اصطکاک وارد بر جسم چند برابر وزن آن است؟

 $(\sin 37^\circ = 0.6, g = 10 \text{ N/kg})$

(۱) ۰/۲

(۲) ۲/۳

(۳) ۴/۲

(۴) ۰/۴

۱۷۹- در فشار ۱atm، دمای مقداری آب را $18^\circ F$ افزایش می‌دهیم تا به نقطه جوش برسد. دمای اولیه آب چند کلوین بوده است؟

(۱) ۳۸۳

(۲) ۳۶۳

(۳) ۹۰

(۴) ۱۰

۱۸۰- اگر به یک مکعب فلزی توپر به طور یکنواخت حرارت دهیم، حجم آن 48% درصد افزایش می‌باید. در این حالت مساحت یکی از سطوح جانبی آن چند درصد افزایش خواهد یافت؟

(۴) ۰/۳۲

(۳) ۰/۴۸

(۲) ۰/۱۶

(۱) ۰/۲۴

۱۸۱- دمای یک قطعه فلز توپر از جنس برنج را تقریباً چند درجه سلسیوس افزایش دهیم تا چگالی آن 57% درصد کاهش باید؟

$$\left(\alpha_{برنج} = 19 \times 10^{-6} \text{ K}^{-1} \right)$$

(۴) ۱۰۰

(۳) ۲۰۰

(۲) ۱۱۴

(۱) ۵۷

۱۸۲- در ظرف عایقی، 80g آب با دمای 60°C وجود دارد. حداقل چند گرم یخ با دمای صفر درجه سلسیوس را می‌توانیم به ظرف اضافه کنیم تا تمام یخ ذوب شود؟ ($L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}}$)

(۴) ۱۲۰۰

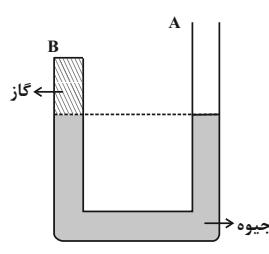
(۳) ۶۰۰

(۲) ۸۰۰

(۱) ۴۰۰

۱۸۳- در شاخه B لوله U شکل زیر، مقدار معینی گاز آرامانی در دمای 120°C در کنار جیوه در حال تعادل قرار دارد. اگر در شاخه A تا ارتفاع 16cm مایعی به چگالی 4g/cm^3 اضافه کنیم، دمای گاز را چند درجه فارنهایت افزایش دهیم تا بعد از ایجاد

$$(P_0 = 76\text{cmHg})$$

(۱) ۱۵

(۲) ۲۰

(۳) ۲۳

(۴) ۲۷

۱۸۴- مقدار معینی گاز آرامانی از حالت اولیه f تا حالت نهایی e، طی سه مرحله، یک انبساط هم‌دما با اندازه کار J_{160} ، یک انبساط

بی‌دررو با اندازه کار J_{80} و یک انبساط هم‌دما دیگر با اندازه کار J_{120} انجام می‌دهد. تغییرات انرژی درونی گاز از حالت f تا

حالات f چند زول است؟

(۴) -۸۰

(۳) ۸۰

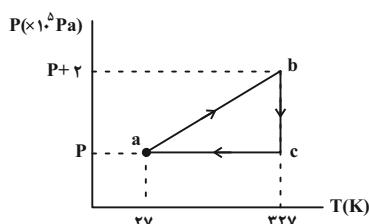
(۲) -۳۶۰

(۱) ۳۶۰

۱۸۵- نمودار P-T چرخه‌ای که 64g گاز آرامانی تک‌اتمی طی می‌کند، به صورت شکل زیر است. اگر اندازه گرمای مبادله شده با محیط

$$(M = 32 \frac{\text{g}}{\text{mol}}, R = 8 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}})$$

در فرایند c $\rightarrow$ b برابر با 100J باشد، حاصل $W_{bc} - W_{ca}$ چند کیلوژول است؟

(۱) -۵/۸

(۲) -۱

(۳) -۶/۴

(۴) صفر

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فیزیک ۱ (مجموعه دوم): کل کتاب: صفحه های ۱ تا ۱۴۹

توجه:

دانشآموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «فیزیک ۲-مجموعه اول»، «فیزیک ۱-مجموعه دوم» و «فیزیک ۱-مجموعه اول» و «فیزیک ۱-مجموعه دوم» باید پاسخ بدھید.

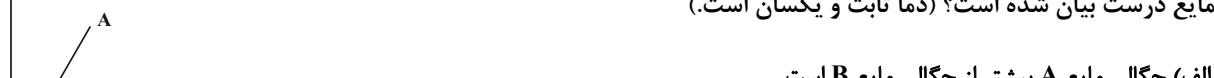
$$186 - \text{اگر در رابطه } x = \frac{AB}{C} t^3 + Bt^2 + C \text{ بر حسب متر و } t \text{ بر حسب ثانیه باشد، A، B \text{ و } C \text{ به ترتیب از راست به چپ، از جنس}$$

کدام کمیت فیزیکی می‌توانند باشند؟

- (۱) شتاب، سرعت، طول   (۲) طول، شتاب، سرعت   (۳) سرعت، شتاب، طول   (۴) صفر

۱۸۷ - نمودار جرم بر حسب حجم برای دو مایع مخلوط نشدنی A و B مطابق شکل زیر است. چه تعداد از عبارت‌های زیر در مورد این دو

مایع درست بیان شده است؟ (دما ثابت و یکسان است).

(الف) چگالی مایع A بیشتر از چگالی مایع B است.

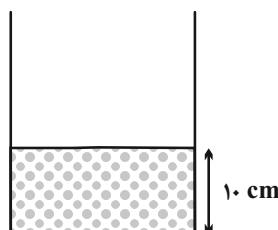
(ب) اگر این دو مایع را درون استوانه‌ای برشیم، بعد از ایجاد تعادل، مایع A پایین‌تر از مایع B قرار می‌گیرد.

(پ) برای جرم مساوی از دو مایع که درون یک استوانه قرار دارند، ارتفاع مایع A بیشتر از B است.

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) صفر

۱۸۸ - در کدام پدیده، نیروهای دگرچسبی اثری ندارند؟

- (۱) پایین رفتن جیوه در لوله موبین
(۲) کروی ماندن قطره آب روی پوست چرب
(۳) قرار گرفتن گیره فلزی روی سطح آب
(۴) فرورفتگی سطح آب در لوله موبین شیشه‌ای تمیز

۱۸۹ - در شکل زیر، مقداری مایع با چگالی $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ ۲۰۰۰ را در ظرفی استوانه‌ای با سطح مقطع 50cm^2 ریخته‌ایم. چند گرم روغن بهچگالی $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ۸/۰ روی آن برشیم تا فشار حاصل از ستون دو مایع در کف ظرف ۳ برابر فشار ناشی از ستون مایع اولیه شود؟ $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ و دو مایع با یکدیگر مخلوط نمی‌شوند.)

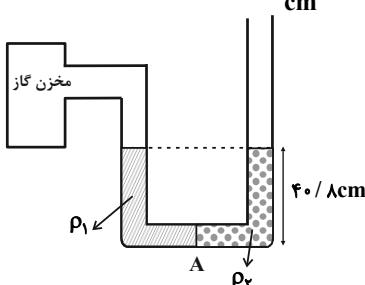
۱۲۵۰ (۱)

۲۵۰۰ (۲)

۱۰۰۰ (۳)

۲۰۰۰ (۴)

۱۹۰- مطابق شکل زیر، داخل لوله U شکلی که سمت چپ آن به مخزن گازی متصل است، دو مایع مخلوط نشدنی با حجم یکسان و چگالی های ρ_1 و ρ_2 در حال تعادل قرار دارند. اگر فشار پیمانه ای گاز داخل مخزن 3cmHg باشد، چگالی ρ_2 چند گرم بر سانتی متر مکعب است؟ (سطح مقطع لوله در قسمت افقی ناچیز است، $\rho_{\text{Hg}} = 13.6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$)

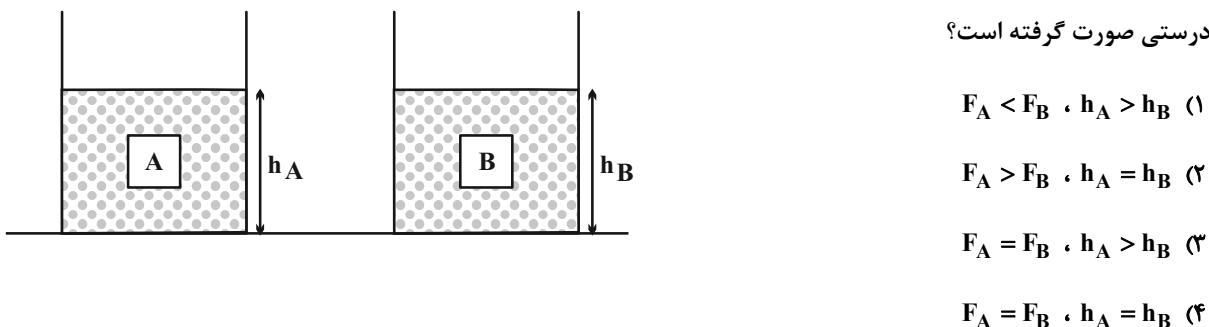
۱/۲ (۱)

۱/۶ (۲)

۱/۸ (۳)

۲ (۴)

۱۹۱- دو جسم هم حجم و توپر A و B، درون دو ظرف یکسان که در آنها حجم یکسانی از دو مایع ریخته شده، غوطه ور هستند. اگر نیروهای شناوری وارد بر جسم های A و B از طرف مایع باشند، در کدام گزینه الزاماً مقایسه $\rho_A > \rho_B$ باشد و $F_A < F_B$ و $F_A > F_B$ و $F_A = F_B$ ؟

۱۹۲- در یک جابه جایی معین، تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی الزاماً برابر با کدام یک از عبارات زیر است؟

۱) منفی تغییرات انرژی جنبشی جسم در آن جابه جایی

۲) تغییرات انرژی جنبشی جسم در آن جابه جایی

۳) منفی کار نیروی گرانشی در آن جابه جایی

۴) کار نیروی گرانشی در آن جابه جایی

۱۹۳- در شرایط خلا و از سطح زمین، گلوله ای را در راستای قائم رو به بالا پرتا ب می کنیم. اگر در ارتفاع ۸ متری از سطح زمین، تندی

($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$) گلوله نسبت به نقطه پرتا ب ۸ متر بر ثانیه کاهش یافته باشد، تندی اولیه پرتا ب گلوله چند متر بر ثانیه بوده است؟

۱۴ (۴)

۱۶ (۳)

۱۸ (۲)

۲۰ (۱)

۱۹۴- پمپ آبی در هر ثانیه ۲۰ لیتر آب را با تندری ثابت از سطح زمین تا ارتفاع ۱۵ متری بالا می‌برد. اگر این پمپ در هر ۳ ثانیه، $J = 12 \text{ kJ}$

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \rho = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}) \quad \text{آنچند درصد است؟}$$

۸۰ (۴)

۱۶/۷ (۳)

۸۳/۳ (۲)

۷۵ (۱)

۱۹۵- طول یک میله آهنی توپر در دمای صفر درجه سلسیوس، 2mm بیشتر از طول یک میله مسی توپر در همین دما است. اگر دمای میله‌ها را 100°C افزایش دهیم، طول میله مسی 1mm بیشتر از طول میله آهنی خواهد شد. طول اولیه میله آهنی چند متر است؟

$$(\alpha_{\text{cu}} = 1/8 \times 10^{-5} \text{K}^{-1} \text{ و } \alpha_{\text{Fe}} = 1/2 \times 10^{-5} \text{K}^{-1})$$

۶/۰۶ (۴)

۵/۰۰۶ (۳)

۵/۰۶ (۲)

۶/۰۰۶ (۱)

۱۹۶- ظرفی استوانه‌ای از جنس شیشه و با حجم 500cm^3 در دمای 25°C از جیوه با همان دما پُر شده است. اگر دمای مجموعه را به 75°C برسانیم، چند سانتی‌متر مکعب جیوه از ظرف خارج می‌شود؟ ($\alpha_{\text{شیشه}} = 12 \times 10^{-5} \text{K}^{-1}$, $\alpha_{\text{جیوه}} = 18 \times 10^{-5} \text{K}^{-1}$)

۱۲/۲ (۴)

۵ (۳)

۳/۶ (۲)

۵/۴ (۱)

۱۹۷- $\frac{3}{4}$ گرمایی که 85g آب در 100°C را به بخار آب 100°C تبدیل می‌کند، چند گرم یخ -10°C را به طور کامل ذوب می‌کند؟

$$(L_V = 2268 \frac{\text{J}}{\text{g}} \text{ و } L_F = 336 \frac{\text{J}}{\text{g}}, c = 2/1 \frac{\text{J}}{\text{g.K}})$$

۴۹۲ (۴)

۴۵۰ (۳)

۴۳۰ (۲)

۴۰۵ (۱)

۱۹۸- در یک ظرف استوانه‌ای عایق، 90.0g آب در دمای صفر درجه سلسیوس وجود دارد. اگر در اثر تبخیر سطحی، بخشی از آب بخار شده

$$(L_V = 8L_F) \quad \text{و بقیه آن به یخ صفر درجه سلسیوس تبدیل شود، جرم یخ چند گرم است؟}$$

۸۰۰ (۴)

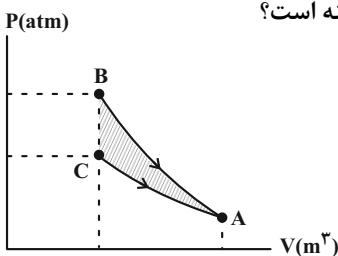
۴۵۰ (۳)

۲۰۰ (۲)

۱۰۰ (۱)

۱۹۹- نمودار $P-V$ دو فرایند هم‌دما و بی‌درو را برای مقدار معینی گاز آرمانی مطابق شکل زیر رسم شده است. اگر انرژی درونی گاز در

نقاط B و C به صورت U_B و U_C باشند، در این صورت $\Delta U = U_B - U_C$ برابر با کدام گزینه است؟

۱) مساحت قسمت هاشورزده

۲) کار انجام شده توسط گاز در فرایند بی‌درو

۳) گرمای مبادله شده در فرایند هم‌دما

۴) کار انجام شده روی گاز در فرایند هم‌دما

۲۰۰- یک ماشین گرمایی درون‌سوز در هر چرخه 5g بنزین مصرف کرده و 150kJ گرما هدر می‌دهد. اگر مقدار گرمای حاصل از

سوختن هر گرم بنزین $J = 40\text{kJ}$ باشد، بازده این موتور چند درصد است؟

۴۰ (۴)

۳۳ (۳)

۳۰ (۲)

۲۵ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۲: (مجموعه اول): کل کتاب

توجه:

دانشآموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «شیمی ۱- مجموعه اول»، «شیمی ۱- مجموعه دوم»، «شیمی ۲- مجموعه اول» و «شیمی ۲- مجموعه دوم» باید پاسخ بدهید.

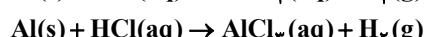
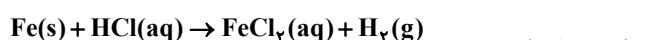
۲۰۱- همه عبارت‌های زیر درست‌اند، به جز...

(۱) در گروه ۱۴ جدول دوره‌ای تفاوت عدد اتمی نخستین عنصر فلزی و نخستین عنصر شبه‌فلزی، برابر عدد اتمی گاز نجیب دوره چهارم می‌باشد.

(۲) اگر آرایش الکترونی کاتیون M^{3+} به صورت $[Ar]^{3d^5} 1s^1$ باشد، عنصر M در گروه ۸ جدول دوره‌ای قرار دارد.

(۳) در بین عنصرهای Cu, Al, Mg, Ag, K و Na بیشترین واکنش‌پذیری مربوط به K می‌باشد.

(۴) با افزایش مجموع n و ۱ الکترون‌های لایه ظرفیت اتم عنصرهای گروه ۱۷، شعاع اتمی آن‌ها کاهش می‌یابد.

۲۰۲- اگر بر اثر واکنش نمونه‌های ناخالص به جرم‌های برابری از آهن و آلومینیم با مقدار کافی محلول HCl، جرم گاز آزاد شده از واکنش سریعتر، ۲ برابر جرم گاز آزاد شده از واکنش کندتر باشد؛ نسبت درصد خلوص نمونه آهن به درصد خلوص نمونه آلومینیم به تقریب کدام است؟ (هردو واکنش را کامل در نظر بگیرید: $(Fe = 56, Al = 27 : g/mol)^{-1}$)

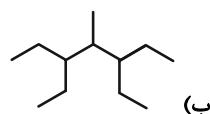
۳/۱۱ (۴)

۱/۵۵ (۳)

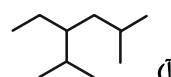
۶/۲۲ (۲)

۱۲/۴۴ (۱)

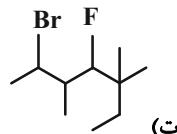
۲۰۳- چند مورد از نامگذاری‌های زیر درست است؟

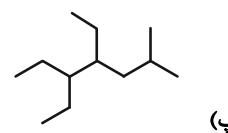
۳-۵-دی‌اتیل -۴-متیل هبتان

-۳- اتیل -۲-، ۵- دی‌متیل هگزان

۲-برمو -۴-فلوئورو -۳، ۵- تری‌متیل هپتان

۳-۴- دی‌اتیل -۶- متیل هپتان

۴) صفر

۲/۲ (۲)

۳)

۲۰۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر در مورد واکنش «هگزان $\rightarrow$ گاز هیدروژن + ۱- هگزن» نادرست است؟ ($C = 12, H = 1 : g/mol^{-1}$)

الف) پس از انجام این واکنش، فراورده‌ای ایجاد می‌شود که پایداری بیشتری از واکنش دهنده‌های اولیه دارد.

ب) هگزان و ۱- هگزن در دمای اتفاق، دو مایع بی‌رنگ‌اند و از این واکنش برای تشخیص این دو ماده استفاده می‌شود.

ب) در ساختار ۱- هگزن، ۵ پیوند C-C وجود دارد.

ت) کاتالیزگر این واکنش، جزو فلزات دسته d است.

ث) برای تبدیل کردن ۱۲ گرم از ۱- هگزن با خلوص ۷۰٪ به هگزان، ۲/۲۴ لیتر گاز هیدروژن در شرایط استاندارد مصرف می‌شود.

۳ (۴)

۲/۳

۱/۲

۱) صفر

۲۰۵- یک ماهی قزل آلا حاوی ۳ درصد کربوهیدرات، ۵ درصد چربی و ۱۷ درصد پروتئین است، با خوردن یک ماهی ۳۰ گرمی، چند کیلوژول انرژی به بدن می‌رسد؟ (ارزش سوختی کربوهیدرات، چربی و پروتئین به ترتیب ۱۷، ۳۸ و ۱۷ کیلوژول برگرم است).

(۱) ۱۵۹۰   (۲) ۵۴۰   (۳) ۱۶۲۰   (۴) ۵۳۰

۲۰۶- در یک ظرف به حجم ۳ لیتر، ۸ مول ماده A را گرما می‌دهیم تا مطابق واکنش گازی $C \rightarrow 2B + 2A$ تجزیه شود. اگر طی ۱۵

ثانیه اول سرعت متوسط واکنش برابر $\frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{min}}$ ۱/۶ باشد، در پایان ثانیه ۱۵ آم چند مول گاز در ظرف واکنش وجود دارد؟

(۱) ۸/۴   (۲) ۹/۲   (۳) ۹/۶   (۴) ۱۲/۸

۲۰۷- ۰ مول گاز آمونیاک به همراه مقدار کافی گاز کلر در ظرفی با حجم معین وارد می‌شود تا واکنش موازن نشده:

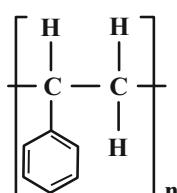
می‌رسد. اگر سرعت متوسط مصرف NH_3 برابر با $15 \text{ mol.L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$ باشد، حجم ظرف واکنش چند لیتر است؟

(۱) ۰/۵   (۲) ۱   (۳) ۲   (۴) ۴

۲۰۸- اگر در دمای معین، در واکنش فرضی: $\text{AB}_2(\text{g}) \rightarrow \text{A}(\text{g}) + \text{B}_2(\text{g})$ در هر ساعت ۱۰ درصد غلظت آن در ساعت قبل شود، و همین واکنش در حضور کاتالیزگر هر $7/5$ دقیقه با همین روند پیشرفت کند؛ در لحظه‌ای که $99/9\%$ ماده اولیه مصرف شده باشد، تفاوت زمان این دو روند چند دقیقه است و با به کاربردن کاتالیزگر، سرعت متوسط واکنش چند برابر می‌شود؟

(غلظت اولیه AB_2 برابر 1 mol.L^{-1} است و گزینه‌ها از راست به چپ خوانده شود.)

(۱) ۸-۵۷/۵   (۲) ۶-۱۰۵   (۳) ۸-۱۵۷/۵   (۴) ۶-۲۱۰

۲۰۹- با توجه به ساختار پلیمر رو به رو، کدام مطلب نادرست است؟ ($\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) نسبت شمار اتم‌های C به H در مونومر سازنده آن با این نسبت در سیانواتن یکسان است.

(۲) از این پلیمر برای تهیه ظروف یکبار مصرف استفاده می‌شود.

(۳) تفاوت جرم مولی مونومر آن با جرم مولی بنزآلدهید، برابر ۲ گرم می‌باشد.

(۴) شمار اتم‌های هیدروژن در مونومر سازنده آن با شمار اتم‌های هیدروژن در چهارمین آلتکن، برابر است.

۲۱۰- ترکیب زیر یکی از عوامل ایجاد کننده طعم تلخ قهقهه است. با توجه به آن چند مورد از مطالبات زیر درست است؟

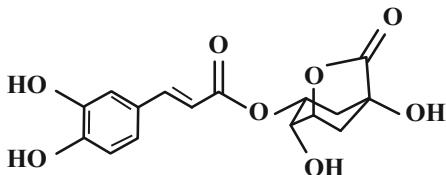
* شامل دو گروه عاملی استری است.

* شامل یک گروه عاملی اتری و چهار گروه عاملی هیدروکسیل است.

* انحلال‌پذیری آن در آب بیشتر از ویتامین A است.

* تعداد اتم‌های هیدروژن آن دو برابر تعداد اتم‌های هیدروژن استرین است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیوه ۲: (مجموعه دوم): کل کتاب

توجه:

دانشآموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «شیوه ۱- مجموعه اول»، «شیوه ۱- مجموعه دوم»، «شیوه ۲- مجموعه اول» و «شیوه ۲- مجموعه دوم» باید پاسخ بدهید.

۲۱۱- با توجه به جدول زیر که بخشی از جدول تناوبی را نشان می‌دهد، کدام گزینه درست است؟ (نماد عناصر فرضی است).

		۱				۱۸	
۱	A	۲	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	
۲	D					B	
۳	E	G	C	F	H		

(۱) E نسبت به D در واکنش با H، نور با طول موج بیشتری گسیل می‌کند.

(۲) اختلاف شعاع اتمی E و G، نسبت به C و F کمتر است.

(۳) در دمای اتاق به سرعت با A واکنش می‌دهد.

(۴) از لحاظ خواص فیزیکی مانند چکش‌خواری به عنصر E شباهت دارد.

۲۱۲- آرایش الکترونی کاتیون فلز M به $3d^1$ ختم می‌شود. چه تعداد از عبارت‌های زیر می‌تواند درباره فلز M درست باشد؟

* مجموع عدددهای کوانتموی اصلی و فرعی الکترون‌های ظرفیتی اتم M، می‌تواند ۲۸ واحد بزرگ‌تر از عدد اتمی آن باشد.

* این فلز می‌تواند با اکسیژن ترکیب یونی با فرمول M_2O تشکیل بدهد.

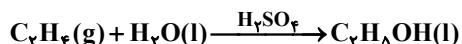
* این فلز می‌تواند جزو فلزات اصلی یا واسطه باشد.

۴) صفر

۱) ۳

۲) ۲

۳)

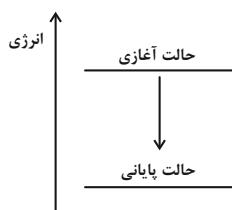
۲۱۳- با توجه به واکنش‌های زیر از واکنش ۲/۵ مول گاز اتن با آب در شرایط مناسب، چند گرم اتانول با بازده واکنش ۸۰ درصد تولید می‌شود و این مقدار اتانول را می‌توان از تخمیر چند گرم گلوکز تهیه نمود؟ ($H = 1$, $C = 12$, $O = 16$: $g \cdot mol^{-1}$) (گزینه‌ها از راست به چپ خوانده شود).

۱۸۰ - ۹۲ (۴)

۱۴۰/۶۲ - ۱۴۳/۷۵ (۳)

۳۶۰ - ۹۲ (۲)

۲۸۱/۲۵ - ۱۴۳/۷۵ (۱)

۷)

۲۱۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره شکل رویه‌رو، نادرست است؟

* نماد Q در سمت چپ معادله این فرایند نوشته می‌شود.

* طی این فرایند، انرژی محیط پیرامون افزایش می‌یابد.

* می‌تواند مربوط به فرایند هم دما شدن شیرداغ در بدن باشد.

* طی این فرایند، علامت $\Delta\theta$ سامانه حتماً منفی است.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱)

۲۱۵- اگر ΔH و بازده واکنش $(I) N_2O_4(g) + 3H_2(g) \rightarrow N_2(g) + 3H_2O(l)$ به ترتیب برابر با -1650kJ و 80% باشد. با گرمای حاصل از مصرف $358/4$ میلی‌لیتر گاز هیدروژن در شرایط استاندارد، چند گرم آب با دمای 50°C را می‌توان به جوش آورد؟

$$(4\text{J.g}^{-1.\text{}}^\circ\text{C}^{-1}) = \text{گرمای ویژه آب}$$

۳۵/۲ (۴)

۵۵ (۳)

۴/۴ (۲)

۳/۵۲ (۱)

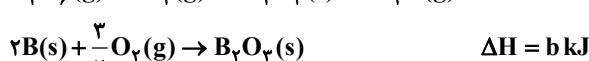
۲۱۶- با توجه به واکنش‌های روبرو کدام گزینه نادرست است؟ ($N = 14 \text{ g.mol}^{-1}$)

(۳) اگر در واکنش (IV) حالت فیزیکی آب مایع باشد و به ازای تبخیر هر مول آب، 44 kJ گرمای مصرف شود، گرمای آزاد شده از کیلوژول بیشتر است.

(۴) برای آنکه گرمای آزاد شده در واکنش (II) با واکنش (III) یکسان شود، لازم است حدود 6 مول هیدروژن با 28 گرم نیتروژن واکنش دهد.

۲۱۷- دی بوران (B_2H_6) به عنوان سوخت موشک در برنامه‌های فضایی کاربرد دارد، با توجه به واکنش‌های زیر، آنتالپی تشکیل آن از عنصرهای سازنده‌اش چند کیلوژول بر مول است? ($2\text{B(s)} + 3\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow \text{B}_2\text{H}_6(\text{g})$)

$$a + b - \frac{3}{2}c - d \quad (4) \quad 2(a + b) + \frac{3}{2}(c + d) \quad (3) \quad \frac{3}{2}(c + d) + b - a \quad (2) \quad a - b + \frac{3}{2}(c - d) \quad (1)$$

۲۱۸- برای تصفیه یون Cr^{3+} موجود در پساب یک کارگاه آبکاری کروم با غلظت 0.04 mol.L^{-1} ، از یک دستگاه تصفیه استفاده می‌شود تا غلظت کروم به حداقل ممکن (22.0 ppm) برسد. سرعت تصفیه یون Cr^{3+} ppm.min^{-1} چند باشد تا با بازدهی 80 درصد، بتواند

(۴) تن از این پساب را در 120 دقیقه تصفیه کند؟ (چگالی همه محلول‌ها را 1 g.mL^{-1} در نظر بگیرید، $\text{Cr} = 52 \text{ g.mol}^{-1}$)

$$87/5 \quad (4) \quad 77/5 \quad (3) \quad 62 \quad (2) \quad 57/5 \quad (1)$$

۲۱۹- با توجه به واکنش روبرو چند مورد از مطالب زیر درست است؟

(آ) ترکیب C نقش کاتالیزگر داشته و در تهیه ساده‌ترین الکل از واکنش آب با گاز اتن کاربرد دارد.

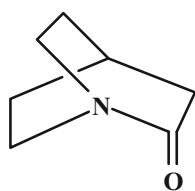
(ب) ترکیب B همانند استون به هر نسبتی در آب حل می‌شود.

(پ) اسید آلی به کار رفته در این واکنش، یکی از پرکاربردترین اسیدها در زندگی روزانه است.

(ت) در بین مواد شرکت‌کننده در این واکنش، تنها بین مولکول دو ترکیب از آن‌ها امکان تشکیل پیوند هیدروژنی وجود دارد.

$$3 \quad (4) \quad 2 \quad (3) \quad 1 \quad (2) \quad 1 \quad (1) \quad \text{صفر}$$

۲۲۰- با توجه به ساختار زیر، چه تعداد از عبارت‌های داده شده درست است؟ ($O = 16, N = 14, C = 12, H = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

$$4 \quad (4) \quad 3 \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

* $67/2$ درصد جرم آن را کربن تشکیل می‌دهد.

* در ساختار آن 22 الکترون پیوندی وجود دارد.

* فرمول مولکولی آن $\text{C}_7\text{H}_{12}\text{NO}$ است.

* دارای گروه عاملی آمیدی است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۱: (مجموعه اول): کل کتاب

توجه:

دانشآموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «شیمی ۱- مجموعه اول»، «شیمی ۱- مجموعه دوم»، «شیمی ۲- مجموعه اول» و «شیمی ۲- مجموعه دوم» باید پاسخ بدهید.

۲۲۱- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

* در ایزوتوب‌های طبیعی کلر، با افزایش نسبت شمار نوترون به پروتون، درصد فراوانی کاهش می‌یابد.

* در عنصر تکنسیم (^{99}Te) ، نسبت شمار نوترون به پروتون بزرگ‌تر از $1/5$ بوده و یک رادیوایزوتوب است.

* به تقریب ۷۸ درصد از عناصر شناخته شده، در طبیعت یافت می‌شوند.

* پایداری ایزوتوبی از هیدروژن که اختلاف شمار نوترون و پروتون آن برابر ۳ است، از سایر ایزوتوب‌های ساختگی آن بیشتر است.

۱) ۴

۲) ۳

۴) ۲

۱) ۱

۲۲۲- همه عبارت‌های زیر درست‌اند، به جز ...

(۱) شمار خطوط طیف نشری خطی هیدروژن و لیتیم در محدوده طیف مرئی، با هم برابر است.

(۲) اتم عنصری که در دوره چهارم و گروه ۱۷ جدول دوره‌ای قرار دارد، دارای ۱۷ الکترون با $= 1$ است.(۳) نسبت شمار الکترون‌ها در سومین لایه اتم A_{24} به شمار الکترون‌ها در سومین لایه اتم M_{22} برابر $1/3$ می‌باشد.(۴) هرگاه آرایش الکترون- نقطه‌ای اتم عنصر X به صورت: X باشد، این عنصر با کلر ترکیب یونی با فرمول XCl_2 تشکیل می‌دهد.

۲۲۳- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در برخی از عناصرهای دسته d در دوره چهارم، زیرلایه ۴s به طور کامل از الکترون پر نشده است.

(۲) عناصرهای اولین ستون از سمت راست جدول دوره‌ای همگی به دسته p تعلق دارند.

(۳) نماد هر زیرلایه معین با عدد کوانتمی مشخص می‌شود.

(۴) در دوره چهارم جدول دوره‌ای، ۸ عنصر وجود دارند که زیرلایه ۳d آن‌ها به طور کامل از الکترون پر شده است.

۲۲۴- در $\frac{9}{2}$ گرم از ترکیب کروم (II) نیترید، اختلاف شمار کاتیون‌ها و آنیون‌ها کدام است و اگر در این ترکیب یون کروم (II) را با

دیگر کاتیون پایدار عنصر کروم جایگزین کنیم، جرم مولی این ترکیب چند واحد تغییر می‌کند؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ

بخوانید: $\text{Cr} = 52$, $N = 14$: g.mol^{-1}

$$(1) \quad 14 - 1/505 \times 10^{33} \quad (2) \quad 14 - 3/01 \times 10^{32} \quad (3) \quad 118 - 1/505 \times 10^{33} \quad (4) \quad 118 - 3/01 \times 10^{32}$$

۲۲۵- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در هر سه واکنش مربوط به تشکیل اوزون تروپوسفری، O_2 شرکت دارد.

(۲) چگالی گاز هلیم از سایر گازهای نجیب کمتر است و در کپسول غواصی نیز کاربرد دارد.

(۳) جرم مولی، نقطه جوش و واکنش‌پذیری اوزون از اکسیژن بیشتر است.

(۴) هر ترکیبی که در ساختار خود علاوه بر C و H، O نیز داشته باشد؛ سوخت سیز محسوب می‌شود.

۲۲۶- کدام گزینه درباره دگرشكل‌های اکسیژن درست است؟ ($O = 16 \text{ g.mol}^{-1}$)

(۱) در اثر سرد کردن مخلوط گازی آن دو، دگرشكل سبک‌تر زودتر مایع می‌شود.

(۲) مطابق قانون آووگادرو، حجم مولی هر دو در دما و فشار یکسان، برابر $\frac{22}{4}$ لیتر است.

(۳) در شرایط استاندارد، حجم ۱۰ گرم از هریک از آن‌ها با هم برابر است.

(۴) در شرایط یکسان، چگالی دگرشكل واکنش‌پذیرتر، بیشتر است.

۲۲۷- همه عبارت‌های زیر درست‌اند. به جز ...

(۱) فراوان‌ترین آنیون در آب دریا یون سدیم می‌باشد و از آن برای تهیه سود سوزآور استفاده می‌شود.

(۲) مجموع شمار اتم‌ها در فرمول شیمیایی آمونیوم کربنات برابر ۱۴ می‌باشد و آنیون و کاتیون در آن، چند اتمی است.

(۳) بین مولکول‌های NH_3 ، H_2O و HF امکان تشکیل پیوند هیدروژنی وجود دارد و نقطه جوش NH_3 از ۳۷۳ کلوین کمتر است.

(۴) نیاز روزانه بدن هر فرد بالغ به یون پتاسیم دو برابر یون سدیم است و کمبود آن به ندرت احساس می‌شود.

۲۲۸- اگر ۱۲۰ گرم محلول سیرشده نمک A در آب 20°C را تا دمای 60°C سرد کنیم، مقداری از این نمک تهشین می‌شود. در این

حالت حداقل چند گرم آب 20°C باید به این ظرف اضافه کنیم تا دوباره کل نمک تهشین شده در محلول حل شود؟

(انحلال‌پذیری نمک A در دماهای 60°C و 20°C به ترتیب ۱۸ و ۶ گرم در ۱۰۰ گرم آب است.)

۱۴۵ (۴)

۶۶ (۳)

۲۳۳ (۲)

۱۷۵ (۱)

۲۲۹- معادله انحلال‌پذیری لیتیم سولفات به صورت: $S = -0.4\theta + 68$ می‌باشد. اگر ۳۹۲ گرم محلول سیرشده آن را از دمای 28°C تا

دمای 5°C ۴۳۰ گرم کنیم، چند گرم رسوب از محلول خارج می‌شود و غلظت یون لیتیم در محلول سیرشده آن در دمای 5°C دمای

برحسب ppm تقریباً کدام است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید؛ $S = 32$, $O = 16$, $\text{Li} = 7$: g.mol^{-1})

$4/5 \times 10^4$, ۳۰ (۴)

$5/4 \times 10^4$, ۳۰ (۳)

$4/5 \times 10^4$, ۱۵ (۲)

$5/4 \times 10^4$, ۱۵ (۱)

۲۳۰- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در فرایند اسمز معکوس، ارتفاع محلول غلیظ اولیه رفتارفته کاهش می‌یابد.

(۲) آب تصفیه‌شده در فرایند استفاده از صافی کربن باید قبل از مصرف، کلرزنی شود.

(۳) در تصفیه آب به روش تقطیر، ترکیب‌های آلی فرآر، حشره‌کش‌ها و آفت‌کش‌ها از آب جدا می‌شوند.

(۴) پلاسیده شدن خیار تازه در آب‌شور، به فرایند اسمز مربوط است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۱: (مجموعه دوم): کل کتاب

توجه:

دانش آموزان گرامی، به ۲ گروه دلخواه از ۴ گروه «شیمی ۱- مجموعه اول»، «شیمی ۱- مجموعه دوم»، «شیمی ۲- مجموعه اول» و «شیمی ۲- مجموعه دوم» باید پاسخ بدهید.

۲۳۱- چه تعداد از موارد داده شده، جمله زیر را به درستی تکمیل می کند؟ ($_{26}\text{Fe}$, $_{11}\text{Na}$, $_{18}\text{Ar}$, $_{\gamma}\text{N}$)

«در آرایش الکترونی .....»

* اتم فراوان ترین عنصر سیاره زمین - عدد کوانتومی اصلی آخرین زیرلایه، برابر شمار ایزوتوپ های طبیعی هیدروژن می باشد.

* کاتیونی که نور زرد آزاد شده از خیارشور در اثر عبور برق، ناشی از وجود آن است - $\frac{80}{\%}$ الکترون های موجود در لایه دوم هستند.* اتم عنصری که از آن برای پر کردن تایر خودروها استفاده می کنند - مجموع $n+1$ الکترون های ظرفیتی آن برابر ۹ می باشد.* اتم عنصر دومین گازی که در فرایند تقطیر جزء به جزء هوای مایع جدا می شود - $\frac{1}{3}$ الکترون های در زیرلایه ۵ قرار دارند.

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۲۳۲- کدام مطلب نادرست است؟ ($O = 16$, $Al = 27$, $C = 12$, $H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)(۱) در تشکیل آلومنینیم اکسید، به ازای داد و ستد $\frac{1}{6}$ مول الکترون، $\frac{1}{10}$ گرم از این ترکیب تولید می شود.(۲) شمار اتم ها در $\frac{1}{8}$ مول کربن دی اکسید با شمار اتم ها در $\frac{1}{4}$ گرم آب یکسان است.(۳) اگر در مجموعه ای از ۳۰ اتم X، تعداد ۶ اتم X^{39} و بقیه X^{40} باشد، جرم اتمی میانگین X برابر $\frac{39}{8} amu$ خواهد بود.(۴) کاتیون های A^{2+} , M^{3+} و D^{2+} ، دارای آرایش الکترونی یکسانی هستند.۲۳۳- با توجه به جدول زیر که بخشی از جدول دوره ای عنصرها را نشان می دهد، کدام گزینه نادرست است؟ (نماد عنصرها فرضی هستند).

گروه	۱	۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
دوره	D			A		C	
		E	F				B

(۱) عنصر A، یون پایدار تشکیل نمی دهد.

(۲) دو عنصر C و E، ترکیب یونی با فرمول شیمیایی CE تشکیل می دهند.

(۳) آرایش الکترونی یون پایدار F، همانند آرایش الکترونی گاز نجیب نیون است.

(۴) در ترکیب حاصل از یون های عناصر D و B، شاعع کاتیون از شاعع آنیون کوچک تر است.

۲۳۴- کدام گزینه درست است؟

(۱) کربن مونوکسید از کربن دی اکسید ناپایدارتر است و شمار الکترون های اشتراکی و شمار الکترون های ناپیوندی آن با این شمار در مولکول نیتروژن نابرابر است.

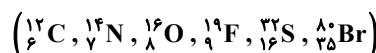
(۲) در واکنش $C_2H_5N_3O_9 + O_2 \rightarrow CO_2 + H_2O + N_2 + O_2$ پس از موازنی، مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده های ۳ اتمی بیشتر از ۳ برابر فراورده های دو اتمی است.

(۳) برای کاهش میزان اسیدی بودن، به آب دریاچه ها آهک اضافه می کنند، اما این کار باعث از بین رفتن مرجان ها می شود.

(۴) نسبت شمار کاتیون به آنیون در فرمول شیمیایی آهن (III) اکسید برابر نسبت شمار جفت الکترون های پیوندی به شمار جفت الکترون های ناپیوندی در مولکول SO_2 است.

۲۳۵- نسبت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی به شمار جفت الکترون‌های پیوندی در کدام دو گونه با یکدیگر برابر است؟

۲۳۶- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) واکنش پذیری اکسیژن در شرایط یکسان از اوزون بیشتر است.

ب) نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در اوزون بیشتر از اکسیژن است.

پ) نقطه جوش اوزون از اکسیژن بیشتر است.

ت) مقدار اوزون موجود در لایه استراتوسفر، بیشتر از لایه تروپوسفر است.

۱ (۴)

۲ (۳)

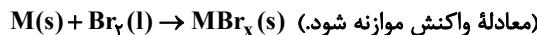
۳ (۲)

۴ (۱)

۲۳۷- ۰/۲ مول از فلز M در واکنش کامل با ۲۲ گرم برم، ۴۰ گرم ترکیبی به فرمول MBr_x را تشکیل می‌دهد. در اثر تجزیه کربنات

فلز M، چند درصد جرم آن کاهش پیدا می‌کند؟ (در اثر تجزیه کربنات فلز، اکسید فلز و گاز CO_2 آزاد می‌شود،

$$\text{Br} = ۸۰, \text{O} = ۱۶, \text{C} = ۱۲ : \text{g.mol}^{-1}$$

۴۸ (۴)

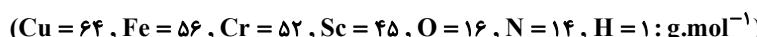
۲۶ (۳)

۴۰ (۲)

۴۴ (۱)

۲۳۸- ۲ مول از فلز A را با ۱۶۰۰ گرم محلول ۴ مولار نیتریک اسید با چگالی $1/2$ گرم بر میلی لیتر در ظرفی سرباز به طور کامل

واکنش می‌دهیم، اگر در پایان واکنش ۳۷۶ گرم ترکیب یونی تولید شود، فلز A کدام است؟

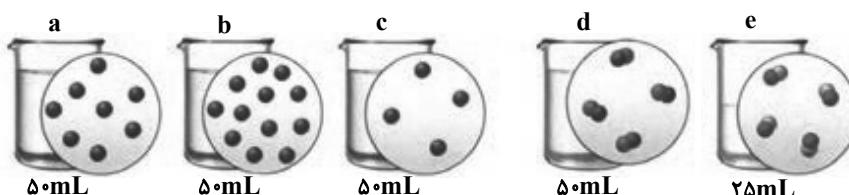
Sc (۴)

Fe (۳)

Cr (۲)

Cu (۱)

۲۳۹- اگر در محلول‌های آبی (a) تا (e) هر ذره هم ارز با $۰/۰۲$ مول باشد، چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

* مولاریتۀ محلول (a) با (e) برابر است.

* غلظت مولی محلول بدست آمده از اختلاط دو محلول (a) و (c) برابر 4mol.L^{-1} است. (حل شونده‌ها با هم واکنش نمی‌دهند).

* اگر غلظت ppm دو محلول (d) و (e) با هم برابر باشد. جرم مولی حل شونده (d) نصف جرم مولی حل شونده (e) است.

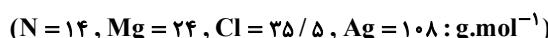
۴ صفر

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۴۰- ۵۰ میلی لیتر محلول ۶۸ درصد جرمی نقره نیترات با چگالی $1/2\text{g.mL}^{-1}$ ، با چند گرم منیزیم کلرید به طور کامل واکنش خواهد

۲۴/۶۵ (۴)

۲۲/۸ (۳)

۱۶/۷ (۲)

۱۱/۴ (۱)

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

رشته ریاضی، تجربی، هنر، منحصرآ زبان

۱۴۰۱ فروردین ماه

طراحان به ترتیب حروف الفبا

سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزکار، هامون سبطی، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	فارسی
ابراهیم احمدی، نوید امساکی، ولی برجی، محمد رضا سوری، مرتضی کاظم شیرودی، محمد علی نصر آبادی، سید محمد علی مرتضوی، پیروز وجان	عربی، (بان قرآن)
محبوبه ابتسام، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کیبر، احمد منصوری، فیروز نژادجف	دین و اندیشه
محمد جواد آقایی، رحمت‌الله استیری، محمد طاهری، نوید مبلغی، عقیل محمدی روشن، عمران نوری	(بان انگلیسی)

گزینشگران و براستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	سیدعلیرضا احمدی	محسن اصغری	امیرمحمد دهقان، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری	فریبا روفی
عربی، (بان قرآن)	مهدی نیکزاد	سیدمحمد علی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی، اسماعیل یونس پور	مهردی یعقوبیان
دین و اندیشه	احمد منصوری	احمد منصوری	زهره رشوندی، سکینه گلشنی	ستایش محمدی
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومة شاعری	—
(بان انگلیسی)	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آقچاهلو، رحمت‌الله استیری، محمد حسین مرتضوی، فاطمه نقدی	سپیده جلالی

الهام محمدی	مدیران گروه
مسئول دفترچه	مسئول دفترچه
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مسئول دفترچه
حروفزنکار و صفحه‌آرا	حروفزنکار و صفحه‌آرا
نظرارت چاپ	نظرارت چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۳- تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۲۱

۶- گزینه «۲» (کلام کاظمی)

صفات نسبی موجود در ابیات گزینه «۲» تماماً براساس الگوی «اسم + انی» ساخته شده است.

(الف) ظلمی: ظلم + انی / (ج) روحانی: روح + انی / (ه) طولانی: طول + انی

صفات نسبی در سایر ابیات مطابق «اسم + ای» ساخته شده است:

(ب) حیوانی: حیوان + ای

(د) عرفانی: عرفان + ای

(و) آسمانی: آسمان + ای

(فارسی ۲، ستور، صفحه ۹۵)

۶- گزینه «۲» (فرهار فروزان کیا-مشهر)

۱- گزینه «۳»

گزینه «۱»: نهیب: فریاد بلند برای ترساندن با اخطار است.

گزینه «۲»: مطابع: فرمان بری

گزینه «۳»: نماز پیشین: نماز ظهر

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۴» (مهند فرامیری - شیراز)

بیت گزینه «۴»، فقد غلط املایی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

غلطهای املایی و شکل صحیح آن‌ها به ترتیب:

گزینه «۱»: نساب: نصاب

گزینه «۲»: جان‌فضا: جان‌فزا

گزینه «۳»: خزر: خضر

(فارسی ۲، املاء، ترکیبی)

۳- گزینه «۲» (هامون سبطی)

در سه اثر دیگر، راوی داستان جزء شخصیت‌های داستان است، بنابراین «راویه دید»

اول شخص است، اما نوع روایت در «عباس میرزا، آغازگری تنها» سوم شخص است و

راوی از شخصیت‌های حاضر در روند داستان نیست.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۴- گزینه «۴» (مرتضی منشاری-اردبیل)

ایهام تناسب: مهر، ۱- محبت، ۲- آفتاب که با خورشید تناسب دارد. / اغراق: ندارد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعاره: «باغ» استعاره از دنیا / جناس: سر، زر، در

گزینه «۲»: تشییه: من مانند ابر هستم / دلیل ادبی و شاعرانه برای گریه مستانه

گزینه «۳»: پارادوکس: مست بودن هوشیار (در مصراج دوم) / مجاز: «دل» مجاز از

انسان

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۳» (سید علی‌رضا احمدی)

تشییهات: ۱- زلف هم‌جو قیر، ۲- تنم چون موى شد، ۳- دل چون قیر شد

ایهام: سودا در دو معنا به کار رفته است: ۱- شوق و اشتیاق، ۲- سیاهی

مجاز: سر: فکر و اندیشه

حسن تعلیل: آوردن دلیل شاعرانه (اندیشیدن به موى زلف سیاه‌رنگ یار) برای ضعف

جسمی و سیاه شدن دل.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

فارسی ۲

۷- گزینه «۴» (مرتضی منشاری-اردبیل)

یاد آشیان ← آشیان: مضافقالیه

دانه را سپند سازد (گرداند) ← سپند: مستند

ای صائب ← صائب: منادا

در انجمن ← انجمن: متمم

نکته مهم درسی:

معنی بیت دوم: ای صائب، شمع به این علت خاکستر به سر می‌کند که از رفتان بروانه داغدار است.

(فارسی ۲، ستور، ترکیبی)

۸- گزینه «۴» (کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: عزت و ذلت بندگان تحت اراده خداوند است: «تعزّ من تشاء و تُلِّ من تشاء».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فروتنی موجب کمال و تکبر موجب سقوط و خواری است.

گزینه «۲»: سربلندی و عزت افراد در گرو تعظیم و جان‌فشانی به پای مددوه است.

گزینه «۳»: شرط ارجمندی و کمال انسان‌ها، فروتنی و ریاضت در راه عشق معشوق است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰)

۹- گزینه «۴» (مهند فرامیری)

۹- گزینه «۴» (۹)

عشق وجود بی ارزش آدمی را به زر ناب تبدیل می‌کند و موجب تکامل آدمی می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تقابل عقل و عشق (عشق معشوق، عقل و صبوری را از من دور کرده است).

گزینه «۲»: وارستگی و جان‌بازی عاشق (در راه عشق باید بدون وابستگی و با از خود گذشتگی و ترک وجود کردن قدم بردشت).

گزینه «۳»: بیان نالمیدی و جبران‌ناپذیری عمل انجام شده (آب رفته به جوی باز نخواهد گشت؛ همان‌طوری که رنگ گل و بوی گلاب به پیراهن برنخواهد گشت).

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۳» (مهند فرامیری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط «نایابیاری اعتبار و قدرت دنیوی و توصیه به دل نبستن به آن» است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: توصیف زیبایی معشوق و بی‌قراری عاشق در برابر آن زیبایی (فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۳)

(هامون سبطی)

۱۶- گزینهٔ ۱۶

«گسیختگی رشتہ رابطه زبان گفتار و نوشتار ... خاستگاه همهٔ فجایع نثر فارسی است» یک جمله ساده (مستقل) است، یعنی هیچ‌گونه واستگی دستوری با جمله دیگری ندارد.

«این فاجعه را این قیاس می‌توان بهتر دریافت که زبان مقدمه ... فاصله چندانی ندارد.» یک جمله غیرساده (مرکب مستقل) است که جمله نخست در آن پایه است و دو جمله دیگر پیرو.

(فارسی ا، سنتور، صفحه ۷۹)

۱۷- گزینهٔ ۱۷

عبارت صورت سؤال و بیت گزینهٔ ۴۴ «هر دو، به امید بهبود یافتن اوضاع به واسطه لطف و رحمت یار (معبود یا معشوق) اشاره دارد.»

تشویچ گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۱: هر کسی که مانع وصال عاشق و معشوق شود، خود دچار مشکل هجران و دوری می‌شود.

گزینهٔ ۱۲: ازی و ابدی بودن عشق راستین

گزینهٔ ۱۳: حکیمانه بودن نظام جهان و لزوم امیدواری به آن

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۶۰)

۱۸- گزینهٔ ۱۸

مفهوم صورت سؤال و گزینه‌های ۱۱، ۲ و ۳۳، «تأکید بر تقدیرگرایی و حتمی بودن سرنوشت» است. مفهوم مقابله این مطلب در گزینهٔ ۴۴ آمده است.

تشویچ گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۱: عشق تقدیر آدمی است و نمی‌توان از آن گریخت. گزینهٔ ۱۲: در این گزینه شاعر تصویری دارد که در تقابل تقدیر و تدبیر، سرنوشت قابل تغییر نیست.

گزینهٔ ۱۳: در این بیت واعظ قزوینی (شاعر) بر این باور است که سرنوشت از پیش نوشته شده (تقدیر حتمی است) و نمی‌توان از نو و دوباره آن را نوشت.

گزینهٔ ۱۴: در این گزینه شاعر بر این باور است که هر چیزی را به پای تقدیر نیفکنیم و آسیب‌ها را نتیجه فقط سرنوشت داشتن، بی خردی است.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۲۵)

۱۹- گزینهٔ ۱۹

در گزینهٔ ۱۱، به برگشتن و آشکار شدن راز عشق اشاره شده است اما گزینه‌های ۱۲، ۳ و ۴ «بیانگر مفهوم ضربالمثل «از کوزه همان برون تراوید که در اوست» هستند.

تشویچ گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۲: اشکی که بر شعرم چکیده است و به سوی تو روانه می‌کنم، از آتش عشق و سوز درونی ام خبر می‌دهد.

گزینهٔ ۱۳: از موم می‌توان به آسانی درخت خرما ساخت اما هرگز لذت خرما را نخواهد داشت و همان خاصیت موم بودن خود را حفظ خواهد کرد.

گزینهٔ ۱۴: همان‌گونه که از بوستان خلاف، صدق و راستی نمی‌روید، درخت بید نیز هرگز گلابی بار نمی‌آورد.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۱۷)

۲۰- گزینهٔ ۲۰

(سید محمد هاشمی-مشهور) در این گزینه، دندان محبوب از صدف زیباتر دانسته شده است و ارتباط معنایی با صورت سؤال ندارد. معنی بیت: گوهر که به وسیله صدف پرورش یافته است، در برابر دندان مشوق، توان لاف زدن و خودنمایی ندارد.

تشویچ گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۱: همان طور که کف (نماد بی اعتباری) بالاتر از گوهری که در کف دریاست، قرار گرفته، بالانشینی ناکسان عیب نیست و ارزش انسان‌ها متوسط به جایگاه آن‌ها نیست.

گزینهٔ ۱۲: دلیل سعادت و ارزشمندی هما، نشستن بر بام خانه یار عنوان شده است.

گزینهٔ ۱۳: فرح آباد و بهشت از آن جهت ارزش یافته‌اند که تو در آن جای گرفته‌اند.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۳۵)

فارسی ۱**۱۱- گزینهٔ ۱۱**

(هامون سبطی)

گزینهٔ ۱۱: «وقاحت» بی‌شرمی و گستاخی است؛ برخلاف «حجب»، «آزم» و «حیا»

تشویچ گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۲: «مندرس» با سه واژه دیگر لزوماً تابع ندارد.

گزینهٔ ۱۳: «آخر» متنضم «فلاک» نیست.

گزینهٔ ۱۴: «کمند» متادف واژه دیگر نیست.

(فارسی ا، لغت، ترکیبی)

۱۲- گزینهٔ ۱۲

(سید محمد هاشمی-مشهور)

مغلوب: وارونه شده / مغلوب: شکست خورده / توجه: چیره و مغلوب با یکدیگر متضاد هستند.

(فارسی ا، املاء، ترکیبی)

۱۳- گزینهٔ ۱۳

نگاه خشک: حسن آمیزی

گل و خار: تضاد

خار دیوار بودن: کنایه از بی ارزشی

من مثل خار دیوارم: شبیه

دست: مجاز از قدرت و توان

در بیت، اسلوب معادله، ایهام و تناقض وجود ندارد.

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

۱۴- گزینهٔ ۱۴

(مسنون اصغری)

(الف) شبیه: شبیه عارض بار به مه و ترجیح دادن بر آن / شبیه دل به شفق ایهام تناسب: مهر ۱- عشق (معنای موردنظر) ۲- خورشید (معنای موردنظر نیست اما با مه و شفق تناسب دارد).

(ب) تلمیح: اشاره به رانده شدن حضرت آدم از بهشت / حسن تعليل به کار نرفته است.

(ج) واج‌آرایی: تکرار صامت «ر» در مصraig اول و «ن» در مصraig دوم / تکرار به کار نرفته است. چرخ به ترتیب در معنای «فلک و روزگار» و «چرخش و گردش» جناس تام دارد.

(د) ایهام تناسب: ظرف ۱- ظرفیت (معنای موردنظر) ۲- جای چیزی (متنااسب با واژه «جا» و «شیشه») / «حرف» مجاز از سخن

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینهٔ ۱۵

(سید علیرضا احمدی)

معنای ریاضی: اگر در کعبه دل تو سوی غیر است، طاعت نیز فسق محسوب می‌شود و کعبه برای تو چون دیر است. اگر دل به خدا داده‌ای ولی با وجود این، ساکن میکده هستی، شراب بنوش، چرا که عاقبت به خیر خواهد بود.

بنابراین فعل «داده‌ای» در مصraig سوم به قرینه معنوی حذف شده است. (گر دل به [خدای] داده‌ای)

تشویچ گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱۱: در مصraig اول و چهارم رای فک اضافه مشهود است (دل سوی غیر است تو را = دل تو سوی غیر است و عاقبت به خیر است تو را = عاقبت به خیر خواهد بود)

گزینهٔ ۱۲: کعبه برای تو دیر است. (دیر: مسند)

گزینهٔ ۱۳: ترکیب‌های اضافی بیت دوم: «ساکن میکده» و «عاقبت تو»

(فارسی ا، ترکیبی)

ترجمه متن درگ مطلب:
هر یک از ما می خواهد در میان مردم، متمایز باشد، صفت‌ها و رامهای زیادی وجود دارد که فرد را برای دیگران متمایز می‌کند. فرد متمایز با ساختنی‌ها روبرو می‌شود بدون اینکه به آن‌ها اجازه دهد که عزم او را ضعیف کنند، بسیاری از افراد موقر در تلاش برای رسیدن به هدف پیش از یک بار شکست خورده‌اند. فرد در حقن تلاشش برای متمایز شدن، به تجربه چیزها و کارهای جدیدی حرص می‌ورزد که شبیه کارهایی که از روی عادت انجام می‌دهد، نیست. زیرا تجربه‌های جدید برای پیروانش توانایی‌های جدید و نگاهی از جهت متفاوت به جهان فراهم می‌کند. فرد سایر مردم متمایز می‌شود هنگامی که میتوان و می‌تواند باشد؛ به عنوان مثال: فرد مبعن ممکن است راه حل‌ها و تکرهای جدیدی بیابد. علاوه بر این، ممکن است فرد متمایز شود هنگامی که دست یاری به دیگران تقدیم کند یا به کاری که دوست ندارد، به خاطر کس دیگری پردازد.

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۲۹
در گزینه «۲۹» آمده است: «کمک به دیگران در زندگی موجب تمایز یافتن فرد بین مردم می‌شود!» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر کس یک بار شکست بخورد، نخواهد توانست که متمایز شود! (نادرست)
گزینه «۳»: هنگامی که فرد مبعن باشد، با مشکل سختی در زندگیش روبرو نمی‌شود! (نادرست)
گزینه «۴»: دلیل اصلی موقعیت انسان این است که از تکرهای تکراری استفاده نکند! (نادرست)
(درگ مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۳۰
ترجمه صورت سوال: چرا متن بر تجربه امور جدید تأکید می‌کند؟ زیرا ....
در گزینه «۳۰» آمده است: تجربه‌های جدید دید ما را به امور مختلف توسعه می‌دهد!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این تجربه شبیه آنچه از روی عادت انجامش می‌دهیم، نیست! (نادرست)
گزینه «۳»: این تجربه فرد را بیش از هر چیزی باری می‌دهد! (نادرست)
گزینه «۴»: تجربه‌های جدید تنها با تلاش و کوشش حاصل می‌شوند! (نادرست)
(درگ مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۳۱
عنوان مناسب برای متن: چگونه فرد متمایزی شو؟!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: چه چیزی ما را در برای دیگران قوی‌تر می‌کند؟
گزینه «۳»: هر لحظه‌ای از زندگی، تجربه‌ای است که تکرار نمی‌شود!
گزینه «۴»: راههایی برای دستیابی به راه حل‌های جدید برای مسائل! (درگ مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۳۲
تشريع گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «مفعول ...» نادرست است.
گزینه «۲»: «اسم فاعل ...» نادرست است.

گزینه «۴»: «اسم فاعل ...» و «مفعول ...» نادرست است.
(تایلی صرفی و مهل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۳۳
تشريع گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «معناه یدل علی الماضي الاستمراري» نادرست است. «آن تُضَعِّف» دلالت بر مضارع الترازی دارد.

گزینه «۲»: «اسم فاعله: ضعیف» نادرست است. «ضعیف» بر وزن «فعیل» اصلاً اسم فاعل نیست.

گزینه «۳»: «فاعله: عزم» نادرست است. «عزم» مفعول فعل داده شده است.
(تایلی صرفی و مهل اعرابی)

(نوید امسکی)

گزینه ۳۴
«الآخرين» اسم تفضیل به معنی «دیگران» است. هم‌چنین «أَخْبَر» نیز اسم تفضیل به معنی «دوست‌داشتنی‌ترین» است، پس هر دو باید بر وزن «أَفْعَل» و به همین صورت نوشته شوند.

ترجمه عبارت: هر کس در زندگی‌اش به دیگران خدمت کند، او از دوست‌داشتنی‌ترین بندگان خدا نزد خداست!

عربی، زبان قرآن (۱ و ۲)

۲- گزینه «۲۱

(مرتفعی کاظم شیرودی)
«قالت الأعراب» فاعل است) بادیه‌نشینان گفتند (رد گزینه ۳ / آمنا):
ایمان اوردیم (رد گزینه ۱) / «لَمْ تُؤْمِنُوا»: ایمان نیاورده‌اید (رد گزینه ۱) / «قولوا»:
بگویید / «أسلمنا»: اسلام اوردیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۲- گزینه «۲۲

(سید محمدعلی مرتفعی)
شجاعت: (فعل ماضی معلوم) تشویق کرد (رد گزینه ۴ / تلمذیات)، دانش‌آموختانی / «يحببن»: (جمله وصفیه) دوست داشتند (رد گزینه ۳ / «الأعمال الحسنة» کارهای نیک / «يُقْمِنُهَا» به آن می‌پرداختند (رد گزینه ۱) / «حتى يَسْتَمِرَ»: تا ادامه پیدا کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «سلوکهن»: رفتارشان (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (ترجمه)

۲- گزینه «۲۳

(ولی برهی - ابوه)
کنْتْ أَسْعَمْ: (معادل ماضی استمراری فارسی) می‌شنیدم (رد گزینه ۲ / ملامة) کشیره: ملامت بسیاری (رد گزینه ۱) / «ولکنی»: اما من / «أَتَحْتَمِلَ»: آن را تحمل می‌کردم / «مَعْتَقِدًا بَأَنَّ»: (حال) با اعتقاد به اینکه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لَمْ يَرَ»: (معادل ماضی منفی فارسی) ندیده است، ندید (رد گزینه ۳) / «حَبَّا بِلَا مَلَامَةً»: عشق بدون سرزنشی (ترجمه)

۲- گزینه «۲۴

(پیروز و جان)
«المُتَخَرِّجُونَ الَّذِينَ ...»: فارغ‌التحصیلانی که ... (رد گزینه ۲) / «ما اسْتَطَاعُوا»: نتوانستند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنْ يَقْلُو مَحَاضِرًا»: سخنرانی کنند (رد گزینه ۳) / «عِنْدَ الْأَسَاةَ وَ الْطَّلَابَ»: نزد اساتید و دانشجویان (رد گزینه ۴) / «بِالْغَةِ»: العربیة: به زبان عربی / «لَمْ يَحْتَلُوا عَلَى»: به ... دست نیافتند (رد سایر گزینه‌ها) / «شَهَادَتِهِمْ»: مدرک‌هایشان (رد گزینه ۳) (ترجمه)

۲- گزینه «۲۵

(سید محمدعلی مرتفعی)
«يَعُودُ فَسَنَة»: خویشتن را عادت می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يَبْتَعِدُ عن ...»: دور می‌شود (رد گزینه ۴) / «في حياته»: در زندگیش / «كما»: همانگونه که، همانطور که / «قد أَمْرَنا به»: (فعل مجھول از صیغه اول شخص جمع) بدان امر شده‌ایم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «في تعاليمنا الدينية»: در آموزه‌های دینیمان (رد گزینه ۱) (ترجمه)

۲- گزینه «۲۶

(ابراهیم احمدی - بوشهر)
در گزینه «۴»، «يَنْتَفِعُ» به معنی «سود می‌برند» است و «الناس» نیز فاعل آن است، نه مفعول. همچنین «أن» در ابتدای عبارت فارسی، اضافی است. ترجمه صحیح عبارت: دانشمندی که مردم از علمش سود می‌برند، از هزاران عیادت‌کننده بهتر است!

۲- گزینه «۲۷

(ولی برهی - ابوه)
در گزینه «۴»، «يُبُوت» جمع است، اما مفرد ترجمه شده است، در این گزینه، «مُلُوَّثَة» هم اسم فاعل و به معنای «آلوه‌کننده» است. ترجمه صحیح عبارت: بذرهای آن روغن‌هایی دارد که سوختن باعث خروج گازهای آلوده‌کننده‌ای نمی‌شود!

۲- گزینه «۲۸

(نویر امسکی)
«بَرِي سِيَاه»: (موصوف و صفت مفرد و نکره) غيمة سوداء (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بَارَانِي شَيْدَ»: (موصوف و صفت نکره) مطرًا شدیداً (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «هَمَدَ»: دو ساعت: لمدة ساعتين (رد گزینه ۲) / «دِيدَنَد»: لاحظوا، شاهدوا / «سِيس»: ثُمَّ (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «زَمِن»: الأرض / «مَاهِيَه»: الأسماء / «پوشیده شد»: أصبحت صارت (متفوشه) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

(ممدر، رضایی بغا)

دین و زندگی (۲)

» ۴۱ - گزینه «۲»

احتیاج دائمی (نیاز همیشگی) انسان به داشتن برنامه‌ای که بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد و سعادت بشر را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۱۲)

(مرتفنی محسن کیر)

» ۴۲ - گزینه «۲»

امام موسی کاظم (موسی بن جعفر) (ع) به شاگرد برجسته خود هشام بن حکم می‌فرماید: «... و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند (اعلم‌ترند) ...». از آنجایی که انسان اختیار دارد می‌تواند راههای دیگری را نیز برگزیند ولی هیچ برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد چرا که در این صورت انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت (و هو فی الآخرة من الخاسرين).

(دین و زندگی ۲، درس ۱ و ۲، صفحه‌های ۱۶ و ۳۱)

(ممدر، رضایی بغا)

» ۴۳ - گزینه «۱»

برخی برنامه‌هایی که برای وحدت مسلمانان ضروری است، عبارت‌اند از:

- از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم، برای این منظور شایسته است اعتقادات خود را با داشش و استدلال ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم.
- کسانی را که به ظاهر خود را مسلمان می‌نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می‌ورزند، بشناسیم و فریب برname‌های آنان را تغوریم، روش این گروه‌ها چنین است که دشمنان اسلام مانند صهیونیست‌ها را دوست و برخی مسلمانان را دشمن معرفی می‌کنند به طوری که مردم عادی به تدریج با دشمنان واقعی اسلام دوستی کنند و با گروهی از مسلمانان دشمنی بورزند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۵۷)

(مرتفنی محسن کیر)

» ۴۴ - گزینه «۲»

قرآن کریم در آیه ۶۰ سوره نسا می‌فرماید: «اللَّهُ تِرَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلِكُمْ يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيْ الظَّاغُوتِ...». آیا ندیدهای کسانی که گمان می‌کنند به آن چه بر تو نازل شده و به آن چه پیش از تو نازل شده ایمان دارند اما می‌خواهند داوری به نزد طاغوت برند، حال آن که به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و دراز بکشاند؟ و در آیه ۵۹ همان سوره می‌خوانیم: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أَوْلَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ؛ اى کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا اطاعت کنید و از رسول و اولی امرتان اطاعت کنید» در قرآن کریم قبل از ایمان پندراری گروهی که شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و دراز بکشاند به اطاعت خدا و رسول و اولی امر کرده است.

(دین و زندگی ۲، درس ۴ و ۵، ترکیب)

(مرتفنی محسن کیر)

» ۴۵ - گزینه «۳»

با توجه به کلید واژه «بالقسط» در ادامه آیه «اللَّهُ أَرْسَلَنَا رَسُولًاٰ بِالْبَيِّنَاتِ وَإِنَّا نَنْهَاكُمْ» الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط: به راستی که پیامبرانمان را همراه با دلایل روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند. مؤید تلاش برای برقراری عدالت و برابری از سیره پیامبر اکرم است و آیه «العلَّاقَ بِالْعُلَّاقِ نَفْسُكَ لَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ: از این که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدھی» مؤید سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم است و تعبیر طبیب سیار در حدیث علوی نیز مربوط به سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم است.

(دین و زندگی ۲، درس ۴ و ۵، ترکیب)

(مرتفنی کاظم شیروودی)

جمع «اخت: خواهر» به صورت «أخوات» صحیح است. توجه داشته باشید که «إخوة» و «إخوان» جمع مکسر «أخ: برادر» است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: المرء: انسان / محبوب و خفت: پنهان

گزینه «۳»: الْوَكَنَات: جمع الْوَكَنَة: لانه، آشیانه / الظُّلَمَات: جمع الظُّلَمَة: تاریک

گزینه «۴»: يَعْلَق (بسته می‌شود)، متضادِ يُفْتَح (باز می‌شود) / الأَقْرَب (نزدیکتر) / الأَبْدَى (دورتر)

(ممدر علی کاظمی نصرآبادی)

صورت سوال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن نون و قایه و صفت وجود داشته باشد.

در گزینه «۴»، دو فعل «ارحمنى»، «اجعلنى» دارای نون و قایه هستند و کلمة

الْخَالِدَة» نیز صفت برای «الجنة» است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صفت و نون و قایه وجود ندارد. (لسانی) به معنی «زبان» است.

گزینه «۳»: در فعل «ساعدونی» نون و قایه وجود ندارد. (نون جزء حروف اصلی فعلی «یعنی» است).

گزینه «۴»: المرتفعة صفت است اما نون و قایه وجود دارد. (نون جزء حروف اصلی

الأَطْعَمَة» ترکیب اضافی، مشتمل از مضاف و مضاف الیه است.)

(قواعد اسم)

» ۳۷ - گزینه «۱»

» جَوَال» اسم مبالغه و مفعول است. (ترجمه عبارت: وقتی پدرم از هوابپما پایین آمد،

تلفن همراه مرا گرفت تا با هتل تماس بگیرد)

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «ذَوَاب» اسم مبالغه‌ای وجود ندارد. دقت کنید که «ذَوَاب» جمع مکسر «دَابَة» است، پس اسم مبالغه و ب وزن «فَعَال» نیست.

گزینه «۳»: «الظَّيَّار» اسم مبالغه است اما مفعول نیست و «ذَلِكَ» نقش مفعول را دارد.

گزینه «۴»: «الْعَلَمَة» اسم مبالغه است اما فاعل می‌باشد و ضمیر «هُمْ» که پیش از آن آمده، نقش مفعول را دارد.

(ممدر رضا سوری)

در گزینه «۴»، «من» ارادت شرط، «يَسَأَلُ» فعل شرط و «يَحَصِّلُ» جواب شرط است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فَن» به معنی «کسی که» (از نوع موصولی) است.

گزینه «۲»: «فَن» به معنی «چه کسی» (از نوع پرسشی) است.

گزینه «۳»: «فَن» به معنی «چه کسی» (از نوع پرسشی) است.

(أنواع بملات)

» ۳۸ - گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «من» ارادت شرط، «يَسَأَلُ» فعل شرط و «يَحَصِّلُ» جواب شرط است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فَن» به معنی «کسی که» (از نوع موصولی) است.

گزینه «۲»: «فَن» به معنی «چه کسی» (از نوع پرسشی) است.

گزینه «۳»: «فَن» به معنی «چه کسی» (از نوع پرسشی) است.

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

در گزینه «۳»، جمله وصفیه‌ای نداریم که اسم نکره قبل از خود را توصیف کند. (ترجمه عبارت: مسافری که به روستایی سفر می‌کند، منظره‌های زیبایی در آن می‌بیند)

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يَكْرَه» اسم نکره «أَخْلَاقَ» را توصیف می‌کند.

گزینه «۲»: «يَحِبُّ» اسم نکره «شَيْءَ» را توصیف می‌کند.

گزینه «۴»: «تَسَاعِدُ» اسم نکره «كُتُبَ» را توصیف می‌کند.

(قواعد فعل)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

صورت سوال حرف «ل» را می‌خواهد که دلالت بر طلب (امر) داشته باشد؛ به عبارت

دیگر، «ل» موردنظر معنی «باید» می‌دهد. در گزینه «۲»، «ل» امر وجود دارد؛ اما

«ل» در سایر گزینه‌ها بر سر فعل مضارع، به معنای «تا، تا این که، برای این که» آمده و دلالت بر بیان علت و سبب دارد.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای این که نامه‌های زیبایی به دوستان قدیمی بنویسیم، کتاب‌های زیبایی

خواندیم! (کتاب‌های زیبایی خواندیم تا به دوستان قدیمی نامه‌های زیبایی بنویسیم!)

گزینه «۲»: باید در زمینه فرهنگی بسیار تلاش کنم تا استعمال به آنچه می‌خواهم برسد!

گزینه «۳»: احترام مادر بر انسان واجب است تا خشنودی خدا را به دست بباورد و خوشبخت شود!

گزینه «۴»: باید به آثار قدیمی در کشورمان توجه کنیم تا گردشگرانی را از

کشورهای جهان جذب نماییم!

(قواعد فعل)

(مفهوم ابتسام)

مطابق آیات قرآن کریم که می‌فرماید: «آنان که فرشتگان روحشان را می‌گیرند (فرشتگان قابض روح) در حالی که پاک و پاکیزه‌اند، به آنها می‌گویند: «سلام بر شما، وارد پیش شود بخاطر اعمالی که انجام دادید.» (دین و زندگی ا، درس ۵، صفحه ۶۸)

۵۳- گزینه «۱»

(مرتضی محسنی کبری)

با دقت در آیات ۲۷ و ۲۸ سوره انعام که در آن می‌خوانیم: «ای کاش به دنیا بازگردانده می‌شدم و آیات پروردگارمان را تکذیب نمی‌کردم و از مؤمنان می‌شدم، ما می‌دانیم اگر به دنیا بازگردید همان راه گذشته را پیش می‌گیرید.» (دین و زندگی ا، درس ۶ و ۷، ترکیبی)

۵۴- گزینه «۴»

(محمد رضایی بقا)

با دادن نامه اعمال، تمام اعمال انسان در قیامت حاضر می‌شوند و انسان عین اعمال خود را می‌پیند. با دیدن نامه اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روى می‌آورند تا جایی که برای نجات خود از مهلکه به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمالی انجام نداده‌اند. (دین و زندگی ا، درس ۶، صفحه ۷۶)

۵۵- گزینه «۴»

(محمد رضایی بقا)

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: «الدنيا مزرعة الآخرة» یعنی دنیا کشتگاه آخرت است. یعنی سرنوشت ابدی و اخروی انسان‌ها بر اساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود. دلیل نادرستی گزینه «۱» این است که دل و قلب انسان بهترین و مناسب‌ترین زمین برای کشت محصول آخرت است نه دنیا. (دین و زندگی ا، درس ۷ و ۸، ترکیبی)

۵۶- گزینه «۳»

(فیروز نژاد بیف)

مسلمانان توسط پیامبر اکرم(ص) هدایت شدند اما عده‌ای پس از ایشان پشت به حق می‌کنند که آیه **﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَقْتَ مِنْ قَبْلِهِ الرَّسُولُ أَفَإِنْ مَاتٌ﴾** بیانگر این مفهوم است. (دین و زندگی ا و ۲، ترکیبی)

۵۷- گزینه «۴»

(مرتضی محسنی کبری)

میزان موقوفیت انسان در رسیدن به هدفهای بزرگ، به میزان تسلط او بر خویش و خود نگهداری و تقوای بستگی دارد و هر قدر هدف بزرگتر باشد، تقوای بیشتری می‌طلبد که این موضوع رابطه روزه و تقویت تقوی را می‌رساند که در انتهای این آیه شریفه جلوه‌گر است. (دین و زندگی ا، درس ۹، صفحه ۱۲۹)

۵۸- گزینه «۴»

(مسنن بیات)

موارد الف و د به درستی ذکر شده‌اند. اما موارد ب و ج جایجا ذکر شده‌اند. (دین و زندگی ا، درس ۹، صفحه ۱۲۹)

۵۹- گزینه «۳»

(مسنن بیات)

امام صادق علیه السلام فرمودند: «لیاس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لیاسی نشانه سستی و ضعف دین داری فرد است.» به همان میزان که رشته‌های عفاف انسان ضعیف و گسته می‌شود آراستگی و پوشش سیکتر و جنبه خودنمایی به خود می‌گیرد. این قبیل اعمال (گذاشت سیگاری بر لب) نشانه ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود از راه درست و سازنده است. (دین و زندگی ا، درس ۹، صفحه ۱۲۸)

۶۰- گزینه «۳»

(مسنن بیات)

توجه به کلید واژه **«عیشاً و «اللینا»** در آیه شریفه **«أَلْحَسَيْتُمْ آَنَّمَا حَلَقْتَاهُمْ عَنْهُ وَلَكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ**: آیا پنداشته‌اید که شما را بیهوده آفریده‌ایم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟» هدف‌داری و صفت حکمت برای خدا برداشت می‌شود. لذا با آیه **«وَمَا حَلَقْنَا السَّمَاوَاتَ وَالْأَرْضَ وَمَا يَبْيَهُمَا لَعَبِينَ**: آسمان‌ها و زمین را و آنچه بین آن هاست را به بازیجه نیافریدیم.«، که بازیجه نیافریده شدن آسمان‌ها و زمین را مؤید هدف‌داری و حکمت الهی می‌داند، ارتباط دارد.

(محمد رضایی بقا)

ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) شرایط و زمینه مناسب برای جاعلان حدیث پدید آورد و آنان بر اساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.

با این که سال‌ها بعد، منع نوشتن احادیث پیامبر (ص) برداشته شد و حدیث‌نویسی رواج یافت، اما به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر در میان مردم، به دلیل فوت یا شهادت، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد، به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود. (دین و زندگی ا، درس ۷، صفحه ۹۶)

۴۶- گزینه «۴»

(مسنن بیات)

- مجاهدت در راستای ولایت ظاهری ← امامان بزرگوار تلاش کردند تا با تشکیل حکومت اسلامی قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

- اقدامات مربوط به مرمعیت دینی ← تلاش ائمه سبب شد که حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند. (دین و زندگی ا، درس ۸، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۴۷- گزینه «۱»

(مسنن بیات)

همه عنوانی با عبارت‌های مربوط به خود به درستی ارتباط مفهومی دارند. (دین و زندگی ا، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۴۸- گزینه «۱»

(مرتضی محسنی کبری)

با دقت در آیه شریفه «لقد ارسلنا رسالنا بالبيانات و از لساننا معهم الكتاب و الميزان لیقوم الناس بالقطع: به راستی که پیامبر ائمه را همراه با دلالی روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه دعل و داد برقیزند.» در می‌باییم که واژه «الناس» فاعل است یعنی تا مردم تغواهند قسط و عدل از حکومت بربانی شود و این خود نشانگر مقبولیت داشتن حکومت در نزد مردم است. (دین و زندگی ا، درس ۱۴ و ۱۵، ترکیبی)

۴۹- گزینه «۳»

(فیروز نژاد بیف)

ریشه ذلت، غفلت از خداست. غفلت از خدا علت ذلت و افتادن در گناه و گرفتاری در خود دانی است ذلت باعث شکستن پیمان است که پیامدش این است که افراد پیمان‌شکن بهره‌ای در آخرت ندارند و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آنان را از گناه پاک نمی‌کند و عذاب در دنیا که برای آن‌هاست. توجه کنید که افتادن در گناه و گرفتاری در خود دانی خود ذلت است نه پیامد آن. (دین و زندگی ا و ۲، ترکیبی)

۵۰- گزینه «۱»

(امیر منصوری)

خداوند در آیه ۱۸ سوره مبارکه اسراء می‌فرماید: «آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد آن مقداری از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کننی می‌دهیم، سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.» اهداف اصلی و فرعی هر دو خوب هستند و برای زندگی ما ضروری می‌باشند اما مهم این است که اهداف فرعی را به جای اهداف اصلی قرار ندهیم و انقدر به اهداف فرعی دل نبندیم که مانع ما در رسیدن به اهداف اصلی شوند. (دین و زندگی ا، درس ۱۷ و ۱۸)

دین و زندگی (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(مرتضی محسنی کبری)

توجه به کلید واژه **«عیشاً و «اللینا»** در آیه شریفه **«أَلْحَسَيْتُمْ آَنَّمَا حَلَقْتَاهُمْ عَنْهُ وَلَكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ**: آیا پنداشته‌اید که شما را بیهوده آفریده‌ایم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟» هدف‌داری و صفت حکمت برای خدا برداشت می‌شود. لذا با آیه **«وَمَا حَلَقْنَا السَّمَاوَاتَ وَالْأَرْضَ وَمَا يَبْيَهُمَا لَعَبِينَ**: آسمان‌ها و زمین را و آنچه بین آن هاست را به بازیجه نیافریدیم.«، که بازیجه نیافریده شدن آسمان‌ها و زمین را مؤید هدف‌داری و حکمت الهی می‌داند، ارتباط دارد.

۵۲- گزینه «۴»

(دین و زندگی ا، درس ۱۷ و ۱۸)

زبان انگلیسی ۱ و ۲

۶۶- گزینه «۲»

(ممدوهوار آقایی)

ترجمه جمله: «برای گسترش کسب و کار در سال‌های آتی، اولین اقدام شرکت ایجاد بازار کوچکی در مناطق محلی است.»

- (۱) اندازه گرفتن
- (۲) ایجاد کردن
- (۳) منعکس کردن
- (۴) دریافت کردن

(واژگان)

۶۷- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «حدس زدن این که بعد از شکستن گلدان مورد علاقه مادرم در مقابلش چه اتفاقی افتاد، نیاز به تخیل زیادی ندارد.»

- (۱) اضافه
- (۲) مقصود
- (۳) تصور، تخیل
- (۴) احساس، هیجان

(واژگان)

۶۸- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «من موافقم که محدودیت سرعت جدید، مشکل را حل نمی‌کند، اما قدم مهمی در مسیر صحیح است.»

- (۱) قدم
- (۲) توانایی
- (۳) ارزش
- (۴) عادت

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

سال‌هاست که بازی‌های ویدیویی بهدلیل این‌که افراد را دچار اضافه‌وزن یا افسردگی بیش‌تری می‌کنند، مورد انتقاد قرار گرفته‌اند. اما اخیراً محققان دریافته‌اند که این بازی‌ها در واقع می‌توانند ما را در جهت مثبت تغییر دهند و بدن و ذهن ما را بهبود بخشند. بازی‌های ویدیویی می‌توانند به رشد مهارت‌های جسمانی کمک کنند. [تحقیقات] نشان داده‌اند که مهارت‌های حرکتی در کودکان پیش‌دبستانی که بازی‌های ویدیویی تعاملی انجام می‌دهند، بهبود یافته است؛ برای مثال، آن‌ها بهتر از کودکانی که بازی‌های ویدیویی انجام نمی‌دهند، می‌توانند توب را شوت کنند، بگیرند و پرتاپ کنند. آن‌ها همچنین باعث بهبود انواع عملکردهای مغزی، از جمله تضمیم‌گیری، می‌شوند. افرادی که بازی‌های ویدیویی اکشن انجام می‌دهند، ۲۵ درصد سریع‌تر از دیگران اقدام به تضمیم‌گیری می‌کنند.

(عقیل محمدی، روش)

۶۹- گزینه «۲»

نکته مهم درسی:

بعد از حرف اضافه، از اسم مصدر (فعل "ing"-دار) استفاده می‌شود.

(کلوزتست)

۷۰- گزینه «۲»

(عقیل محمدی، روش)

- (۱) داخلي، خانگي
- (۲) فيزيكى، جسماني
- (۳) منوع
- (۴) پرانرژي

(کلوزتست)

(رحمت‌الله استبدی)

ترجمه جمله: «از زمانی که او پسر بچه بود، یک روز عالی از نظرش روزی بوده است که تماماً صرف فوتبال بازی کردن با پسرعموهایش شود.»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار «حال کامل + گذشته ساده + since»، در جای خالی نیاز به زمان حال کامل داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۳). از سوی دیگر، عبارت "his idea of a perfect day" به معنای «گذراندن» باشد، پس قطعاً فعل اصلی جمله نمی‌تواند "spend" باشد (رد گزینه ۲). توجه کنید که اسم مصدر (در اینجا "spending") می‌تواند بعد از افعال اسنادی مانند "has been" قرار بگیرد. (گرامر)

(عمران نوری)

۶۲- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «انسان‌ها می‌توانند چیزهای خارق العاده‌ای را اختراط کنند اگر علم فیزیک نیازشان را برای طراحی تحقیقات علمی جدید درمورد ماده و انرژی و رابطه بین آن‌ها برآورده کنند.»

نکته مهم درسی:

در جمله‌های شرطی نوع اول، جمله شرط به زمان حال ساده و جواب شرط با ترکیب «شکل ساده فعل + will/ can/ may/ ...» نوشته می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳). از طرفی، توجه کنید که اسم "physics" (علم فیزیک) مفرد است (رد گزینه ۱). (گرامر)

(رحمت‌الله استبدی)

۶۳- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «وقتی برادر کوچکترم زنگ زد و خبر موفقیت جدیدش را به من داد، داشتم برای خودم ماشین گران قیمتی را می‌خریدم.»

نکته مهم درسی:

فاعل و مفعول برای فعل "buy" یکسان است، پس باید از ضمیر انعکاسی در جایگاه مفعول استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). دقت کنید که صفت بترین نیاز به حرف تعریف "the" دارد (رد گزینه ۲). همچنین، در جای خالی نیاز به مذکوته استمراری داریم تا جمله به لحاظ معنایی درست باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

(گرامر)

(محمد طاهری)

۶۴- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «چیزی که از آن مطمئن هستم، این واقعیت است که بدون پیشرفت‌های اخیر فناوری، انسان‌ها هرگز نمی‌توانستند زیر آب نفس بکشند.»

- (۱) راضی از
- (۲) مطمئن از
- (۳) در دسترس برای
- (۴) مهمان نواز نسبت به

(واژگان)

(محمد طاهری)

۶۵- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «به لطف پژوهشکی نوین، کیفیت زندگی کسانی که از دیابت یا سلطان رنج می‌برند طی بیست سال گذشته شدیداً بهبود یافته است.»

- (۱) به طور روان و سلیس
- (۲) به طور امن، صحیح و سالم
- (۳) بهندرت
- (۴) تا حد زیادی، شدیداً

(واژگان)

(محمد طاهری)

ترجمة جمله: «پاراگرافی که بالاصله بعد از این متن می‌آید، به احتمال بسیار زیاد درباره چه‌چیزی بحث می‌کند؟»
 «رهنمود سوم درباره چگونگی کاهش هزینه‌های سفر»
 (درک مطلب)

۷۶- گزینه «۱»

(عقیل محمدی روش)

ترجمة متن درک مطلب ۳:
 اولین تلاش‌های بشر برای نظام‌بندی مفاهیم اندازه، شکل‌ها و عدد معمولاً به عنوان ریاضیات اولیه شناخته می‌شود. با این حال، مفهوم عدد و فرآیند شمارش مدت‌ها قبل از زمان ثبت تاریخ به وجود آمد (شواهد باستان‌شناسی وجود دارد که [اشنام می‌دهد] شمارش، ۵۰۰۰۰ سال پیش توسط انسان‌ها به کار می‌رفته است). این استدلال که حتی در دوران ماقبل تاریخ، انسان‌ها تا حدی حس عددی داشتند، حداقل تا اندازه‌ای که مفاهیم کم و زیاد بودن را زمان اضافه شدن یا کم شدن چیزی از یک گروه کوچک تشخیص دهند، منطقی به نظر می‌رسد، زیرا مطالعات نشان داده‌اند برخی از حیوانات دارای چنین حسی هستند.
 با کامل تدریجی جامعه، شمارش ساده ضروری شد. یک قیله باید می‌دانست که چند حضو و چند دشمن دارد و یک چوبان لازم بود بداند که آیا تعداد گله گوسفندان در حال کاهش است [ای خبر]. احتمالاً اولین راه برای محاسبه، استفاده از روش ساده شمارش، باه کارگیری اصل تناول یک به یک بود. برای مثال، در شمارش گوسفندان، می‌توانستند یک انگشت را به ازای هر گوسفند خم کنند. شمارش را می‌توانستند با ایجاد خراش در خاک یا روی سنگ، بریدن شکاف روی تکه چوب، یا گره زدن در ریسمان انجام دهند.
 بعد از این کارهای از اصوات برای شمارش تعداد اشیاء در یک گروه کوچک، ابداع شدند. و بعدتر، با اصلاح نوشتار، مجموعه‌ای از علام برای نشان دادن این اعداد اختراع شدند. گزارش‌های مردم‌شناسی چنین تحولی را در مطالعات‌شان در مورد جوامع امروزی تأیید می‌کنند و بر این باورند که جوامع امروزی شیشه جوامع انسان‌های اولیه است.

(نوید مبلغی)

۷۷- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «متن عمدتاً در مورد چه‌چیزی بحث می‌کند؟»
 «مبداً ریاضیات»
 (درک مطلب)

(نوید مبلغی)

۷۸- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «چرا نویسنده در انتهای پاراگراف اول به حیوانات اشاره کرده است؟»
 «تا تأکید کند انسان‌های اولیه توانایی شمارش داشتند.»
 (درک مطلب)

(نوید مبلغی)

۷۹- گزینه «۴»

ترجمة جمله: «ضمیر "those" در پاراگراف «۳» به ... اشاره دارد.»
 «جوامع»
 (درک مطلب)

(نوید مبلغی)

۸۰- گزینه «۴»

ترجمة جمله: «کدامیک از نتیجه‌گیری‌های زیر مورد تأیید متن است؟»
 «انسان‌های اولیه ابتدا بدلیل ضرورت، شمارش را انجام می‌دادند.»
 (درک مطلب)

۷۱- گزینه «۳»

نکته مهم درسی:
 با توجه به معنی جمله و مقایسه انجام‌شده بین دو گروه از کودکان، نمی‌توان از صفت عالی استفاده کرد (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). همچنین، برای توصیف فعل از قید استفاده می‌شود، پس گزینه «۲» به صورت "as well as" باید به کار می‌رفت (رد گزینه «۲»).

(کلوزتست)

۷۲- گزینه «۱»

- (عقیل محمدی روش)
 ۱) شامل شدن
 ۲) شناسایی کردن
 ۳) متفاوت بودن
 ۴) جمع کردن

(کلوزتست)

ترجمة متن درک مطلب ۱:
 همه عاشق سفر هستند، درست است؟ متأسفانه، بسته به جایی که می‌خواهید بروید، گاهی اوقات پول می‌تواند مشکل‌ساز شود، اما اگر آماده باشید، این طور نخواهد بود. در اینجا به سه نکته برای استفاده بهینه از تجربه سفرتان، بدون توجه به این که چقدر پول در یاتک دارید، اشاره می‌شودا

بر اساس بودجه خود، تصمیم بگیرید به کجا خواهید رفت. گزینه سفر شما تا حد زیادی می‌تواند به کشورها و شهرهایی که می‌خواهید سفر کنید، بستگی داشته باشد. بنابراین، دانستن میانگین هزینه‌ها در یک کشور می‌تواند به شما در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد بهترین گزینه برای سفر بدبستان کمک کند. برای مثال، سفر به کشورهایی مانند فرانسه، ایتالیا و بریتانیا می‌تواند بسیار پرهزینه باشد؛ بنابراین، برای گذراندن تعطیلات در این مکان‌ها به پول بیشتری نیاز خواهید داشت. در مقابل، اروپای شرقی، آسیای جنوبشرقی و آمریکای جنوبی کم‌هزینه‌تر هستند. (در لهستان، یک منوی کامل اشامل پیش‌غذا، غذای اصلی و دسر برای دو نفر ۱۰۰ یورو - حدود ۲۱ پوند قیمت دارد.)

به دنبال تخفیف در جاذبه‌های [گردشگری] مهم باشید. بدینهی است که وقتی در سفر هستید، می‌خواهید همه چیزهایی که آن کشور [برای بازید] ارائه می‌کند، به ویژه جاذبه‌هایی که سالانه میلیون‌ها نفر را به خود جذب می‌کنند، بینید. اما قبل از پرداخت هزینه برای دیدن این‌ها، می‌توانید تحقیق کنید و بینید آیا امکان دیدن آن‌ها با هزینه کمتر وجود دارد [ای خبر]. بسیاری از جاذبه‌های گردشگری دارای تخفیف دانشجویی یا تخفیف‌های ویژه جوانان هستند و برخی از جاذبه‌های گردشگری در روزهای خاصی برای همه رایگان هستند، مانند موزه لور پاریس که در اولین یکشنبه هر ماه، ورودی آن رایگان است.

۷۳- گزینه «۲»

ترجمة جمله: «متن عمدتاً درباره چه موضوعی بحث می‌کند؟»
 «راه‌های کاهش هزینه‌های سفر»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «عبارت "By contrast" (در مقابل، بر عکس) در پاراگراف «۲» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
 «but» (اما)

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف «۳» به «موزه لور» اشاره کرده است؟»
 «برای افزودن اطلاعات بیشتر و حمایت از گفتۀ قبلی»

(درک مطلب)

آزمون ۷ فروردین ۱۴۰۱

اختصاصی دوازدهم ریاضی

نقد و امتیاز

ا
ن
ص
اص

نام درس	نام طراحان	نام امتحان
ریاضی پایه	کاظم اجلالی، امیرمحمد باقری نصر آبادی، شاهین پروازی، عادل حسینی، افشین خاصه‌خان، علی‌اکبر علی‌زاده، حمید علیزاده	
هندسه	امیرحسین ابومحبوب، علی ایمانی، حسین حاجیلو، محمدحسین حشمت‌الواعظین، افشین خاصه‌خان، فرزانه خاکپاش، مسعود خندانی، سوگند روشنی، سهام مجیدی‌بور، سرژ یقیازاریان تبریزی	
آمار و احتمال	سید محمد رضا حسینی‌فرد، افشین خاصه‌خان، سوگند روشنی، علی‌اکبر علی‌زاده، نیلوفر مهدوی	
فیزیک	خسرو ارغوانی‌فرد، عبدالرضا امینی‌نسب، زهره آقامحمدی، مجتبی خلیل‌ارجمندی، میثم دشتیان، محمدعلی راست‌پیمان، بهنام رستمی، سعید طاهری‌بروجنی، پوریا علاقه‌مند، مسعود قدرچلر، افشین کردکتوی، مصطفی کیانی، علیرضا گونه، غلامرضا محبی، حسین مخدومی، سیدعلی میرنوری، مصطفی واثقی، شادمان ویسی	
شیمی	محمد رضا پور جاوید، حمید ذبیحی، یاسر راش، روزبه رضوانی، امیرحسین طبی، محمد عظیمیان زواره	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	ریاضی پایه	هندسه	آمار و احتمال	فیزیک	شیمی
گزینشگر	کاظم اجلالی	امیرحسین ابومحبوب	سوگند روشنی	سیدعلی میرنوری	ایمان حسین‌نژاد
گروه ویراستاری	علی ارجمند	مجتبی تشهیعی	عادل حسینی	بنام شاهنی	یاسر راش
علی مرشد	بازبینی نهایی:	فرزانه خاکپاش	عadel حسینی	حمد زین کفش	سیدعلی موسوی
	بازبینی نهایی:	مجتبی تشهیعی	فرزانه خاکپاش	زهره آقامحمدی	یلدا بشیری
	بازبینی نهایی:	عادل حسینی	عادل حسینی	ویراستار استاد:	محمد حسن محمدزاده‌قدم
	بازبینی نهایی:	فرزانه خاکپاش	سوگند روشنی	سیدعلی میرنوری	مسعود خانی
مسئول درس	عادل حسینی	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب	بابک اسلامی	مهلا تابش‌نیا
مسئول سازی	سمیه اسکندری	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی	محمد رضا اصفهانی	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

ناظر چاپ	سوران نعیمی	حروفنگار و صفحه‌آرا	میلاد سیاوشی	گروه مستندسازی	محمد اکبری	مدیر گروه
						نرگس غنی‌زاده
						مسئول دفترچه
						مسئول دفترچه: محمد رضا اصفهانی
						مدیر گروه: مازیار شیروانی‌قدم

گروه آزمون بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۳۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۶۴۶۳-۲۱

(همید علیزاده)

«گزینه ۲»

ریاضی پایه

سمت چپ معادله را به صورت زیر ساده می کنیم:

$$\frac{3x+a}{(x-a)(x+a)} = \frac{3x+a}{x^2-a^2}$$

پس معادله به فرم زیر است:

$$\frac{3x+a}{x^2-a^2} = \frac{\lambda}{x^2-a} \Rightarrow 3x+a = \lambda ; x \neq \pm a$$

پس برای اینکه معادله اصلی جواب حقیقی نداشته باشد، جواب معادله $3x+a = \lambda$ باید مقدار a یا $-a$ باشد.

$$\begin{cases} 3(a)+a=4a=\lambda \Rightarrow a=2 \\ 3(-a)+a=-2a=\lambda \Rightarrow a=-4 \end{cases}$$

پس مجموع مقادیر a برابر ۲ است.

(حسابان: هبر و معادله؛ صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(شاھین پروازی)

«گزینه ۳»

«گزینه ۳»

$$\begin{cases} 1-x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq 1 \Rightarrow -1 \leq x \leq 1 \\ x \geq 0 \end{cases}$$

پس دامنه متغیر x بازه $[0, 1]$ است و داریم:

$$0 \leq x \leq 1 \Rightarrow \sqrt{x} > x \Rightarrow x - \sqrt{x} < 0 \Rightarrow |x - \sqrt{x}| = \sqrt{x} - x$$

حال معادله را به صورت زیر بازنویسی می کنیم:

$$\sqrt{x} - x = \sqrt{1-x^2} - x \Rightarrow \sqrt{x} = \sqrt{1-x^2}$$

$$\xrightarrow{\text{توان ۲}} x = 1 - x^2 \Rightarrow x^2 + x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2}$$

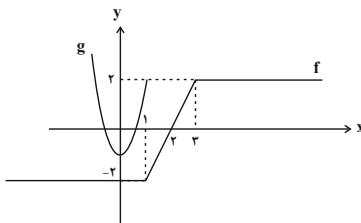
$$\xrightarrow{x \in [0, 1]} a = \frac{\sqrt{5}-1}{2} \Rightarrow 2a+1 = \sqrt{5}$$

(حسابان: هبر و معادله؛ صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۶ و ۲۷)

(عادل مسینی)

«گزینه ۳»

«گزینه ۱»

نمودار تابع $f(x) = |x-1| - |x-3|$ و سهمی g در حالت کلی در شکل زیر رسم شده است.با توجه به شکل بالا، اولین نقطه تماس باید در $(-2, 0)$ رخ دهد؛ دقت کنید که طول رأس سهمی برابر صفر است.

$$\Rightarrow b = -2$$

$$\Rightarrow g(x) = ax^2 - 2$$

نقطه دیگر تماس، نقطه تماس شاخه $y = 2x - 4$ از نمودار f با نمودار سهمی است. پس داریم:

$$ax^2 - 2 = 2x - 4 \Rightarrow ax^2 - 2x + 2 = 0 \quad (*)$$

(امیرمحمد باقری نصرآبادی)

«گزینه ۳»

ابتدا عبارت را ساده می کنیم و داریم:

$$\begin{aligned} A &= \frac{\frac{1}{x^2} \times x^4}{\frac{1}{x^3} \times x^9} = \frac{x^4}{x^4 - 9} = x^{\frac{4}{4} - \frac{9}{4}} = x^{\frac{11}{4}} = \frac{1}{x^{\frac{36}{4}}} \\ &\Rightarrow x = \frac{1}{\sqrt[4]{11}} = \frac{1}{\sqrt[4]{11}} \end{aligned}$$

(ریاضی: توان‌های گویا و عبارت‌های هبری؛ صفحه‌های ۴۸ تا ۶۱)

(کاظم اجلالی)

«گزینه ۳»

جمله اول و قدرنسبت دنباله برابرند با: $a_1 = \frac{12}{3}, d = \frac{11}{2} - \frac{12}{3} = -\frac{1}{6}$ پس جمله عمومی دنباله به صورت $a_n = \frac{12}{3} + (n-1)(-\frac{1}{6})$ است. داریم:

$$a_n = \frac{35}{6} - \frac{1}{6}n > 0 \Rightarrow \frac{1}{6}n < \frac{35}{6} \Rightarrow n < 35 \Rightarrow n \leq 34$$

دنباله ۳۴ جمله مثبت دارد.

(ریاضی: مجموعه، الگو و دنباله؛ صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(شاھین پروازی)

«گزینه ۱»

با توجه به نمودارهای دو تابع، یکی از نقاط برخورد نقطه‌ای است با عرض $x = 2c$ است. در این نقطه داریم:

$$f(2c) = c \Rightarrow 4ac^2 + 2bc + c = c$$

$$\Rightarrow 4ac^2 = -2bc \xrightarrow{c \neq 0} 4ac = -2b \quad (*)$$

با توجه به اینکه سهمی بر محور x ها مماس است، داریم:

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \xrightarrow{b \neq 0} b^2 + 2b = 0$$

$$\Rightarrow b = -2$$

(ریاضی: معادله‌ها و نامعادله‌ها؛ صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

(کاظم اجلالی)

«گزینه ۴»

ابتدا جواب‌های معادله را پیدا می کنیم:

$$\Delta = (5m+2)^2 - 4(6m^2 + 5m + 1)$$

$$= 25m^2 + 20m + 4 - 24m^2 - 20m - 4 = m^2$$

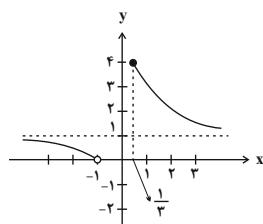
پس جواب‌های معادله به صورت زیر به دست می آیند:

$$x = \frac{5m+2 \pm \sqrt{m^2}}{2} \Rightarrow \begin{cases} x = 3m+1 \\ x = 2m+1 \end{cases}$$

جواب‌ها باید در بازه $(2, 7)$ باشند:

$$\Rightarrow \begin{cases} 2 < 3m+1 < 7 \Rightarrow 1 < 3m < 6 \Rightarrow \frac{1}{3} < m < 2 \\ 2 < 2m+1 < 7 \Rightarrow 1 < 2m < 6 \Rightarrow \frac{1}{2} < m < 3 \end{cases} \cap \frac{1}{3} < m < 2$$

(ریاضی: معادله و نامعادله‌ها؛ صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

$$R_f = (0, 4] - \{1\}$$

مالحظه می‌شود برد تابع شامل سه عدد صحیح ۲، ۳ و ۴ است.

و چون $R_f \subseteq B$ ، بنابراین مجموعه B باید شامل حداقل ۳ عضو صحیح باشد.
(همسایان ا: تابع: صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(عادل عسینی)

گزینه «۴»

دامنه را به بازه‌های کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم که در آن $2x$ بین دو عدد صحیح قرار بگیرد:

$$-1 \leq x < -\frac{1}{2} \Rightarrow -2 \leq 2x < -1 \Rightarrow [2x] = -2 \Rightarrow y = -2x - 1$$

به ازای دامنه $\left[-1, -\frac{1}{2}\right]$ برد بازه $[0, 1)$ است.

$$-\frac{1}{2} \leq x < 0 \Rightarrow -1 \leq 2x < 0 \Rightarrow [2x] = -1 \Rightarrow y = -x - 1$$

برد این قسمت بازه $\left[-1, -\frac{1}{2}\right]$ است.

$$0 \leq x < \frac{1}{2} \Rightarrow 0 \leq 2x < 1 \Rightarrow [2x] = 0 \Rightarrow y = -1$$

برد این قسمت $\{-1\}$ است.

$$\frac{1}{2} \leq x < 1 \Rightarrow 1 \leq 2x < 2 \Rightarrow [2x] = 1 \Rightarrow y = x - 1$$

برد این قسمت نیز بازه $\left[0, \frac{1}{2}\right]$ است.

هم‌چنین به ازای $x = 1$ نیز مقدار تابع برابر ۱ است. پس برد تابع برابر است با:

$$R_f = (0, 1] \cup \left[-1, -\frac{1}{2}\right] \cup \{-1\} \cup \left[\frac{1}{2}, 1\right] = [-1, 1] - \{0\}$$

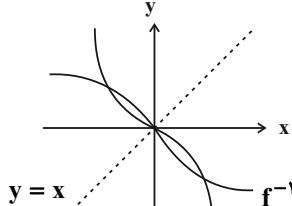
(همسایان ا: تابع: صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

(محمد علیزاده)

گزینه «۴»

$$f(x) = -x \mid x \mid = \begin{cases} -x^2 & ; x \geq 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases}$$

نمودار توابع f و f^{-1} در شکل زیر رسم شده است:

با توجه به نمودار رسم شده، نمودار تابع f وارون خود را در سه نقطه قطع می‌کند.

(همسایان ا: تابع: صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

برای اینکه خط و سهمی بر هم مماس باشند، معادله فوق، باید یک جواب (یا به اصطلاح جواب مضاعف) داشته باشد:

$$\Delta = (-2)^3 - 4(a)(2) = 4 - 8a = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

به ازای این مقدار معادله (*) به صورت زیر خواهد شد:

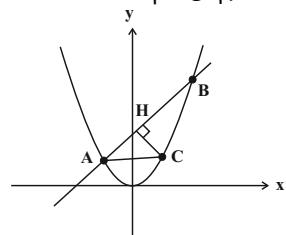
$$\frac{1}{2}x^2 - 4x + 2 = 0 \Rightarrow x^2 - 8x + 4 = (x-4)^2 = 0 \Rightarrow x = 4$$

پس طول دیگر نقطه تمسas و در نتیجه مجموع طول نقاط تمسas برابر ۲ است.
(همسایان ا: هیر و مغارله: صفحه ۲۴)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۳»

ابتدا نقاط A و B را معلوم می‌کنیم:

$$x^2 = 2x + 3 \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow x = -1, x = 3$$

پس $A(-1, 1)$ و $B(3, 9)$ نقاط تقاطع خط و سهمی هستند. در نتیجه:

$$AB = \sqrt{(3+1)^2 + (9-1)^2} = \sqrt{80} = 4\sqrt{5}$$

اگر $C(x, x^2)$ رأس دیگر مثلث باشد، اندازه ارتفاع CH برابر است با:

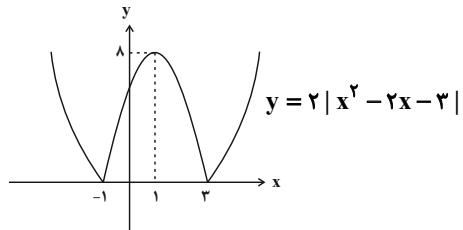
$$CH = \frac{|2x - x^2 + 3|}{\sqrt{4+1}} = \frac{|x^2 - 2x - 3|}{\sqrt{5}}, -1 < x < 3$$

بنابراین مساحت مثلث برابر است:

$$S = \frac{1}{2} \times 4\sqrt{5} \times \frac{|x^2 - 2x - 3|}{\sqrt{5}} = 2|x^2 - 2x - 3| = 2|(x-1)^2 - 4|$$

پس بیشترین مقدار مساحت مثلث به ازای $x = \frac{2}{2} = 1$ به دست می‌آید و

$2|-4| = 8$

(همسایان ا: هیر و مغارله: صفحه‌های ۲۴ و ۲۹)

(علی‌اکبر علی‌زاده)

گزینه «۳»

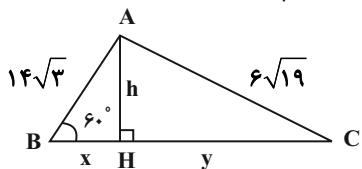
$$D_f = \mathbb{R} - \left[-1, \frac{1}{3}\right) = (-\infty, -1) \cup \left[\frac{1}{3}, +\infty\right)$$

$$f(x) = \frac{x}{x} + \frac{1}{x} = \frac{1}{x} + 1$$

حال نمودار تابع رارسم کرده و برد آن را تعیین می‌کنیم:

(کاظم اجلالی)

گزینه «۳»

با رسم ارتفاع AH داریم:

$$x = 14\sqrt{3} \cos 60^\circ = 14\sqrt{3} \times \frac{1}{2} = 7\sqrt{3}$$

$$h = 14\sqrt{3} \sin 60^\circ = 14\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 21$$

حال در مثلث AHC می‌توانیم بنویسیم:

$$h^2 + y^2 = (6\sqrt{19})^2$$

$$\Rightarrow y^2 = (6\sqrt{19})^2 - 21^2 = 243 \Rightarrow y = 9\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow BC = x + y = 7\sqrt{3} + 9\sqrt{3} = 16\sqrt{3}$$

(ریاضی ا: مثلثات: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۳)

(انجینیر فاضلی‌فان)

گزینه «۱»

ابتدا عبارت داده شده را ساده می‌کنیم:

$$\sin(x + \frac{\pi}{3}) + \cos(x + \frac{\pi}{6}) = \sin x \cos \frac{\pi}{3} + \cos x \sin \frac{\pi}{3} + \cos x \cos \frac{\pi}{6} - \sin x \sin \frac{\pi}{6}$$

$$= \frac{1}{2} \sin x + \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x + \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x - \frac{1}{2} \sin x = \sqrt{3} \cos x$$

$$\cdot \cos x = \frac{1}{3} \sqrt{3} \cos x = \frac{\sqrt{3}}{3} \cos x \quad \text{پس}$$

$$\Rightarrow \cos 2x = 2 \cos^2 x - 1 = \frac{2}{9} - 1 = -\frac{7}{9}$$

(مسابابان ا: مثلثات: صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۳»

ابتدا دقت کنید که:

$$-1 \leq \sin x \leq 1 \Rightarrow -\frac{\pi}{\lambda} \leq \frac{\pi}{\lambda} \sin x \leq \frac{\pi}{\lambda} \Rightarrow -\frac{\pi}{\lambda} \leq g(x) \leq \frac{\pi}{\lambda}$$

بنابراین برای پیدا کردن برد تابع fog باید فرض کنیم دامنه تابع f بازه

$$[-\frac{\pi}{\lambda}, \frac{\pi}{\lambda}] \quad \text{است و برد آن را حساب کنیم. برای این کار ضابطه } f \text{ را به}$$

صورت زیر ساده می‌کنیم:

$$f(x) = \sin(x + \frac{\pi}{\lambda}) \sin(x + \frac{\Delta\pi}{\lambda}) = \sin(x + \frac{\pi}{\lambda}) \sin(\frac{\pi}{\lambda} + \frac{\pi}{\lambda} + x)$$

$$= \sin(x + \frac{\pi}{\lambda}) \cos(x + \frac{\pi}{\lambda}) = \frac{1}{2} \sin(2x + \frac{\pi}{\lambda})$$

حال برد این تابع به ازای دامنه $[-\frac{\pi}{\lambda}, \frac{\pi}{\lambda}]$ به صورت زیر به دست می‌آید:

$$-\frac{\pi}{\lambda} \leq x \leq \frac{\pi}{\lambda} \Rightarrow -\frac{\pi}{4} \leq 2x \leq \frac{\pi}{4} \Rightarrow 0 \leq 2x + \frac{\pi}{\lambda} \leq \frac{\pi}{2}$$

$$\Rightarrow 0 \leq \sin(2x + \frac{\pi}{\lambda}) \leq 1 \Rightarrow 0 \leq \frac{1}{2} \sin(2x + \frac{\pi}{\lambda}) \leq \frac{1}{2}$$

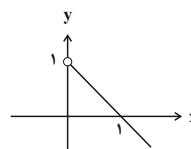
(شاھین پروازی)

گزینه «۴»

دامنه توابع f و g به ترتیب برابر $(0, +\infty)$ و $D_f = [0, +\infty)$ است.

حال به ازای این دامنه ضابطه تابع را می‌باییم:

$$(fg)(x) = f(x) \cdot g(x) = (\sqrt{x} - x) \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x}} = \frac{(1-x)\sqrt{x}}{\sqrt{x}} = 1-x$$

مطابق شکل، برد تابع fg بازه $(1, -\infty)$ است.

(مسابابان ا: تابع: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۱»

ابتدا ضابطه‌های توابع gof و fog را می‌باییم:

$$(fog)(x) = f(g(x)) = 2^{g(x)} - 1 = 2^{\log_4^{(x+1)}} - 1$$

$$= (x+1)^{\log_4} - 1 = \sqrt{x+1} - 1$$

$$(gof)(x) = g(f(x)) = \log_4^{(f(x)+1)}$$

$$= \log_4^{(2^x-1+1)} = \log_4^{2^x} = x \log_4 2 = \frac{1}{2}x$$

بنابراین معادله موردنظر به صورت زیر است:

$$\sqrt{x+1} - 1 = \frac{1}{2}x \Rightarrow 2\sqrt{x+1} = x + 2$$

$$\Rightarrow 4(x+1) = (x+2)^2 \Rightarrow 4x+4 = x^2+4x+4$$

$$\Rightarrow x^2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

پس معادله فقط یک جواب دارد.

(مسابابان ا: تابع: صفحه‌های ۶۶ تا ۶۹)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۴»

ابتدا معادله را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$\log_3^x \cdot \log_4^{(x-1)} - 2(\log_3^x + \log_4^{(x-1)}) + 1 = 0$$

$$\log_3^x \cdot \log_4^{(x-1)} - 2(2\log_3^x + \log_4^{(x-1)}) + 1 = 0$$

اگر فرض کنیم $b = \log_3^x$ و $a = \log_4^{(x-1)}$ معادله به صورت زیر در می‌آید:

$$ab - 2(2a+b) + 1 = 0 \Rightarrow ab - 4a - 2b + 1 = 0$$

$$a(b-4) - 2(b-4) = 0 \Rightarrow (a-2)(b-4) = 0$$

$$\begin{cases} a = 2 = \log_3^x \Rightarrow x = 9 \\ b = 4 = \log_4^{(x-1)} \Rightarrow x-1 = 81 \Rightarrow x = 82 \end{cases}$$

بنابراین مجموع جواب‌های معادله برابر ۹۱ است.

(مسابابان ا: توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۰)

گزینه «۲» (کاظم ابلان)

توجه کنید که تابع f در تمام نقاط $\mathbb{R} - \{1\}$ پیوسته است و تابع g در تمام نقاط $\mathbb{R} - \{2\}$ پیوسته است. پس تابع $f \times g$ در تمام نقاط $\mathbb{R} - \{1, 2\}$ پیوسته است.

روش اول: برای این که تابع f در نقاط 1 و 2 هم پیوسته شود، باید یکی از حالت‌های زیر پیش آید.

حالت اول: تابع f در 1 و تابع g در 2 پیوسته باشند، در این صورت:

$$f(1) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) \Rightarrow a + b = 1$$

$$g(2) = \lim_{x \rightarrow 2^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} g(x) \Rightarrow 2a + 2 = 6$$

$$\Rightarrow a = 2, b = -1$$

حالت دوم: تابع f در 1 پیوسته باشد و مقدار آن در $x = 2$ صفر باشد.

$$f(1) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) \Rightarrow a + b = 1 \quad \left. \begin{array}{l} \\ a = -1, b = 2 \end{array} \right\}$$

$$f(2) = 0 \Rightarrow 2a + b = 0$$

حالت سوم: تابع g در 2 پیوسته باشد و مقدار آن در $x = 1$ صفر باشد.

$$g(2) = \lim_{x \rightarrow 2^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} g(x) \Rightarrow 2a + 2 = 6$$

$$g(1) = 0 \Rightarrow a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

این حالت غیرممکن است.

حالت چهارم: مقدار تابع f در 2 و مقدار تابع g در 1 برابر صفر باشد.

$$f(2) = 2a + b = 0, g(1) = a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2, b = 4$$

بنابراین $a + b$ می‌تواند مقادیر 1 و 2 را داشته باشد که بیشترین آنها برابر 2 است.

روش دوم: ضابطه تابع $f \times g$ به صورت زیر است:

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = \begin{cases} x^2(ax+2) & ; x < 1 \\ (ax+2)(ax+b) & ; 1 \leq x < 2 \\ (x+4)(ax+b) & ; x \geq 2 \end{cases}$$

برای این که تابع $f \times g$ در تمام نقطه‌ها پیوسته باشد، باید در نقاط $x = 1$ و $x = 2$ پیوسته باشد:

$$(f \times g)(1) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (f \times g)(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (f \times g)(x)$$

$$\Rightarrow a+2 = (a+2)(a+b) \Rightarrow \begin{cases} a+2 = 0 \\ a+b = 1 \end{cases} \quad (1)$$

$$(f \times g)(2) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (f \times g)(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (f \times g)(x)$$

$$\Rightarrow (2a+2)(2a+b) = 2(2a+b)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a+b = 0 \\ a+b = 1 \end{cases} \quad (2)$$

با توجه به (۱) و (۲) نتیجه می‌شود:

$$\begin{cases} a = -2 \\ 2a+b = 0 \end{cases} \Rightarrow b = 4 \Rightarrow a+b = 2$$

$$\begin{cases} a = 2 \\ a+b = 1 \end{cases} \Rightarrow b = -1 \Rightarrow a+b = 1$$

$$\begin{cases} a+b = 1 \\ 2a+b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 2 \end{cases} \Rightarrow a+b = 1$$

(مسابان: مر و پیوستگی: صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۳)

$$\Rightarrow 0 \leq f(x) \leq \frac{1}{2}$$

پس برد تابع fog برابر $\frac{1}{2}$ است.

(مسابان: مثلثات: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

گزینه «۱» (شاھین پژوازی)

- ۹۸

$$L = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{1 - \sin^2 x}{\cos^2 x} = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{\cos^2 x - \sin^2 x}{\cos^2 x \sqrt{1 - \sin^2 x}}$$

با ضرب صورت و مخرج عبارت بالا در $\sqrt{1 + \sin^2 x}$ داریم:

$$L = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{(\cos x + \sin x)(\cos x - \sin x)\sqrt{1 + \sin^2 x}}{\cos^2 x \sqrt{1 - \sin^2 x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{2(\cos x - \sin x)}{\frac{1}{\sqrt{(\cos x - \sin x)^2}}} = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{4(\cos x - \sin x)}{|\cos x - \sin x|}$$

در یک همسایگی چپ $\cos x > \sin x$ است و داریم:

$$L = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{4})^-} \frac{4(\cos x - \sin x)}{\cos x - \sin x} = 4$$

(مسابان: مر و پیوستگی: صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۳)

گزینه «۴» (عادل مسینی)

- ۹۹

روش اول: از قضیه هوپیتال کمک می‌گیریم و داریم:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x+1} - \sqrt{1-x}}{\sqrt{x+1} + \sqrt{1-x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{2\sqrt{x+1}} + \frac{1}{2\sqrt{1-x}}}{\frac{1}{2\sqrt{x+1}} + \frac{1}{2\sqrt{1-x}}} = \frac{\frac{1}{3} + \frac{1}{2}}{\frac{1}{2} + \frac{1}{3}} = 1$$

روش دوم: داریم

$$x = 1 - t^6 \quad t = \sqrt[6]{1-x}$$

با تغییر متغیر $t = \sqrt[6]{1-x}$

$$\Rightarrow L = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{\sqrt[3]{2-t^6} - t^3}{\sqrt[3]{2-t^6} + t^3} \times \frac{\sqrt[3]{(2-t^6)^2} + (t^3)^2 + t^3 \sqrt[3]{2-t^6}}{\sqrt[3]{(2-t^6)^2} + (t^3)^2 + t^3 \sqrt[3]{2-t^6}}$$

$$\times \frac{\sqrt[3]{2-t^6} + t^3}{\sqrt[3]{2-t^6} + t^3}$$

$$\Rightarrow L = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{2-t^6-t^3}{2-t^6+t^3} = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{t^6+t^3-2}{t^6+t^3-2}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 1} \frac{(t^3-1)(t^3+2t^3+2)}{(t^3-1)(t^3+2t^3+2)} = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{t^3-1}{t^3-1}$$

$$= \lim_{t \rightarrow 1} \frac{(t-1)(t^3+t+1)}{(t-1)(t+1)} = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{t^3+t+1}{t+1} = \frac{2 \times 3}{3 \times 2} = 1$$

(مسابان: مر و پیوستگی: صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۳)

$$\Rightarrow \frac{OD}{AB} = \frac{1}{2} \xrightarrow{(*)} \frac{DE}{BC} = \frac{1}{2} \Rightarrow DE = \frac{1}{2} BC \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{DE}{MN} = 1$$

(هنرسه: قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(سهام مهندی پور)

گزینه «۳» - ۱۰۴

با توجه به شکل و از اینکه $D\hat{F}B = E\hat{F}C$ و $B\hat{D}F = F\hat{E}C$ ، دو مثلث DFB و EFC بنا به حالت تساوی دو زاویه متشابه‌اند که با نوشتن $\frac{EC}{DB} = \frac{FC}{BF} \Rightarrow \frac{5}{8} = \frac{4}{8} \Rightarrow DB = 10$ نسبت تشابه اضلاع داریم. از طرف دیگر دو مثلث AEB و ADC نیز بنا به حالت تساوی دو زاویه متشابه‌اند، زیرا $A\hat{E}B = A\hat{D}C$ است. با نوشتن $A\hat{E}B = A\hat{D}C$ و $\hat{A} = 90^\circ$ داریم:

$$\frac{AB}{AC} = \frac{AE}{AD} \Rightarrow \frac{12}{x+5} = \frac{x}{8} \Rightarrow x^2 + 5x - 96 = 0$$

$$\Rightarrow (x+8)(x-12) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -8 \\ x = 12 \end{cases} \Rightarrow AE = 12$$

بنابراین $AB = 12$ و $AC = 8$ است. با نوشتن رابطه فیثاغورس در مثلث ABC داریم:

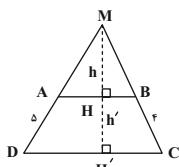
$$BC^2 = AB^2 + AC^2 = 12^2 + 8^2 = 208$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{208} = 4\sqrt{13}$$

(هنرسه: قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(اخشین فاصله‌فان)

گزینه «۴» - ۱۰۵

دو مثلث MCD و MAB متشابه‌اند و نسبت ارتفاع‌ها در این دو مثلث

برابر نسبت تشابه است، پس داریم:

$$\frac{MH}{MH'} = \frac{AB}{CD} \Rightarrow \frac{h}{h+h'} = \frac{6}{9}$$

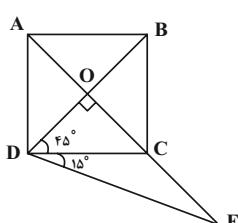
$$\xrightarrow{\text{تفضیل نسبت در مخرج}} \frac{h}{h'} = \frac{6}{3} = 2$$

$$\frac{S_{MAB}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{1}{2}h \times AB}{\frac{1}{2}h'(AB+CD)} = \frac{h}{h'} \times \frac{AB}{AB+CD} = 2 \times \frac{6}{6+9} = \frac{12}{15} = \frac{4}{5}$$

(هنرسه: قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن؛ صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(علی ایمانی)

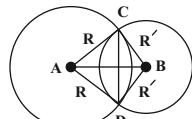
گزینه «۴» - ۱۰۶

(فرزانه فکاپاشه)

هندسه ۱

گزینه «۱» - ۱۰۱

مطابق شکل دو دایره به مراکز A و B . یکدیگر را در دو نقطه C و D قطع کرده‌اند. در این صورت داریم:

$AC = AD = R \Rightarrow CD$ عمود منصف AB است

$BC = BD = R' \Rightarrow CD$ عمود منصف AB است

تذکر: گزینه‌های «۲» و «۴» در صورتی درست هستند که شعاع دو دایره برابر باشد.

(هنرسه: ترسیم‌های هندسی و استلال؛ صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

گزینه «۴» - ۱۰۲

قضیه‌ای را می‌توان به صورت دو شرطی نوشت که عکس آن نیز خود یک قضیه باشد (عکس قضیه نیز درست باشد). از طرفی عکس هر قضیه با جابه‌جایی فرض و حکم آن قضیه نوشته می‌شود.

گزینه «۱»: عکس قضیه: «اگر در دو مثلث، زوایا نظیر به نظری برابر یکدیگر باشند، آن‌گاه آن دو مثلث هم نهشت هستند.»

عکس قضیه درست نیست. مثلاً هر دو مثلث متساوی‌الاضلاع دلخواه هم نهشت نیستند.

گزینه «۲»: عکس قضیه: «اگر یک چهارضلعی متوatzی‌الاضلاع باشد، آن‌گاه چهارضلعی لوزی است.»

عکس قضیه درست نیست. اگر در یک متوatzی‌الاضلاع، اضلاع مجاور برابر هم نباشند، آن‌گاه لوزی نیست.

گزینه «۳»: عکس قضیه: «اگر دو مثلث محیط برابر داشته باشند، آن‌گاه هم نهشت هستند.» عکس قضیه درست نیست. مثلاً دو مثلث یکی به اضلاع ۳، ۴ و ۵ و دیگری به اضلاع ۴، ۴، ۴، محیط برابر دارند ولی هم نهشت نیستند.

گزینه «۴»: عکس قضیه: «اگر ارتفاع‌های وارد بر دو ضلع متساوی برابر باشند، آن دو ضلع نیز برابرند.» عکس قضیه درست است.

(هنرسه: ترسیم‌های هندسی و استلال؛ صفحه ۲۵)

گزینه «۱» - ۱۰۳

(مسعود فخرانی)

$\triangle ABC : \frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC} = 1 \xrightarrow{\text{عكس قضیه تالس}} MN \parallel BC$

$$\Rightarrow \frac{MN}{BC} = \frac{AM}{AB} = \frac{1}{2} \Rightarrow MN = \frac{1}{2} BC \quad (1)$$

$OD \parallel AB$, BD مورب $\Rightarrow \hat{B} = \hat{D}_1$ } $OE \parallel AC$, CE مورب $\Rightarrow \hat{C} = \hat{E}_1$ } $\Rightarrow \triangle ODE \sim \triangle ABC$

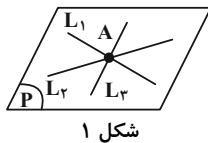
$$\Rightarrow \frac{DE}{BC} = \frac{OD}{AB} \quad (*)$$

$MODB$ متوatzی‌الاضلاع است $\Rightarrow OD = BM$

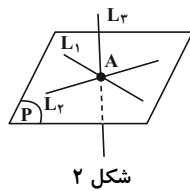
$$\Rightarrow OD = \frac{1}{2} AB$$

گذرنده از دو خط متقارن L_1 و L_2 قرار داشته باشد، یک صفحه شامل این سه خط وجود دارد (شکل ۱) و در صورتی که خط L_3 در داخل صفحه گذرنده از دو خط L_1 و L_2 قرار نداشته باشد، هیچ صفحه‌ای شامل این سه خط وجود ندارد (شکل ۲).

شکل ۱

شکل ۲

(هنرسه: تبسم فضایی، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۳)

(امیرحسین ابوالهیوب)

برای اینکه نمای راست مورد نظر دیده شود، کافی است ۳ مکعب کوچک بالاترین ردیف، تمام ۶ مکعب کوچک ردیف دوم از بالا و ۳ مکعب کوچک واقع در ردیف دوم از جلو و ردیف سوم از بالا را به طور کامل برداریم. بنابراین حداقل تعداد مکعب‌های برداشته شده، برابر $12 = 3 + 6 + 3$ است.

(هنرسه: تبسم فضایی، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۶)

۱۱۰ - گزینه «۲»

برای اینکه نمای راست مورد نظر دیده شود، کافی است ۳ مکعب کوچک بالاترین ردیف، تمام ۶ مکعب کوچک ردیف دوم از بالا و ۳ مکعب کوچک واقع در ردیف دوم از جلو و ردیف سوم از بالا را به طور کامل برداریم.

بنابراین حداقل تعداد مکعب‌های برداشته شده، برابر $12 = 3 + 6 + 3$ است.

مطابق شکل در مثلث ODE، $\hat{O} = 90^\circ$ و $\hat{D} = 60^\circ$ است، پس $\hat{E} = 30^\circ$ و با توجه به اینکه طول ضلع روبه‌رو به زاویه 30° در مثلث قائم‌الزاویه نصف طول وتر است، داریم:

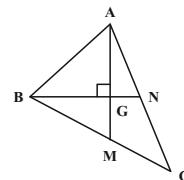
$$OD = \frac{1}{2} DE \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} AB = \frac{1}{2} DE$$

$$\Rightarrow DE = \sqrt{2} AB = 6\sqrt{2}$$

(هنرسه: پند ضلعی‌ها: صفحه ۶۴)

(امیرحسین ابوالهیوب)

۱۰۷ - گزینه «۴»

از برخورد ۳ میانه هر مثلث، ۶ مثلث کوچک ایجاد می‌شود که مساحت آنها برابر است، پس مطابق شکل داریم:

$$S_{BMG} = \frac{1}{6} S_{ABC} = \frac{1}{6} \times 36 = 6$$

از طرفی در هر مثلث میانه‌ها یکدیگر را به نسبت ۲ به ۱ قطع می‌کنند.

$$BG = \frac{2}{3} BN = \frac{2}{3} \times 6 = 4$$

$$S_{BMG} = \frac{1}{2} BG \times GM \Rightarrow 6 = \frac{1}{2} \times 4 \times GM \Rightarrow GM = 3$$

$$\begin{aligned} \Delta BMG : BM^2 &= BG^2 + GM^2 = 4^2 + 3^2 = 25 \Rightarrow BM = 5 \\ \Rightarrow BC &= 2 \times 5 = 10 \end{aligned}$$

(هنرسه: پند ضلعی‌ها: صفحه ۶۷)

(فرزانه فاکپاکش)

۱۰۸ - گزینه «۳»

طبق فرمول پیک برای مساحت چندضلعی‌های شبکه‌ای داریم:

$$S = \frac{b+i-1}{2} = 5 \Rightarrow \frac{b+i}{2} = 6$$

مجموع تعداد نقاط مرزی و درونی در صورتی حداقل خواهد بود که b کم‌ترین و i بیش‌ترین مقدار ممکن را دارا باشند. با توجه به اینکه کم‌ترین مقدار i برابر صفر است، داریم:

$$i = 0 \Rightarrow \frac{b}{2} = 6 \Rightarrow b = 12 \Rightarrow \max(b+i) = 12$$

از طرفی در صورتی مجموع تعداد نقاط مرزی و درونی حداقل خواهد بود که b کم‌ترین و i بیش‌ترین مقدار ممکن را دارا باشند. کم‌ترین مقدار b برابر ۳ است، ولی چون i همواره عددی حسابی است، پس b باید زوج باشد و در نتیجه داریم:

$$b = 4 \Rightarrow \frac{4}{2} + i = 6 \Rightarrow i = 4 \Rightarrow \min(b+i) = 8$$

$$\max(b+i) - \min(b+i) = 12 - 8 = 4$$

(هنرسه: پند ضلعی‌ها: صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

(حسین خاکیلو)

۱۰۹ - گزینه «۲»

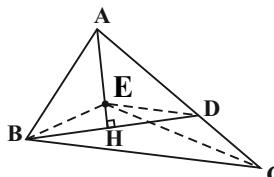
اگر خط L_3 ، دو خط L_1 و L_2 را در نقطه مشترک آنها یعنی نقطه قطع کند، آن‌گاه سه خط از یک نقطه می‌گذرند. اگر خط L_3 در صفحه

(کتاب آیین)

۱۱۱ - گزینه «۴» - آشنا

۱۱۱ - گزینه «۴»

می‌دانیم نیمسازهای داخلی زوایای هر مثلث در یک نقطه همسر اند، بنابراین AE نیمساز داخلی زاویه A است.

مثلث ABD با توجه به برابری طول اضلاع AB و AD ، متساوی‌الساقین است. در مثلث متساوی‌الساقین، نیمساز داخلی زاویه رأس، عمودمنصف قاعده نیز می‌باشد، بنابراین E روی عمودمنصف پاره‌خط BD قرار دارد و در نتیجه $BE = ED$ است. داریم:

$$\left. \begin{array}{l} AB = AD \\ BE = ED \\ AE = AE \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ABE \cong \triangle ADE \Rightarrow \hat{A}BE = \hat{A}DE$$

از آنجا که BE نیمساز داخلی زاویه B است، پس $\hat{B} = \frac{1}{2}\hat{A}$ و در نتیجه

زاویه ADE نیز برابر $\frac{1}{2}\hat{A}$ است.

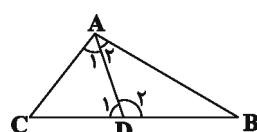
(هنرسه: ترسیم‌های هندسی و استدلال: صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(کتاب آیین)

۱۱۲ - گزینه «۱»

فرض کنیم در مثلث قائم‌الزاویه $\hat{A} = 90^\circ$ ABC طول نیمساز AD بزرگ‌تر از طول ضلع AC باشد.

$$\hat{A}DC : AD > AC \Rightarrow \hat{C} > \hat{D}_1$$

$$\triangle ABD : AH^2 = BH \cdot DH = \frac{16}{5} \times \frac{9}{5} = \frac{144}{25} \Rightarrow AH = \frac{12}{5}$$

$$\triangle ADF : AD^2 = AH \cdot AF \Rightarrow 9 = \frac{12}{5} \times AF \Rightarrow AF = \frac{15}{4}$$

دو مثلث قائم‌الزاویه $\triangle ADF$ و $\triangle CBE$ همنهشت هستند، پس طول ارتفاع وارد بر وتر در این دو مثلث برابر است. یعنی $DH = BH$ و در نتیجه داریم:

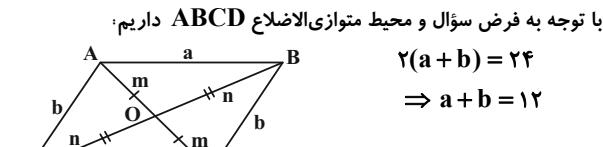
$$HH' = 5 - 2 \times \frac{9}{5} = \frac{7}{5}$$

$$S_{AECF} = \frac{15}{4} \times \frac{7}{5} = 5 / 25$$

(هنرسه: قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۱۳ و ۲۴)

(کتاب آیین)

۱۱۶- گزینه «۴»

می‌دانیم در متوازی‌الاضلاع، قطرها منصف یکدیگرند، پس داریم:

$$\left. \begin{array}{l} \triangle OAB \text{ محیط} = a + m + n = 16 \\ \triangle OBC \text{ محیط} = b + m + n = 14 \end{array} \right\}$$

$$\begin{aligned} &+ \rightarrow (a+b) + (2m+2n) = 30 \\ &\Rightarrow 2m+2n = 18 \end{aligned}$$

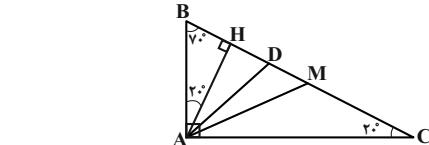
بنابراین مجموع اندازه‌های دو قطر برابر ۱۸ است.

(هنرسه: هندضلعی‌ها: صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

(کتاب آیین)

۱۱۷- گزینه «۴»

در شکل زیر، AD ارتفاع، AH نیمساز و AM میانه است، داریم:

$$H\hat{A}B = 90^\circ - 70^\circ = 20^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} D\hat{A}B = 45^\circ \\ H\hat{A}B = 20^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow D\hat{A}H = 25^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} MA = MB \Rightarrow M\hat{A}B = \hat{B} = 70^\circ \\ H\hat{A}B = 20^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow M\hat{A}H = 50^\circ$$

$$M\hat{A}D = M\hat{A}H - D\hat{A}H = 25^\circ$$

پس بزرگترین زاویه، زاویه بین میانه و ارتفاع وارد بر وتر است.

(هنرسه: هندضلعی‌ها: صفحه ۶۰)

(کتاب آیین)

۱۱۸- گزینه «۳»

از رأس B بر AC عمود می‌کنیم. مثلث ABH یک مثلث قائم‌الزاویه با یک زاویه حاده 30° است، پس:

$$\hat{D}\hat{A} \xrightarrow{\text{زاویه خارجی}} \hat{C} > \hat{A}_2 + \hat{B}$$

مثلث ADB است

$$\hat{A}_2 = 45^\circ \xrightarrow{\hat{C} - \hat{B} > 45^\circ}$$

$$\Rightarrow (\hat{B} + \hat{C}) - 2\hat{B} > 45^\circ \xrightarrow{\hat{B} + \hat{C} = 90^\circ} 90^\circ - 2\hat{B} > 45^\circ$$

$$\Rightarrow 2\hat{B} < 45^\circ \Rightarrow \hat{B} < 22.5^\circ$$

بنابراین از میان گزینه‌های موجود، تنها به ازای $\hat{B} = 15^\circ$. طول نیمساز AD می‌تواند از طول ضلع AC بزرگ‌تر باشد.

(هنرسه: ترسیم‌های هندسی و استدلال: صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۱۳- گزینه «۳»

مثلث ABC متساوی‌الساقین است، بنابراین ارتفاع AH ، میانه نظیر ضلع BC نیز هست و در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} \triangle AHB : AH^2 &= AB^2 - BH^2 \\ \Rightarrow AH^2 &= 17^2 - 8^2 \\ \Rightarrow AH^2 &= 225 \Rightarrow AH = 15 \end{aligned}$$

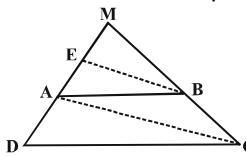
مساحت دو مثلث DBC و ABC برابر یکدیگر است، چون دارای قاعده مشترک BC هستند و طول ارتفاع وارد بر این قاعده در دو مثلث یکسان است (فاصله دو خط موازی AD و BC). حال اگر پای ارتفاع رسم شده از رأس C بر ضلع BD را K بنامیم، داریم:

$$\begin{aligned} S_{\triangle ABC} &= S_{\triangle DBC} \Rightarrow \frac{1}{2} AH \times BC = \frac{1}{2} CK \times BD \\ \Rightarrow 15 \times 16 &= CK \times 25 \Rightarrow CK = \frac{240}{25} = 9.6 \end{aligned}$$

(هنرسه: قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۱۱۴- گزینه «۲»

اگر فرض کنیم $ME = x$ باشد، آنگاه داریم:

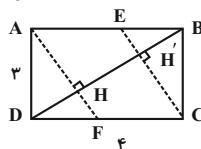
$$\left. \begin{array}{l} \triangle MAC : BE \parallel AC \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{ME}{AE} = \frac{MB}{BC} \\ \triangle MDC : AB \parallel DC \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{MA}{AD} = \frac{MB}{BC} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{ME}{AE} = \frac{MA}{AD}$$

$$\triangle MDC : \frac{x}{3} = \frac{x+3}{4} \Rightarrow x = 2/25$$

$$MD = ME + AE + AD = 2/25 + 3 + 7 = 12/25$$

(هنرسه: قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۱۱۵- گزینه «۱»

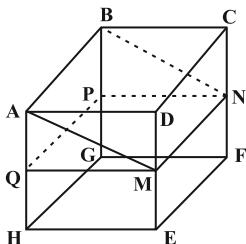
$$\begin{aligned} \triangle ABD : BD^2 &= AB^2 + AD^2 \\ \Rightarrow BD^2 &= 9 + 16 = 25 \Rightarrow BD = 5 \\ \triangle ABD : AD^2 &= BD \cdot DH \Rightarrow 16 = 5 \cdot DH \\ \Rightarrow DH = \frac{16}{5} & \Rightarrow BH = 5 - \frac{16}{5} = \frac{9}{5} \end{aligned}$$

ب) اگر نقطه A و خط d هر دو در یک طرف صفحه P باشند و یا هر دو در یک طرف صفحه P باشند ولی فاصله نقطه A تا صفحه P برابر فاصله خط d تا صفحه P نباشد، در این صورت صفحه گذرنده از نقطه A موازی صفحه P، با خط d نقطه اشتراکی ندارد، بنابراین هیچ خط وجود ندارد که از نقطه A عبور کرده و متقاطع با خط d و موازی با صفحه P باشد.

(هنرسه ا: تبسم خفایی: صفحه‌های ۷۸ تا ۸۶)

۱۲- گزینه «۲» (کتاب آموز)

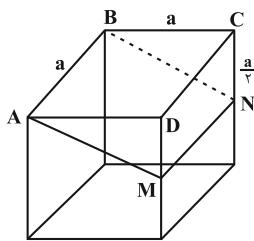
راه حل اول: مطابق شکل اگر وسط یال‌های موازی AH، BG و DE و CF به ترتیب Q، P و M بنایم، صفحه گذرا بر یال AB و وسط یال CF (نقطه N) از وسط یال DE (نقطه M) نیز عبور می‌کند. صفحه MNPQ (نقطه N) از وسط یال ABNM نیز عبور می‌کند و صفحه ABNM نیز مکعب را به دو مکعب مستطیل با حجم برابر تقسیم می‌کند. بنابراین حجم مکعب مستطیل بالایی را به دو منشور با حجم برابر تقسیم می‌کند. بنابراین حجم قطعه کوچکتر $\frac{1}{4}$ حجم مکعب و در نتیجه $\frac{1}{3}$ حجم قطعه بزرگتر است.

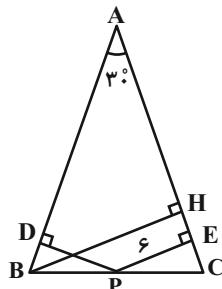
راه حل دوم: صفحه گذرا بر یک یال و وسط دو یال دیگر، مکعب را به دو منشور تقسیم می‌کند. اگر حجم منشورهای کوچک و بزرگ را به ترتیب با V_1 و V_2 نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$\frac{V_1}{V} = \frac{\left(\frac{1}{2} \times a \times \frac{a}{2}\right) \times a}{a^3} = \frac{\frac{1}{4}a^3}{a^3} = \frac{1}{4}$$

$$\text{تفضیل نسبت در مخرج} \rightarrow \frac{V_1}{V - V_1} = \frac{1}{4-1} \Rightarrow \frac{V_1}{V_2} = \frac{1}{3}$$

(هنرسه ا: تبسم خفایی: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

$$BH = \frac{1}{2} AB = \frac{1}{2} \times 20 = 10$$

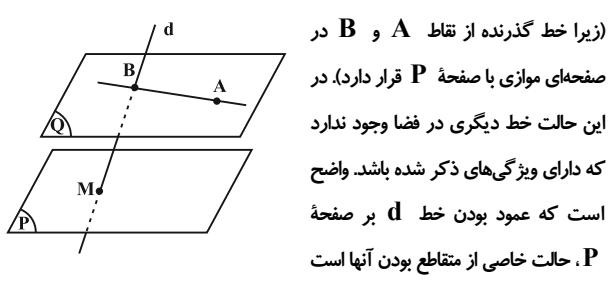
می‌دانیم مجموع فواصل هر نقطه‌ای واقع بر قاعده مثلث متساوی‌الساقین از دو ساق آن، برابر طول ارتفاع وارد بر ساق است، پس داریم:

$$x + 6 = 10 \Rightarrow x = 4$$

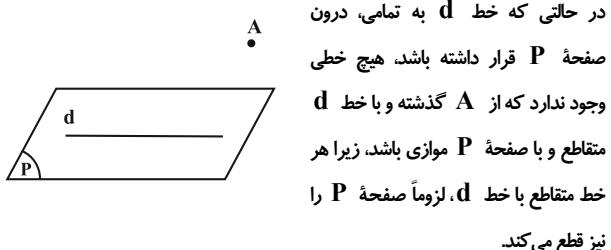
(هنرسه ا: پند فرعی‌ها: صفحه ۶۸)

۱۱۹- گزینه «۲» (کتاب آموز)

فرض کنید خط d و صفحه P متقاطع باشند. از نقطه A، صفحه Q را موازی با صفحه P رسم می‌کنیم. می‌دانیم اگر خطی که از دو صفحه موازی را قطع کند، لزوماً دیگری را نیز قطع می‌کند، پس خط d و صفحه Q در نقطه‌ای مانند B متقاطع هستند. حال خطی که نقاط A و B را به یکدیگر وصل می‌کند، متقاطع با خط d و موازی با صفحه P است.

(زیرا خط گذرنده از نقاط A و B در صفحه‌ای موازی با صفحه P قرار دارد، در این حالت خط دیگری در فضای وجود ندارد که دارای ویژگی‌های ذکر شده باشد. واضح است که عمود بودن خط d بر صفحه P، حالت خاصی از متقاطع بودن آنها است و الزامی نیست.)

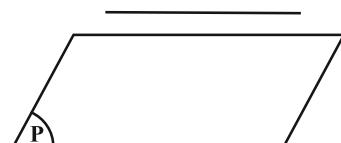
در حالی که خط d به تمامی درون صفحه P قرار داشته باشد هیچ خطی

وجود ندارد که از A گذشته و با خط d متقاطع و با صفحه P موازی باشد، زیرا هر خط متقاطع با خط d، لزوماً صفحه P را نیز قطع می‌کند.

اگر خط d با صفحه P موازی باشد، آنگاه دو حالت امکان‌بندیر است:

الف) اگر نقطه A و خط d هر دو در یک طرف صفحه P و فاصله نقطه A تا صفحه P، برابر فاصله خط d تا صفحه P باشد، در این صورت صفحه گذرنده از نقطه A و موازی صفحه P، با خط d بیشمار نقطه اشتراک دارد. بنابراین بیشمار خط گذرنده از A و متقاطع با خط d و موازی با صفحه P وجود دارد.

(A)

$$MN = MT + NT = 2\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

(هنرمه ۳؛ دایره: صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

(امیرحسین ابوالمحبوب)

گزینه «۳»

اگر r شعاع دایره محاطی داخلی و r_a , r_b و r_c شعاع دایره‌های محاطی خارجی مثلث ABC باشند، آن‌گاه داریم:

$$\frac{1}{r_a} + \frac{1}{r_b} + \frac{1}{r_c} = \frac{1}{r} \Rightarrow \frac{1}{r_a} + \frac{1}{r_b} + \frac{1}{r_c} = \frac{1}{r} \Rightarrow r = 1$$

اگر h_a , h_b , h_c طول ارتفاع‌های این مثلث باشند، آن‌گاه داریم:

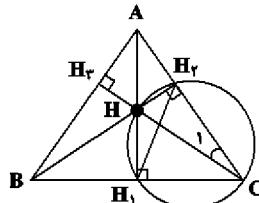
$$\frac{1}{h_a} + \frac{1}{h_b} + \frac{1}{h_c} = \frac{1}{r} \Rightarrow \frac{1}{h_a} + \frac{1}{h_b} + \frac{1}{h_c} = \frac{1}{1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{h_a} = 1 - \frac{1}{12} = \frac{11}{12} \Rightarrow h_a = \frac{12}{11} = 2\frac{2}{11}$$

(هنرمه ۲؛ دایره: صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(محمدحسین غشمتوالاعظین)

گزینه «۱»

مطابق شکل $\widehat{H}_1 + \widehat{H}_2 = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$ است، پس چهارضلعی HH_1CH_2 محاطی است و در نتیجه دایره‌ای از این چهار رأس عبور می‌کند.

$$\Delta ACH_2 : \widehat{H}_2 = 90^\circ \Rightarrow \widehat{C} = 90^\circ - \widehat{A}$$

زوایای HH_1H_2 , $\widehat{C}$ هر دو زاویه محاطی رویه‌رو به کمان HH_1H_2 هستند، پس داریم:

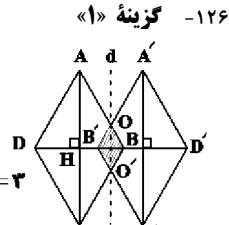
$$HH_1H_2 = \widehat{C} = 90^\circ - \widehat{A}$$

(هنرمه ۲؛ دایره، صفحه ۲۷)

(سوكن روشن)

$$\begin{aligned} \Delta AHB : AB^2 &= AH^2 + BH^2 \\ \Rightarrow \delta^2 &= \delta^2 + BH^2 \Rightarrow BH^2 = 1 \Rightarrow BH = 1 \end{aligned}$$

بازتاب تبدیلی طوپیاست. از طرفی خط d (محور بازتاب) موازی قطر بزرگ لوزی $ABCD$ است، بنابراین چهارضلعی $OBO'B'$ یک لوزی بوده که زوایای آن برابر زوایای لوزی $ABCD$ است، پس این دو لوزی متشابه هستند و نسبت مساحت‌های آن‌ها برابر مجدد نسبت تشابه است و در نتیجه داریم:

گزینه «۱»

۲ هندسه

گزینه «۳»

فرض کنید $\widehat{BC} = 2x$ باشد. در این صورت داریم:

$$AB \parallel DC \Rightarrow \widehat{AD} = \widehat{BC} = 2x \Rightarrow \widehat{AB} = \frac{3}{2}\widehat{AD} = 3x$$

قطر دایره است، بنابراین داریم:

$$\widehat{AB} + \widehat{BC} = 180^\circ \Rightarrow 3x + 2x = 180^\circ$$

$$\Rightarrow 5x = 180^\circ \Rightarrow x = 36^\circ$$

$$\widehat{BAC} = \frac{\widehat{BC}}{2} = \frac{2 \times 36^\circ}{2} = 36^\circ$$

(هنرمه ۳؛ دایره: صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

گزینه «۲»

شعاع هر دایره عددی مثبت است، بنابراین داریم:

$$\left. \begin{array}{l} R > 0 \Rightarrow rm + v > 0 \Rightarrow m > -\frac{v}{r} \\ R' > 0 \Rightarrow 1-m > 0 \Rightarrow m < 1 \end{array} \right\} \text{اشتراف} \rightarrow -\frac{v}{r} < m < 1 \quad (1)$$

شرط متداخل بودن دو دایره C و C' آن است که $|OO'| < |R-R'|$ باشد، بنابراین داریم:

$$|R-R'| > OO' \Rightarrow (rm+v)-(1-m) > v$$

$$\Rightarrow rm+v > 2 \Rightarrow rm > -v \Rightarrow m > -\frac{v}{r} \quad (2)$$

اشتراف جواب‌های (1) و (2) به صورت بازه $(-\frac{v}{r}, 1)$ است و در نتیجه تنها به ازای عدد صحیح $m = 0$ ، دو دایره متداخل‌اند.

(هنرمه ۲؛ دایره، صفحه ۲۰)

گزینه «۱»

طول مماس مشترک خارجی دو دایره مماس خارج به شعاع‌های R و R' برابر $2\sqrt{RR'}$ است، بنابراین داریم:

$$AB = CD = 2\sqrt{RR'} = 2\sqrt{6 \times 2} = 4\sqrt{3}$$

اندازه مماس‌های رسم شده از یک نقطه خارج یک دایره بر آن دایره، برابر یکدیگرند، پس داریم:

$$\left. \begin{array}{l} MA = MT \\ MB = MT \end{array} \right\} \Rightarrow MT = \frac{MA+MB}{2} = \frac{AB}{2} = 2\sqrt{3}$$

$$\left. \begin{array}{l} ND = NT \\ NC = NT \end{array} \right\} \Rightarrow NT = \frac{ND+NC}{2} = \frac{CD}{2} = 2\sqrt{3}$$

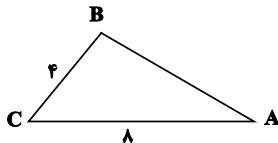
کمترین مقدار محیط مثلث MNB با توجه به روش هرون برابر است با:

$$\begin{aligned} BM + MN + BN &= (BM + MN') + BN = BN' + BN \\ &= 17 + 7 = 24 \end{aligned}$$

(هنرسه ۲؛ تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه ۵۶)

(اخشین فاصله‌های)

گزینه ۴ - ۱۲۹

طبق رابطه سینوسی مساحت مثلث داریم:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AC \times BC \times \sin \hat{C}$$

$$\Rightarrow 8\sqrt{3} = \frac{1}{2} \times 8 \times 4 \times \sin \hat{C} \Rightarrow \sin \hat{C} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \hat{C} = 60^\circ \\ \hat{C} = 120^\circ \end{cases}$$

(اگر $\hat{C} = 120^\circ$ باشد، آن‌گاه AB بزرگ‌ترین ضلع مثلث است.)

حال طبق قضیه کسینوس‌ها در مثلث ABC داریم:

$$AB^2 = AC^2 + BC^2 - 2AC \times BC \times \cos \hat{C}$$

$$= 8^2 + 4^2 - 2 \times 8 \times 4 \times \frac{1}{2} = 64 + 16 - 32 = 48$$

$$\Rightarrow AB = 4\sqrt{3}$$

(هنرسه ۲؛ روابط طولی در مثلث؛ صفحه‌های ۶۹ تا ۶۶ و ۷۴)

(اخشین فاصله‌های)

گزینه ۲ - ۱۳۰

فرض کنید $3a = 4b = 6c = 12t$ باشد. در این صورت داریم:

$$a = 4t, b = 3t, c = 2t$$

$$P = \frac{a+b+c}{2} = \frac{9t}{2}$$

طبق قضیه هرون داریم:

$$S = \sqrt{P(P-a)(P-b)(P-c)} = \sqrt{\frac{9t}{2} \times \frac{t}{2} \times \frac{3t}{2} \times \frac{5t}{2}} = \frac{3\sqrt{15}t^3}{4}$$

$$\Rightarrow \frac{3\sqrt{15}t^3}{4} = \frac{3\sqrt{15}}{4} \Rightarrow t^2 = 1 \Rightarrow t = 1$$

بنابراین اندازه کوچک‌ترین ضلع مثلث، برابر $2t = 2$ است.

(هنرسه ۲؛ روابط طولی در مثلث؛ صفحه‌های ۷۴ و ۷۳)

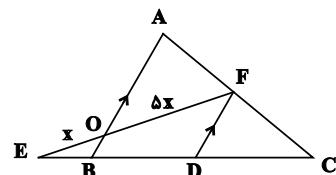
$$\frac{S_{OBO'B'}}{S_{ABCD}} = \left(\frac{OB}{AB} \right)^2 \Rightarrow \frac{S_{OBO'B'}}{\frac{1}{2} \times 8 \times 6} = \left(\frac{1}{5} \right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{S_{OBO'B'}}{24} = \frac{1}{25} \Rightarrow S_{OBO'B'} = \frac{24}{25} = 0.96$$

(هنرسه ۲؛ تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۳۰)

(سوکندر، روشنی)

گزینه ۳ - ۱۲۷

مطابق شکل از نقطه F خطی موازی با BC رسم می‌کنیم تا BC را در نقطه D قطع کند. اگر $OE = x$ باشد، آنگاه $OF = 5x$ است و داریم:

$$\frac{FD}{EF} : OB \parallel FD \xrightarrow{\text{تعیین قضیه تالس}} \frac{EO}{EF} = \frac{OB}{FD}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{5x} = \frac{OB}{FD} \Rightarrow FD = 5OB \quad (1)$$

$$\frac{CF}{CA} : FD \parallel AB \xrightarrow{\text{تعیین قضیه تالس}} \frac{CF}{CA} = \frac{FD}{AB}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{FD}{AB} \Rightarrow AB = 2FD \xrightarrow{(1)} AB = 12OB$$

$$\Rightarrow OA + OB = 12OB \Rightarrow OA = 11OB$$

$$k = -\frac{OB}{OA} = -\frac{1}{11}$$

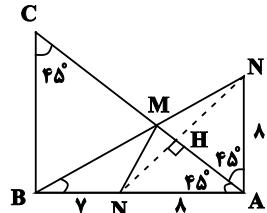
(هنرسه ۲؛ تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه‌های ۳۵ تا ۳۰)

(سریر، یقیاز اریان تبریزی)

گزینه ۴ - ۱۲۸

مثلث ABC قائم‌الزاویه متساوی الساقین است، پس داریم:

$$\hat{A} = \hat{C} = 45^\circ$$

برای پیدا کردن محل نقطه M واقع بر وتر AC به گونه‌ای که محیط

مثلث MBN کمترین مقدار ممکن باشد، کافی است بازتاب N نسبت به

را به دست آوریم. دو مثلث $AN'H$ و ANH همنهشت هستند و

در نتیجه $\angle AN' = \angle ANH = 45^\circ$ است. بنابراین مطابق شکل مثلث

در رأس A قائم‌الزاویه بوده و در نتیجه داریم:

$$BN'^2 = AB^2 + AN'^2 = 15^2 + 8^2 = 289 \Rightarrow BN' = 17$$

(اگشین فاصله‌فان)

«۳» - ۱۳۴

تعداد حالت‌های فضای نمونه این آزمایش تصادفی برابر است با:

$$n(S) = \binom{9}{2} = 36$$

حالات‌هایی که عدد یکی از کارت‌ها مضرب دیگری است (پیشامد مطلوب)

عبارتند از:

$$A = \{(1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), (1, 7), (1, 8), (1, 9), (2, 4), (2, 6), (2, 8), (3, 6), (3, 9), (4, 8)\}$$

بنابراین داریم:

$$P(A) = \frac{14}{36} = \frac{7}{18}$$

تذکر: دقت کنید که اعضای مجموعه A به صورت زوج مرتب نیستند.

(ریاضی ا- آمار و احتمال: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۵۱)

(سید محمد رضا حسینی فرد)

«۲» - ۱۳۵

ابتدا جدول ارزش گزاره‌ها را رسم می‌کنیم.

p	q	$\sim p$	$p \Rightarrow q$	$\sim p \vee q$	$\sim p \Leftrightarrow q$	$\sim p \wedge q$
د	د	ن	د	د	ن	ن
د	ن	ن	ن	ن	د	ن
ن	د	د	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د	ن	ن

نهایا در ردیف اول جدول، ارزش هر دو گزاره p و q درست است، پساحتمال درست بودن دو گزاره p و q در صورت درستی هر کدام از گزاره‌های $p \Rightarrow q$ یا $p \vee q$ (این دو گزاره هماز هستند)، برابر $\frac{1}{3}$ و در صورتدرستی گزاره $p \wedge q$ است، برابر $\frac{1}{2}$ است. در صورت درستی گزاره $p \Leftrightarrow q$ ، امکان درست بودن هر دو گزاره p و q وجود ندارد و احتمال

آن برابر صفر است.

(آمار و احتمال، احتمال: صفحه‌های ۵۲ تا ۵۶)

آمار و احتمال

«۲» - ۱۳۱

(سوکنر، روشن)

الف) عددی حقیقی مانند X وجود ندارد که تمام اعداد حقیقی بزرگ‌تر یا مساوی آن باشند، بنابراین گزاره «الف» نادرست است.ب) عددی حقیقی مانند X وجود ندارد که مجموع آن با هر عدد حقیقی دیگر برابر صفر باشد، پس گزاره «ب» نادرست است.

ج) رابطه درست است زیرا:

$$\begin{aligned} [(p \Rightarrow q) \wedge \sim q] &\Rightarrow \sim p \equiv [(\sim p \vee q) \wedge \sim q] \Rightarrow \sim p \\ &\equiv [\sim (\sim p \wedge \sim q) \vee \underbrace{(q \wedge \sim q)}_F] \Rightarrow \sim p \equiv (\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow \sim p \\ &\equiv \sim (\sim p \wedge \sim q) \vee \sim p \equiv (p \vee q) \vee \sim p \equiv \underbrace{(p \vee \sim p)}_T \vee q \equiv T \end{aligned}$$

د) رابطه درست است زیرا:

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (\sim p \vee q)$$

$$\equiv p \wedge \sim q$$

(آمار و احتمال، آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۶ تا ۱۵)

«۴» - ۱۳۲

(سوکنر، روشن)

$$\begin{aligned} (A - B) \cup [(B \cap C)' \cap ((B' \cup A) - B)] \\ = (A \cap B') \cup [(B' \cup C') \cap \underbrace{((B' \cup A) \cap B')}_{B': \text{جذب}}] \\ = (A \cap B') \cup [(B' \cup C') \cap B'] = (A \cap B') \cup B' = B' \end{aligned}$$

که طبق مطلب سوال متم آن مجموعه B است.

(آمار و احتمال، آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

«۱» - ۱۳۳

(سوکنر، روشن)

مضارب طبیعی عدد ۷ که کوچک‌تر از ۴۰ باشند عبارتند از:

 $A = \{7, 14, 21, 28, 35\}$ و چون باید زیرمجموعه شامل عدد ۷، سه عضوی باشد، یکی از حالت‌های زیر اتفاق می‌افتد.

$$\binom{4}{2} \binom{2}{2} = 6$$

عدد ۷

۲ عضو	۲ عضو
-------	-------

الف)

$$\binom{4}{2} \binom{2}{1} \binom{1}{1} = 6$$

عدد ۷

۱ عضو	۲ عضو
-------	-------

ب)

$$\Rightarrow 6 + 6 = 12$$

(آمار و احتمال، آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه ۲۱)

$$=\frac{120+0}{25}=4/8 \Rightarrow \frac{4/8}{5} = 0/96$$

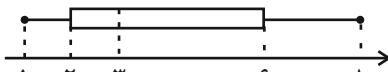
(آمار و احتمال، آمار توصیفی: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

(نیلوفر مهدوی)

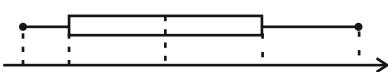
گزینه «۱» - ۱۳۹

داده‌های هر گزینه را مرتب کرده سپس نمودار جعبه‌ای هریک را بررسی می‌کنیم.

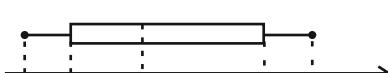
۱) ۱, ۲, $\frac{2,4}{Q_1 = \frac{2+4}{2} = 3}$, ۶, ۸

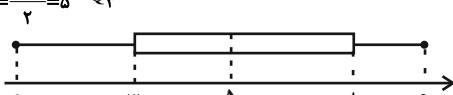
۲) ۰, ۱, $\frac{3,4}{Q_1 = \frac{3+4}{2} = 3.5}$, ۶, ۸

۳) ۲, ۴, $\frac{4,6}{Q_1 = \frac{4+6}{2} = 5}$, ۷, ۹

۴) ۰, ۳, $\frac{5,5}{Q_1 = \frac{5+5}{2} = 5}$, ۸, ۹

(آمار و احتمال، آمار توصیفی: صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(نیلوفر مهدوی)

گزینه «۲» - ۱۴۰

$$\bar{x} = \frac{2+3+4+7+9}{5} = 5 : \text{میانگین جامعه}$$

نمونه سه‌تایی	برآوردهای میانگین
۲, ۳, ۴	۳
۲, ۳, ۷	۴
۲, ۳, ۹	۴/۶۷
۲, ۴, ۷	۴/۳۳
۲, ۴, ۹	۵
۲, ۷, ۹	۶
۳, ۴, ۷	۴/۶۷
۳, ۴, ۹	۵/۳۳
۳, ۷, ۹	۶/۳۳
۴, ۷, ۹	۶/۶۷

بنابراین برآوردهای میانگین ۵ نمونه سه‌تایی از میانگین واقعی کمتر است.

اگر پیشامد مورد نظر را با A نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$P(A) = \frac{5}{10} = 0/5$$

(آمار و احتمال - آمار استنباطی: صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۰)

(علی‌اکبر علی‌زاده)

گزینه «۴» - ۱۳۶

مساحتی از هر پرتقال که تبرانداز می‌بیند، دایره‌ای به شعاع همان پرتقال است. اگر پرتقال‌ها را از پایین به بالا با شماره‌های ۱ تا ۴ نام‌گذاری کنیم و احتمال برخورد با پرتقال آم باشد خواهیم داشت:

$$P(1) = 6\pi x, P(2) = 3\pi x, P(3) = 2\pi x, P(4) = 1\pi x$$

$$P(1) + P(2) + P(3) + P(4) + \frac{59}{200} = 1 \Rightarrow 141\pi x = \frac{141}{200}$$

$$\Rightarrow x = \frac{1}{200\pi}$$

$$P(4) = 1\pi x = 1\pi \times \frac{1}{200\pi} = \frac{1}{25}$$

(آمار و احتمال، احتمال: صفحه‌های ۱۴۱ تا ۱۴۳)

گزینه «۳» - ۱۳۷

اگر پیشامدهای واکسن نزدن، تزریق یک دوز واکسن و تزریق دو دوز واکسن را به ترتیب با B_1, B_2 و B_3 و پیشامد ابتلا به کرونا را با A نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$\begin{array}{c} \text{دوز ۱} \\ \uparrow \\ \text{واکسن نزدنا} \\ \uparrow \\ P(B_1) + P(B_2) + P(B_3) = 1 \Rightarrow 6x + 2x + 3x = 1 \end{array}$$

$$\Rightarrow 11x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{11}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P(B_1) = \frac{6}{11} \\ P(B_2) = \frac{2}{11} \\ P(B_3) = \frac{3}{11} \end{cases}$$

$$P(B_3 | A) = \frac{P(B_3)P(A | B_3)}{P(A)}$$

$$= \frac{\frac{3}{11} \times \frac{10}{100}}{\frac{6}{11} \times \frac{45}{100} + \frac{2}{11} \times \frac{22}{100} + \frac{3}{11} \times \frac{10}{100}} = \frac{30}{270 + 44 + 30} = \frac{30}{344} = \frac{15}{172}$$

(آمار و احتمال، احتمال: صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

(اخشنده فاضل)

گزینه «۴» - ۱۳۸

$$\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{24} - \bar{x})^2}{24} = 5$$

$$\Rightarrow (x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{24} - \bar{x})^2 = 120$$

با افزودن داده‌ای برابر با میانگین به ۲۴ داده اولیه، میانگین داده‌ها تغییر نمی‌کند.

$$\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{24} - \bar{x})^2 + (\bar{x} - \bar{x})^2}{25} = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{24} - \bar{x})^2}{24}$$

چون میدان بارها در بین دو بار در خلاف جهت یکدیگر است، پس بارها هم علامت‌اند.

$$\vec{E}_t = \vec{E}_1 + \vec{E}_2 = -10\vec{i} \quad (1)$$

$$\vec{E}'_t = \vec{E}'_1 + \vec{E}'_2 = -12\vec{i} \quad (2)$$

با حل هم‌زمان معادله‌های (۱) و (۲) داریم:

$$\vec{E}_1 = 8\vec{i}, \quad \vec{E}_2 = -18\vec{i}$$

$$\frac{E_2}{E_1} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \frac{r_1^2}{r_2^2} \xrightarrow{r_1=r_2} \frac{180}{80} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \Rightarrow q_2 = \frac{9}{4} q_1$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(یعنیم رستمی)

«۱۴۳»

اندازه اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو صفحه ثابت و برابر با $|\Delta V|$ است. تغییر پتانسیل الکتریکی پرتوں منفی خواهد بود، زیرا در جهت خطوط میدان حرکت می‌کند (در جهت خطوط میدان به آن نیرو وارد می‌شود). و به سمت نقاط با پتانسیل الکتریکی کمتر می‌رود. همچنین تغییر پتانسیل الکتریکی الکترون، مثبت خواهد بود، زیرا در خلاف جهت خطوط میدان حرکت می‌کند (در خلاف جهت خطوط میدان به آن نیرو وارد می‌شود) و به سمت نقاط با

$$\text{پتانسیل الکتریکی بیشتر می‌رود. طبق رابطه } \Delta V = \frac{\Delta U}{q} \text{ خواهیم داشت:}$$

$$\Delta U = q\Delta V \Rightarrow \begin{cases} \Delta U_p = e(-\Delta V) = -e\Delta V \\ \Delta U_e = -e(\Delta V) = -e\Delta V \end{cases}$$

بنابراین تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی برای هر دو ذره برابر خواهد بود. از طرفی طبق قانون پایستگی انرژی خواهیم داشت:

$$\Delta K = -\Delta U \Rightarrow \Delta K = e\Delta V$$

چون ΔU برای هر دو ذره یکسان است، در تیجه ΔK یا همان تغییرات انرژی جنبشی برای هر دو ذره برابر خواهد بود. انرژی جنبشی هر دو ذره در ابتدا برابر است، بنابراین انرژی جنبشی هر دو ذره وقتی به صفحه مقابل خود نیز می‌رسند، برابر خواهد بود.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۷)

(مسعود قره‌قانی)

«۱۴۴»

با قراردادن دیالکتریک در بین صفحات خازن شارژ شده، ظرفیت خازن

$$\uparrow C = \uparrow \kappa \epsilon \frac{A}{d} \quad \text{افزایش می‌یابد:}$$

با افزایش C ، از آنجا که خازن را از باقی جدا کرده‌ایم، طبق رابطه

$$U = \frac{Q}{2C} \downarrow, \text{ انرژی ذخیره شده در خازن کاهش می‌یابد.}$$

$$\text{همچنین با توجه به روابط } E = \frac{V}{d} \text{ و } C = \frac{Q}{V}, \text{ با افزایش } C \text{ و ثابت}$$

بودن Q ، مقدار ΔV کاهش یافته، پس نیز کاهش می‌یابد.

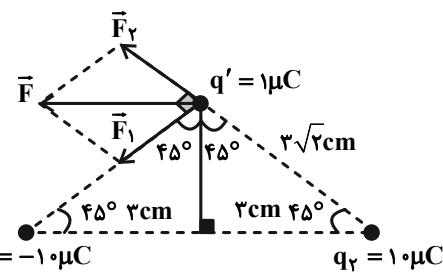
(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

فیزیک ۲ - مجموعه اول

(مصفوفی کیانی)

با توجه به شکل زیر، نیروی الکتریکی بین بارهای q_1 و q' از نوع جاذبه و نیروی الکتریکی بین بارهای q_2 و q' از نوع دافعه است. چون q' در رأس قائم مثلث قرار دارد و اندازه بارهای q_1 و q_2 و فاصله آنها از بار q' یکسان است، بنابراین $|\vec{F}_1| = |\vec{F}_2|$ است.

دقت کنید، برای سادگی محاسبه از رابطه $F = \frac{90 |q_1||q_2|}{r^2}$ استفاده می‌کنیم. در این رابطه q_1 و q_2 بر حسب میکروکولن و r بر حسب سانتی‌متر است.

$$F_1 = F_2 = \frac{90 |q_1||q'|}{r^2} = \frac{90 \cdot 1.0 \cdot 1.0}{3^2 + 3^2} = 18 \text{ N}$$

$$\Rightarrow F_1 = F_2 = \frac{90 \cdot 1.0 \cdot 1}{18} = 5.0 \text{ N}$$

اکنون اندازه نیروها را می‌یابیم.

$$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} \xrightarrow{F_1=F_2} F = \sqrt{2} F_1 \xrightarrow{F_1=5.0 \text{ N}} F = 5.0\sqrt{2} \text{ N}$$

با توجه به این که $\vec{F}$ در خلاف جهت محور x است، بردار نیروی خالص برابر با $-\vec{F} = -5.0\sqrt{2}\vec{i}$ است.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

«۱۴۵»

(زهره آقامحمدی)

$$q_1 \quad \vec{E}_t = -10\vec{i} \quad q_2$$

$$\frac{3}{4}q_1 \quad \vec{E}'_t = -12\vec{i} \quad q_2$$

با کاهش اندازه بار q_1 به اندازه ۲۵ درصد، اندازه آن $\frac{3}{4}q_1$ خواهد شد. در

نتیجه میدان حاصل از آن در وسط دو بار نسبت به قبل $\frac{3}{4}$ برابر می‌شود. پس:

$$q'_1 = \frac{3}{4}q_1 \Rightarrow E'_1 = \frac{3}{4}E_1$$

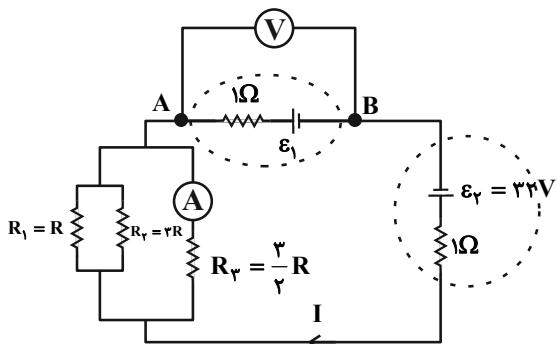
چون با کاهش اندازه بار q_1 اندازه میدان برایند افزایش یافته است، پس

میدان الکتریکی $\vec{E}_1$ در خلاف جهت میدان الکتریکی خالص و به سمت راست است و میدان الکتریکی $\vec{E}_2$ در جهت میدان الکتریکی خالص است.

(بعنایم رستمی)

«گزینه ۴» - ۱۴۸

با توجه به شکل مدار، مقاومت معادل مقاومت‌های R_1 و R_γ برابر است با:

$$R_{1,2} = \frac{R_1 R_\gamma}{R_1 + R_\gamma} = \frac{R \times 3R}{R + 3R} = \frac{3}{4}R$$

از طرفی می‌دانیم که در شاخه‌های موازی جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم

$$\frac{I_2}{I_{1,2}} = \frac{R_{1,2}}{R_2} \Rightarrow \frac{2}{\frac{3}{4}R} = \frac{\frac{3}{4}R}{R_2} \Rightarrow I_{1,2} = 4A$$

می‌شود. یعنی:

$I = I_{1,2} + I_2 = 4 + 2 = 6A$

از طرفی، این جریان ۴ آمپری بین مقاومت‌های R و $3R$ به صورت زیر

$$\frac{I_1}{I_2} = \frac{R_2}{R_1} \Rightarrow \frac{I_1}{I_2} = \frac{3R}{R} \Rightarrow I_1 = 3I_2$$

تقسیم می‌شود.

$$\begin{cases} I_1 + I_2 = 4A \\ I_1 = 3I_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} I_1 = 3A \\ I_2 = 1A \end{cases}$$

طبق رابطه $P = RI^2$ ، مقاومت R و در نهایت مقاومت معادل برابر است با:

$$P = RI^2 \xrightarrow{P=36W} R_1 = \frac{P}{I^2} = \frac{36}{9} = 4\Omega$$

$$R_\gamma = 3R = 3 \times 4 = 12\Omega$$

$$R_2 = \frac{3}{2}R = \frac{3}{2} \times 4 = 6\Omega$$

$$R_{1,2} = \frac{4 \times 12}{4 + 12} = \frac{48}{16} = 3\Omega$$

$$R_{eq} = R_{1,2,3} = \frac{3 \times 6}{3 + 6} = \frac{18}{9} = 2\Omega$$

چون جریان ساعتگرد است، بنابراین $\epsilon_2 > \epsilon_1$ است و بنابراین نیروی محركة ϵ_1 برابر است با:

$$I = \frac{\epsilon_2 - \epsilon_1}{R_{eq} + \sum r} \Rightarrow 6 = \frac{32 - \epsilon_1}{2 + 1 + 1} \Rightarrow 32 - \epsilon_1 = 24 \Rightarrow \epsilon_1 = 8V$$

و در پایان ولت‌سنج، اختلاف پتانسیل دو سر مولد ضد محركة ϵ_1 را نشان می‌دهد و برابر است با:

$$\Delta V_1 = \epsilon_1 + Ir_1 = 8 + 6 \times 1 = 14V$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

(مسئله‌ی کیانی)

نخست از رابطه $V = AL$ و $m = \rho V$ ، طول سیم را بر حسب سطح

$$m = \rho V \xrightarrow{V=AL} m = \rho AL$$

مقطع آن می‌باشد:

$$\frac{m = ۳/۲kg}{\rho = ۱۰۰۰ kg/m^3} \xrightarrow{۳/2 = ۸۰۰۰ AL} L = \frac{۴ \times 10^{-۴}}{A} (m)$$

اکنون با استفاده از رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ ، سطح مقطع سیم را می‌باشیم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \xrightarrow{\rho = ۲ \times 10^{-۸} \Omega \cdot m} ۲ = ۲ \times 10^{-۸} \times \frac{۴ \times 10^{-۴}}{A}$$

$$\Rightarrow ۲ = \frac{۸ \times 10^{-۱۲}}{A^2} \Rightarrow A = ۲ \times 10^{-۶} m^2 = ۲ mm^2$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

(مسئله‌ی کیانی)

بنا به رابطه $V = \epsilon - rI$ ، اگر افت پتانسیل درون مولد (یعنی rI) برابر با

نیروی حرکة آن شود، اختلاف پتانسیل دو سر مولد برابر صفر می‌شود.

$$V = \epsilon - rI \xrightarrow{rI=\epsilon} V = \epsilon - \epsilon = 0$$

از طرف دیگر، چون اختلاف پتانسیل دو سر مولد برابر با اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت‌های موازی است، بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت‌های موازی صفر می‌باشد. در این حالت، بنا به رابطه $V = R_{eq}I$ ، مقاومت معادل مقاومت‌های R_1 و R_2 نیز صفر خواهد بود.

$$V = R_{eq}I \xrightarrow{V=0} R_{eq}I \xrightarrow{I \neq 0} R_{eq} = 0$$

با صفر شدن مقاومت معادل، الزاماً باید یکی از این دو مقاومت صفر باشد.

چون 10Ω نمی‌تواند صفر باشد، لذا $R_1 = 0$ است.

$$\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{10} \xrightarrow{R_1=0} \frac{1}{0} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{10} \Rightarrow \infty = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{10}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{R_1} = \infty \Rightarrow R_1 = 0$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

(مسئله‌ی مفروضی)

با بستن کلید k ، مقاومت R_2 وارد مدار شده و مقاومت معادل R_1 و R_2 کاهش می‌باید و در نتیجه مقاومت معادل کل مدار نیز کاهش می‌باید.

با توجه به رابطه $\frac{\epsilon}{R_{eq} + r}$ ، با ثابت ماندن ϵ و r ، جریان الکتریکی

مدار زیاد می‌شود. با توجه به ثابت بودن مقاومت لامپ (R_L)، طبق رابطه

$P = R_L I^2$ ، توان مصرفی لامپ افزایش و نور آن زیاد می‌شود. از طرفی اختلاف پتانسیل دو سر لامپ طبق رابطه $V_L = R_L I$ با افزایش جریان،

افزایش می‌باید و با توجه به ثابت بودن اختلاف پتانسیل باتری، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 باید کاهش باید و در نتیجه طبق رابطه

$$P_1 = \frac{V_1^2}{R_1}$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

(بعنام رستمی)

«۳» گزینه

طبق رابطه جریان الکتریکی متوسط داریم:

$$\Delta q = I \Delta t = \frac{E}{R} \times \Delta t \Rightarrow \Delta q = \frac{1}{R} \times \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \times \Delta t \Rightarrow \Delta q = \frac{\Delta \Phi}{R}$$

بنابراین بار الکتریکی القایی به زمان تغییر شار بستگی ندارد و با دو برابر شدن زمان، بار الکتریکی القایی ثابت می‌ماند.

$$\Delta q = \frac{\Delta \Phi}{R} = \frac{\Phi_2 - \Phi_1}{R} = \frac{0/8 - (-0/2)}{25} = 0/0.4C = 0mC$$

(فیزیک ۲- القای الکترومغناطیسی و هریان متناوب؛ صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۱۶)

(بعنام رستمی)

«۳» گزینه

L، طول عمود بر جهت سرعت قاب است.

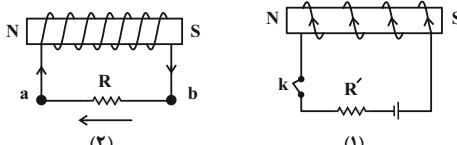
$$E = vBL \Rightarrow \begin{cases} E_A = v \times B \times a = vBa \\ E_B = v \times B \times 2a = 2vBa \\ E_C = 2v \times B \times \frac{a}{2} = vBa \end{cases} \Rightarrow E_A = E_C < E_B$$

(فیزیک ۲- القای الکترومغناطیسی و هریان متناوب؛ صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۱۶)

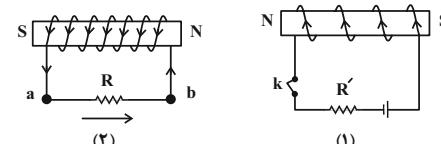
(سیدعلی میرنوری)

«۴» گزینه

وقتی کلید k باز می‌شود، جریان در سیم‌وله کاهش می‌یابد و میدان مغناطیسی ناشی از آن نیز کاهش می‌یابد، بنابراین طبق قانون لنز و قاعدة دست راست، جهت جریان القایی در مقاومت R از b به a خواهد شد.

وقتی کلید k بسته می‌شود، جریان در سیم‌وله افزایش می‌یابد و میدان مغناطیسی ناشی از آن نیز افزایش می‌یابد، بنابراین طبق قانون لنز و قاعدة دست راست، جهت جریان القایی در مقاومت R از a به b خواهد شد.

(فیزیک ۲- القای الکترومغناطیسی و هریان متناوب؛ صفحه ۱۱۷)

(زهره آقامحمدی)

«۲» گزینه

ابتدا با توجه به نمودار، دوره تناوب جریان را به دست می‌آوریم:

$$\frac{7T}{2} = \frac{9}{250} \Rightarrow T = \frac{6}{250} s$$

اکنون به کمک رابطه جریان متناوب، داریم:

$$I = I_m \sin \frac{2\pi}{T} t \quad \frac{I_m = \sqrt{2}A}{t = \frac{1}{250}s, T = \frac{6}{250}s}$$

$$I = \sqrt{2} \sin \left(\frac{2\pi}{6} \times 250 \times \frac{1}{250} \right) = \sqrt{2} \sin \frac{\pi}{3} \Rightarrow I = \frac{\sqrt{6}}{2} A$$

(فیزیک ۲- القای الکترومغناطیسی و هریان متناوب؛ صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۷)

(زهره آقامحمدی)

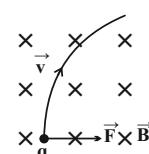
«۴» گزینه

با استفاده از رابطه نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک در میدان مغناطیسی یکنواخت، داریم:

$$F = |q| vB \sin \theta \xrightarrow{\theta=90^\circ} F = ma \Rightarrow |q| vB = ma \Rightarrow |q| = \frac{ma}{vB}$$

$$\frac{m = 2mg = 2 \times 10^{-9} kg}{B = 2 \times 10^{-4} T} \Rightarrow |q| = \frac{2 \times 10^{-9} \times \frac{9}{1} \times 10^3}{5 \times 10^{-4} \times 2 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow |q| = \frac{9}{4} \times 10^{-6} C = \frac{9}{4} \mu C$$

به کمک قاعدة دست راست و با توجه به اینکه جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذره در جهت شعاع مسیر دایره‌ای حرکت است، اگر چهار انگشت دست چپ را در جهت $\vec{v}$ و کف را در جهت میدان مغناطیسی قرار دهیم، انگشت شست در جهت $\vec{F}$ قرار می‌گیرد، پس بر ذره منفی است. ($q = -\frac{9}{4} \mu C$)

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۹۲)

(بعنام رستمی)

«۳» گزینه

اندازه میدان مغناطیسی برابر است با:

$$|B| = \sqrt{(0/5)^2 + (1/2)^2} = 1/3 T$$

با استفاده از رابطه نیروی مغناطیسی وارد بر سیم مستقیم حامل جریان داریم:

$$F_{max} = BI\ell \Rightarrow I = \frac{F_{max}}{Bl} = \frac{0/26}{1/3 \times 0/1} = 2 A$$

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۹۲)

(زهره آقامحمدی)

«۱» گزینه

ابتدا با استفاده از رابطه بزرگی میدان مغناطیسی در مرکز یک حلقه حامل جریان، اندازه میدان را می‌یابیم، سپس به کمک قاعدة دست راست، جهت میدان‌های مغناطیسی را در مرکز مشترک حلقه‌ها تعیین می‌کیم. داریم:

$$B_1 = \frac{\mu_0 N_1 I_1}{2R_1} = \frac{12 \times 10^{-7} \times 1 \times 25}{2 \times 5 \times 10^{-2}} = 3 \times 10^{-4} T = 3 G$$

$$\Rightarrow \vec{B}_1 = -3\vec{i}$$

$$B_2 = \frac{\mu_0 N_2 I_2}{2R_2} = \frac{12 \times 10^{-7} \times 1 \times 15}{2 \times 5 \times 10^{-2}} = 1/8 \times 10^{-4} T = 1/8 G$$

$$\Rightarrow \vec{B}_2 = -1/8\vec{j}$$

بنابراین:

$$\vec{B}_t = \vec{B}_1 + \vec{B}_2 \Rightarrow \vec{B}_t = -3\vec{i} - 1/8\vec{j} \quad (G)$$

(فیزیک ۲- مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

$$\Delta U = -|q| Ed \cos \theta = -4 \times 10^{-9} \times 500 \times 8 \times 10^{-2} \times (-1)$$

$$\Rightarrow \Delta U = 0 / 16 \times 10^{-3} J$$

انرژی پتانسیل الکتریکی ذره به اندازه $J / 16m$ افزایش می‌یابد.

از آنجا که بین دو صفحه موازی، میدان الکتریکی یکنواخت است. داریم:

$$\frac{|\Delta V_1|}{d_1} = \frac{|\Delta V_2|}{d_2} \Rightarrow \frac{100}{20} = \frac{|\Delta V_2|}{8} \Rightarrow |\Delta V_2| = 40V$$

پتانسیل الکتریکی نقاط میدان به اندازه $40V$ کاهش می‌یابد. ($V_A > V_B$)

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۷)

(زهره آقامحمدی)

«۱۵۹» - گزینه

بار اولیه ذخیره شده در خازن برابر است با:

$$Q_1 = CV = 15 \times 10^{-9} \times 5 = 75\mu C$$

اگر بار جایه‌جا شده را با q نشان دهیم؛ چون انرژی خازن کاهش یافته است، پس $Q_2 = Q_1 - q$ خواهد شد.

$$U = \frac{Q^2}{2C} \Rightarrow \Delta U = \frac{1}{2C} (Q_2^2 - Q_1^2)$$

$$\Rightarrow -120 = \frac{1}{30} ((75 - q)^2 - 75^2) \Rightarrow q^2 - 150q + 3600 = 0$$

$$\Rightarrow |q| = 30\mu C, |q| = 120\mu C$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(غلامرضا مهربانی)

«۱۶۰» - گزینه

با توجه به این که هر دو سیم مسی هستند، چگالی آن‌ها باهم برابر است و داریم:

$$m_A = \gamma m_B \xrightarrow{\rho_A = \rho_B} V_A = \gamma V_B \Rightarrow \pi r_A^2 L_A = \gamma \pi r_B^2 L_B$$

$$\xrightarrow{r_A = \gamma r_B} (\gamma r_B)^2 L_A = \gamma r_B^2 L_B \Rightarrow L_B = \gamma L_A$$

برای محاسبه R_A بر حسب R_B داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{A_B}{A_A} = \frac{L_A}{L_B} \times \left(\frac{r_B}{r_A} \right)^2$$

$$\xrightarrow{L_B = \gamma L_A} \frac{R_A}{R_B} = \frac{1}{\gamma} \times \left(\frac{1}{\gamma} \right)^2 = \frac{1}{\gamma} \Rightarrow R_B = \gamma R_A$$

چون مقاومت‌ها موازی‌اند، سهم جریان عبوری از مقاومت A (سیم رسانایی) برابر است با:

$$I_A = \frac{R_B}{R_A + R_B} I = \frac{\gamma R_A}{R_A + \gamma R_A} \times 18 = 16A$$

(فیزیک ۲ - جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۵۱، ۵۲ و ۵۳)

فیزیک ۲ - مجموعه دوم

«۱۵۶» - گزینه

(سعید طاهری پروپنی)

چون با افزایش اندازه بار q_1 ، جهت نیروی برایند وارد بر q_3 عکس شده، پس نیروهای وارد بر بار q_3 از طرف q_1 و q_2 هم جهت نیستند و در نتیجه دو بار هم علامت نیستند و چون با سه برابر کردن q_1 جهت برایند نیرو عوض شده، پس اندازه نیروی ناشی از q_2 به q_3 بیشتر از اندازه نیروی وارد از q_1 به q_3 است:

$$\vec{F} = \vec{F}_{12} + \vec{F}_{23} \quad (1)$$

$$-\vec{F} = \vec{F}_{13} + \vec{F}_{23} \quad (2)$$

با حل هم‌زمان معادله‌های (۱) و (۲) داریم:

بنابراین با استفاده از قانون کولن می‌توان نوشت:

$$F = k \frac{|q||q'|}{r^4} \Rightarrow \frac{F_{13}}{F_{23}} = \frac{|q_1||q_3|}{|q_2||q_3|} \times \left(\frac{r_{23}}{r_{13}} \right)^2$$

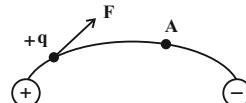
$$\Rightarrow \frac{F}{2F} = \frac{|q_1|}{|q_2|} \times \left(\frac{2d}{d} \right)^2 \Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = \frac{9}{8} \Rightarrow \frac{q_1}{q_2} = -\frac{9}{8}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(مبتبی فلیل ارجمندی)

«۱۵۷» - گزینه

برای اینکه بهفهمیم بار q روی خط میدان حرکت می‌کند یا نه، باید نیروی وارد شده بر آن را در نظر بگیریم. همانطور که می‌دانید، به بار $+q$ نیروی الکتریکی مماس بر خط میدان الکتریکی، مطابق شکل زیر وارد می‌شد.

بار q از خط میدان خارج می‌شود و هرگز به نقطه A نمی‌رسد.

چون بار q_1 از بار q_1 از بار مثبت سمت چپ دور می‌شود، پس به تقاطی با پتانسیل کمتر می‌رود.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۷)

(مسعود قربه‌ثانی)

«۱۵۸» - گزینه

ابتدا تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی و تغییرات پتانسیل الکتریکی نقاط میدان را در انتقال از A تا B محاسبه می‌کنیم. داریم:

$$E = \frac{|\Delta V|}{d} = \frac{100}{0/2} = 500 \frac{V}{m}$$

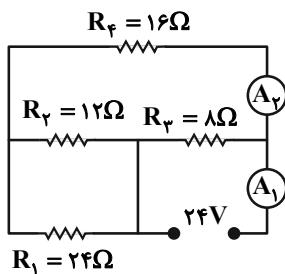

(فسرو ارغوانی فر)

۱۶۲ - گزینه «۳»

ابتدا مقاومت معادل مدار را بدست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} R_{1,2} &= \frac{12 \times 24}{12 + 24} = 8\Omega \\ R_{1,2,4} &= 8 + 16 = 24\Omega \\ R_{eq} &= \frac{24 \times 8}{24 + 8} = 6\Omega \\ I_1 &= \frac{V}{R_{eq}} = \frac{24}{6} = 4A \end{aligned}$$

از طرفی جریان عبوری از $R_{1,2,4}$ با جریان گذرنده از R_4 برابر است.

$$I_4 = \frac{24}{24} = 1A \quad \text{پس:}$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷) (۷۷)

(فسرو ارغوانی فر)

۱۶۳ - گزینه «۴»

ابتدا جریان I را بدست می‌آوریم:

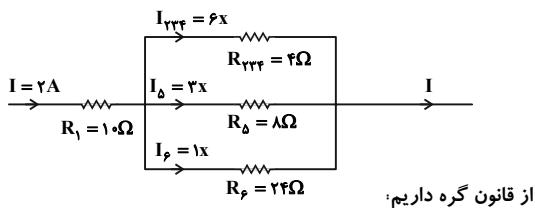
$$P_1 = R_1 I^2 \Rightarrow 40 = 10 I^2 \Rightarrow I = 2A$$

 مقاومت‌های R_3 و R_4 موازی‌اند و مقاومت معادلشان با R_2 متولی‌اند، پس داریم:

$$R_{34} = \frac{R_3 R_4}{R_3 + R_4} \Rightarrow R_{34} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2\Omega$$

$$R_{234} = R_2 + R_{34} = 2 + 2 = 4\Omega$$

می‌دانیم که جریان عبوری از دو مقاومت موازی به نسبت عکس مقاومت‌ها است. مقاومتی که بزرگ‌تر است، سهم کمتری از جریان از آن می‌گذرد.

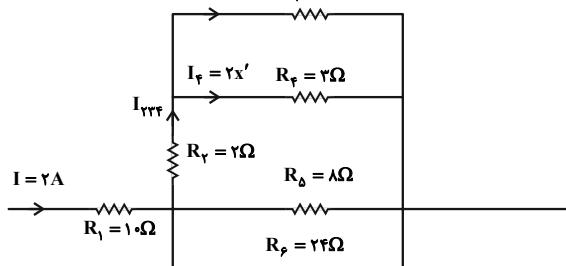

$$6x + 3x + 1x = 2 \Rightarrow 10x = 2$$

$$x = 0.2A \Rightarrow I_{234} = 6x = 1.2A$$

 آمپرسنج جریان I_4 را نشان می‌دهد که به همان روش بالا داریم:

$$I_3 = 1x' \quad R_3 = 6\Omega$$

$$1x' + 2x' = 1/2 \Rightarrow 3x' = 1/2 \Rightarrow x' = 0.4A$$

$$\Rightarrow I_4 = 2x = 0.8A$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷) (۷۷)

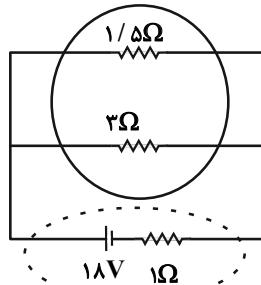
(مسعود قره‌فانی)

۱۶۱ - گزینه «۳»

ابتدا در حالت اول توان مصرفی مقاومت ۳ اهمی و توان خروجی مولد را

$$R_{eq} = \frac{1/5 \times 3}{1/5 + 3} = 1\Omega$$

به دست می‌آوریم:

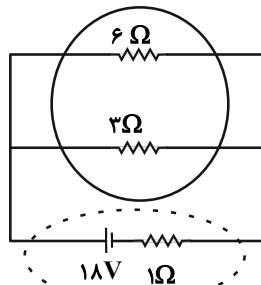
$$\Rightarrow I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{18}{1+1} = 9A \Rightarrow I_R = 3\Omega = 3A$$

( ) جریان به سمت مقاومت ۳ اهمی می‌رود.)

$$\Rightarrow P_{R=3\Omega} = RI^2 = 3 \times 3^2 = 27W$$

$$\Rightarrow P_{\text{باتری}} = \varepsilon I - rI^2 = 18 \times 9 - 1 \times 9^2 = 81W$$

حال در حالت دوم داریم:

$$R_{eq} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2\Omega$$

$$I = \frac{18}{2+1} = 6A$$

( ) جریان به سمت مقاومت ۳ اهمی می‌رود.)

$$P'_{R=3\Omega} = RI^2 = 3 \times 6^2 = 48W$$

$$P'_{\text{باتری}} = \varepsilon I - rI^2 = 18 \times 6 - 1 \times 6^2 = 72W$$

حال بینیم این دو کمیت چند برابر شده‌اند:

$$\frac{P'_{R=3\Omega}}{P_{R=3\Omega}} = \frac{48}{27} = \frac{16}{9}$$

$$\frac{P'_{\text{باتری}}}{P_{\text{باتری}}} = \frac{72}{81} = \frac{8}{9}$$

(فیزیک ۲- هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷) (۷۷)

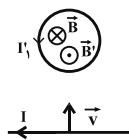

$$\frac{\varepsilon = \mu_0 / \Delta V, N=1}{B=\Delta T} \rightarrow \frac{1}{0.005} = 1 \times 5 \times 1 \times \left| \frac{\Delta A}{\Delta t} \right| \Rightarrow \frac{\Delta A}{\Delta t} = 10^{-3} \frac{m^2}{s}$$

$$\frac{1 m^2 = 10^4 cm^2}{\Delta t} \Rightarrow \frac{\Delta A}{\Delta t} = 10^{-3} \times 10^4 \frac{cm^2}{s} = 10^1 cm^2$$

(فیزیک -۲) القای الکترومغناطیسی و هریان متنابض؛ صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۱۶

(مسئلۀ کیانی)

«۱۶۸ - گزینه ۴»

ابتدا جهت میدان مغناطیسی ناشی از جریان سیم مستقیم I را در درون حلقه‌ها تعیین می‌کنیم. با توجه به قاعدة دست راست، میدان مغناطیسی سیم حامل جریان I در حلقه (۱) درون سو و در حلقه (۲) برون سو است. چون سیم به حلقه (۱) نزدیک و از حلقه (۲) دور می‌شود، تجمع خط‌های میدان مغناطیسی در حلقه (۱) افزایش و در حلقه (۲) کاهش می‌یابد. بنابراین، طبق قانون لنز، باید جریان القای در حلقه (۱) پادساعتگرد باشد، تا میدان مغناطیسی آن برون سو شود و بتواند با افزایش میدان مغناطیسی درون سو حاصل از سیم حامل جریان I مخالفت کند. برای حلقة (۲) نیز که میدان مغناطیسی برون سو ناشی از جریان سیم در آن در حال کاهش است، باید جریان القای پادساعتگرد باشد تا میدان مغناطیسی برون سو حاصل از آن با کاهش میدان مغناطیسی برون سو حاصل از سیم حامل جریان مخالفت کند. بنابراین، جهت جریان القای در هر دو حلقه پادساعتگرد است.

(فیزیک -۲) القای الکترومغناطیسی و هریان متنابض؛ صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸

(مسئلۀ خلیل/رمندی)

«۱۶۹ - گزینه ۲»

طبق رابطه مبدل‌های آرمانی داریم:

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{N_2}{N_1} \Rightarrow V_2 = \frac{N_2}{N_1} V_1 = \frac{N_1 - 100}{N_1} \times 8$$

حال گزینه‌ها را به ترتیب بررسی می‌کنیم تا بینیم کدام ولتاژ صحیح است.

$$2 = \frac{N_1 - 100}{N_1} \times 8 \Rightarrow 2N_1 = 8N_1 - 800 \Rightarrow N_1 = \frac{400}{3}$$

$$\frac{8}{3} = \frac{N_1 - 100}{N_1} \times 8 \Rightarrow N_1 = 3N_1 - 300 \Rightarrow N_1 = 150$$

$$8 = \frac{N_1 - 100}{N_1} \times 8 \Rightarrow N_1 = N_1 - 100 \Rightarrow N_1 \text{ وجود ندارد}$$

$$\frac{5}{4} = \frac{N_1 - 100}{N_1} \times 8 \Rightarrow 5N_1 = 32N_1 - 3200 \Rightarrow N_1 = \frac{3200}{27}$$

همانطور که می‌بینیم، فقط در گزینه «۲»، N_1 عددی طبیعی است.

(فیزیک -۲) القای الکترومغناطیسی و هریان متنابض؛ صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷

(سعید طاهری بروجنی)

«۱۷۰ - گزینه ۳»

توان خروجی مولد از رابطه $P = \varepsilon I - rI^2$ به دست می‌آید:

$$\Rightarrow P = \varepsilon I - rI^2 = 0 \Rightarrow \varepsilon = rI \frac{\varepsilon = 1V}{r = 2\Omega} \Rightarrow I = \frac{1}{2} A$$

برای این که جهت جریان حاصل از مولد القای را در مدار تعیین کنیم، فرض می‌کنیم مولد القای به صورت محركه با مولد $\mathbb{E}$ در مدار قرار داشته باشد.

$$I = \frac{\mathbb{E} + \mathbb{E}_m}{R+r} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1 + \mathbb{E}_m}{2 + 2} \Rightarrow \mathbb{E}_m = 1V$$

چون $\mathbb{E}_m > 0$ است، بنابراین جهت قرارگیری آن در مدار صحیح است.

$$\mathbb{E}_m = B\ell v \Rightarrow 1 = 5 \times 4 \times v \Rightarrow v = \frac{1}{20} m = 5 \frac{cm}{s}$$

چون جریان القای در جهت جریان مولد یعنی ساعتگرد است، در نتیجه باید عامل ایجاد تغییر شار، شار مغناطیسی را کاهش داده باشد و این به معنی این است که میله باید به سمت چپ حرکت کند.

(فیزیک -۲) القای الکترومغناطیسی و هریان متنابض؛ صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۱۹

(مسئلۀ کیانی)

چون علامت بار ذره مثبت است، پس نیروی الکتریکی هم‌جهت با میدان الکتریکی به سمت بالا است و با قاعده دست راست جهت نیروی مغناطیسی نیز به سمت بالا می‌شود:

$$F_E = E |q| = 4000 \times 2 \times 10^{-6} = 8 \times 10^{-3} N$$

$$F_B = |q| v B \sin \theta = 2 \times 10^{-6} \times 10^4 \times 400 \times 10^{-4} \times \sin 90^\circ$$

چون نیروهای F_E و F_B هم‌جهت‌اند، پس نیروی خالص برابر با مجموع این دو نیرو است:

$$F_t = F_E + F_B = 8 \times 10^{-3} + 8 \times 10^{-3} = 16 \times 10^{-3} N$$

$$a = \frac{F_t}{m} = \frac{16 \times 10^{-3}}{2 \times 10^{-3}} = 8m/s^2$$

(فیزیک -۲) مغناطیسی؛ صفحه‌های ۹۰ و ۹۱

«۱۶۴ - گزینه ۴»

چون علامت بار ذره مثبت است، پس نیروی الکتریکی هم‌جهت با میدان

الکتریکی به سمت بالا است و با قاعده دست راست جهت نیروی مغناطیسی نیز به سمت بالا می‌شود:

$$F_E = E |q| = 4000 \times 2 \times 10^{-6} = 8 \times 10^{-3} N$$

$$F_B = |q| v B \sin \theta = 2 \times 10^{-6} \times 10^4 \times 400 \times 10^{-4} \times \sin 90^\circ$$

چون نیروهای F_E و F_B هم‌جهت‌اند، پس نیروی خالص برابر با مجموع این دو نیرو است:

$$F_t = F_E + F_B = 8 \times 10^{-3} + 8 \times 10^{-3} = 16 \times 10^{-3} N$$

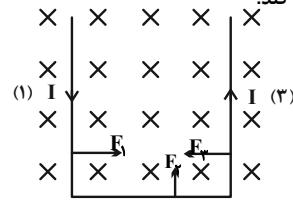
$$a = \frac{F_t}{m} = \frac{16 \times 10^{-3}}{2 \times 10^{-3}} = 8m/s^2$$

(فیزیک -۲) مغناطیسی؛ صفحه‌های ۹۰ و ۹۱

«۱۶۵ - گزینه ۲»

ابتدا جهت نیروی وارد بر هر سیم را به طور جداگانه به دست می‌آوریم:

همان‌طور که در شکل دیده می‌شود، نیروهای F_1 و F_2 در خلاف جهت هم‌دیگر می‌باشند و اثر یکدیگر را خنثی می‌کنند، بنابراین تنها نیروی وارد بر این میله رسانا F_t می‌باشد که باعث می‌شود میله رسانا بر روی صفحه کاغذ به سمت بالا حرکت کند.

(فیزیک -۲) مغناطیسی؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳

«۱۶۶ - گزینه ۱»

طول استوانه (سیم‌لوله) را ℓ و شعاع مقطع آن را R فرض می‌کنیم. همچنین طول سیم را L و جریان الکتریکی را I در نظر می‌گیریم. تعداد دورهای سیم سیم‌لوله برابر است با:

$$N = \frac{L}{2\pi R}$$

از طرفی میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله برابر است با:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{\ell}$$

با جایگذاری $N = \frac{L}{2\pi R}$ در رابطه میدان مغناطیسی داریم:

مخرج این رابطه همان مساحت جانبی استوانه است که برابر با 50cm^2 است. با جایگذاری داریم:

$$B = \frac{12/5 \times 10^{-7} \times 20 \times 200 \times 10^{-3}}{50 \times 10^{-4}} = 10^{-3} T = 1\text{mT}$$

(فیزیک -۲) مغناطیسی؛ صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰

«۱۶۷ - گزینه ۲»

با استفاده از رابطه $\Delta \Phi = B \cos \theta \Delta A = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t}$ و با توجه به این که

$$\left(\frac{\Delta A}{\Delta t} \right)_{\text{رامی}} = \frac{\Delta A}{\Delta t}$$

دقت نکنید، چون سطح حلقه بر خط‌های میدان مغناطیسی عمود است، زاویه بین نیم خط عمود بر سطح حلقه و خط‌های میدان برابر با صفر است. ($\theta = 0^\circ$)

$$\bar{\varepsilon} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \frac{\Delta \Phi = B \cos \theta \Delta A}{\theta = 0^\circ} \Rightarrow |\bar{\varepsilon}| = -NB \cos(0^\circ) \frac{\Delta A}{\Delta t}$$

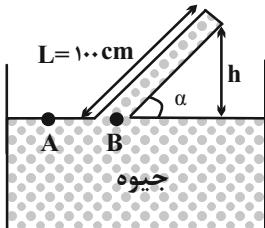
(مسئلۀ کیانی)

«۳» - گزینه ۱۷۴

چون اندازه نیروی وارد بر انتهای بسته لوله از طرف جیوه و مساحت مقطع آن معلوم‌اند، ابتدا فشار وارد بر انتهای بسته لوله از طرف جیوه را پیدا می‌کنیم.

داریم:

$$P' = \frac{F}{A} = \frac{F = \gamma / 36 N}{A = 4 cm^2 = 4 \times 10^{-4} m^2} = P' = \frac{\gamma / 36}{4 \times 10^{-4}} = 18400 Pa$$

از طرف دیگر با توجه به برابری فشار در نقاط همتراز یک مایع ساکن، می‌توان نوشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = P' + \rho gh \xrightarrow[\rho = 13600 \frac{kg}{m^3}]{P_0 = 10^5 Pa, P' = 18400 Pa} P_0 = 10^5 + 13600 \times 10 \times h \Rightarrow h = 0 / 6 m \Rightarrow h = 60 cm$$

بنابراین، زاویه α برابر است با:

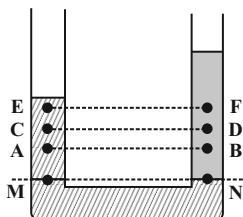
$$\sin \alpha = \frac{h}{L} = \frac{60}{100} \Rightarrow \sin \alpha = \frac{6}{10} = 0 / 6$$

$$\sin 37^\circ = 0 / 6 \Rightarrow \alpha = 37^\circ$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد؛ صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(مسئلۀ قندپلر)

«۱» - گزینه ۱۷۵

مطابق شکل، فشار در نقاط همتراز M و N که در یک مایع ساکن قرار دارند، با یکدیگر برابر است، اما در نقاط همتراز بالاتر از M و N مانند B و A ، فشارها برابر نیستند و هرچه از سطح همتراز M و N فاصله بگیریم، اندازه اختلاف فشار دو نقطه همتراز در دو مایع متفاوت بیشتر می‌شود.

فیزیک ۱ - مجموعه اول

«۳» - گزینه ۱۷۱

(زهره آقامحمدی)

در ابزارهای رقمی، دقت اندازه گیری برابر با یک واحد از آخرین رقمی است که آن ابزار می‌خواند، پس دقت اندازه گیری دماسنجد (الف) برابر با $1 / 10^\circ C$ است.

دقت اندازه گیری ابزارهای مدرج برابر با کمینه درجه‌بندی آن ابزار است. در

دماسنجد مدرج (ب) کمینه درجه‌بندی دماسنجد برابر با $2 / 5^\circ C$ است.

(فیزیک - فیزیک و اندازه گیری؛ صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

«۲» - گزینه ۱۷۲

با توجه به این که جرم ظرف برابر با $60 g$ است، بنابراین جرم مایع (۱) برابر با $m_1 = 880 - 600 = 280 g$ و جرم مایع (۲) برابر با $m_2 = 680 - 600 = 80 g$ است. از طرفی با توجه به این که حجم مایع (۱) و مایع (۲) یکسان و برابر با حجم داخلی ظرف است، با استفاده از رابطه چگالی می‌توان نوشت:

$$V_1 = V_2 \xrightarrow[V = \frac{m}{\rho}]{\rho_1 = \rho_2} \frac{m_1}{\rho_1} = \frac{m_2}{\rho_2} \Rightarrow \frac{280}{1 / 4} = \frac{80}{\rho_2}$$

$$\Rightarrow \rho_2 = 0 / 4 \frac{g}{cm^3} = 400 \frac{g}{L}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه گیری؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

«۲» - گزینه ۱۷۳

تنها جمله «الف» صحیح است.

قیر که یک ماده ناتراوا است، در صنعت قلمزنی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. (درستی «الف»)

قطرات شبکه نشانه‌ای از نیروهای هم‌چسبی است (نادرستی «ب»)

آب روی شیشه چرب و جیوه روی شیشه مانند یکدیگر خاصیت ترشوندگی ندارند. (نادرستی «پ»)

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد؛ صفحه‌های ۲۵ تا ۳۲)

$$\sin ۳۷^\circ = \frac{\text{قطع مقابل}}{\text{وتر}} \Rightarrow \frac{۶}{۱} = \frac{h_1}{۲} \Rightarrow h_1 = ۱/۲m$$

$$E_1 = K_1 + U_1 = ۰ + mgh_1 = m \times ۱ \times ۱/۲ = ۱/۲m \quad (\text{J})$$

$$E_2 = K_2 + U_2 = \frac{۱}{۲}mv^2 + ۰ = \frac{۱}{۲} \times m \times (۴)^2 = ۸m \quad (\text{J})$$

حال با استفاده از قانون پایستگی انرژی می‌توان نوشت:

$$E_2 - E_1 = W_f$$

$$\Rightarrow ۸m - ۱/۲m = fd \cos(۱۸۰^\circ)$$

$$\xrightarrow{d=۲m} -۴m = -f \times ۲ \Rightarrow f = ۲m \quad (\text{N})$$

خواسته سؤال نسبت $\frac{f}{mg}$ است بنابراین داریم:

$$\frac{f}{mg} = \frac{۲m}{۱/۲m} = ۰/۲$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۶۸ تا ۷۳)

(شادمان ویسی)

«۳» - گزینه

طبق روابط دما می‌دانیم:

$$F = ۱/۸\theta + ۳۲ \Rightarrow \Delta F = ۱/۸\Delta\theta \xrightarrow{\Delta\theta=\Delta T} \Delta F = ۱/۸\Delta T$$

$$\Rightarrow ۱۸ = ۱/۸\Delta T \Rightarrow \Delta T = ۱۰K$$

نقطه جوش آب $100^\circ C$ یا $373K$ است. بنابراین دمای اولیه آب $363K$ یا $90^\circ C$ بوده است.

(فیزیک - دما و گرمایی: صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(ممطوفی کیانی)

«۴» - گزینه

طبق روابط انبساط گرمایی می‌توان نوشت:

$$\frac{\Delta A}{\Delta V} = \frac{\alpha A_1 \Delta T}{\beta V_1 \Delta T} \xrightarrow{\beta=\alpha} \frac{\Delta A}{\Delta V} = \frac{\alpha A_1}{\alpha V_1} = \frac{A_1}{V_1}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} = ۰/۰۰۳۲ = ۰/۳۲\%.$$

(فیزیک - دما و گرمایی: صفحه‌های ۸۷ تا ۹۴)

$$P_M = P_N \Rightarrow P_A + \rho_1 gh = P_B + \rho_2 gh$$

$$\Rightarrow P_B - P_A = (\rho_1 - \rho_2)gh$$

بنابراین:

$$\Rightarrow \Delta P_{E,F} > \Delta P_{C,D} > \Delta P_{A,B}$$

$$\xrightarrow{(۱)} ۸۰۰۰ > ۷۰۰۰ > ۶۰۰۰$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

«۴» - گزینه

با توجه به معادله پیوستگی برای شاره‌ای تراکم ناپذیر، داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \xrightarrow{A=\pi \frac{D^2}{4}} D^2 v_1 = d^2 v_2$$

$$\xrightarrow{d=۰/۸D} D^2 \times ۳/۲ = ۰/۶4 D^2 v_2 \Rightarrow v_2 = \Delta \frac{cm}{s}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد: صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

(ممطوفی کیانی)

«۱» - گزینه

با استفاده از رابطه کار نیروی ثابت داریم

$$W_1 = W_2 \xrightarrow{W=Fd \cos \theta} F_1 d_1 \cos \theta_1 = F_2 d_2 \cos \theta_2$$

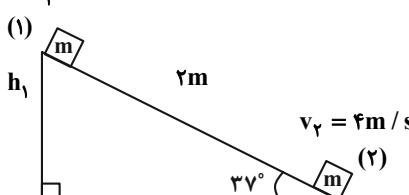
$$\xrightarrow{F_1=F_2, d_1=12m, \theta_1=60^\circ, \theta_2=60^\circ-30^\circ=30^\circ} 12 \times \cos 60^\circ = d_2 \times \cos 30^\circ$$

$$\Rightarrow d_2 = 10m$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۵۵ تا ۶۰)

(میثم (شتیان))

«۴» - گزینه

نقطه «۲» در شکل بالا را به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی انتخاب کرده

و انرژی مکانیکی جسم را در دو نقطه «۱» و «۲» محاسبه می‌کنیم:

حال با استفاده از رابطه بین فشار و دمای مقدار معینی گاز آرامانی در حجم ثابت، می‌توان نوشت:

$$\frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2} \Rightarrow \frac{76}{273+12} = \frac{80}{T_2} \Rightarrow T_2 = \frac{285 \times 80}{76} = 300\text{ K}$$

$$\Delta T = 300 - (273 + 12) = 300 - 285 = 15^\circ\text{C}$$

$$\Delta F = 1 / \lambda \Delta \theta \xrightarrow{\Delta \theta = \Delta T} \Delta F = 1 / \lambda \times 15 = 27^\circ\text{F}$$

(فیزیک ا- دما و گرمایی: صفحه‌های ۵۷ تا ۱۲۳)

(سیدعلی میرنوری)

«۴» ۱۸۴

برای یافتن تغییرات انرژی درونی گاز در انبساط از حالت ۱ تا حالت ۲ کافی است که تغییرات انرژی درونی هر مرحله را یافته و آنها را با هم جمع جبری کنیم. برای این منظور باید دقت کنیم که در فرایند انبساط، کار انجام شده روی گاز منفی است. حال برای هر مرحله داریم:

$$\xrightarrow{\text{ثابت}} \Delta T_1 = 0 \Rightarrow \Delta U_1 = 0 \quad \text{مرحله (۱): انبساط هم‌دمای}$$

$$\text{مرحله (۲): انبساط بی‌دررو}$$

$$\xrightarrow{Q_2=0} \Delta U_2 = W_2 \xrightarrow{W_2=-\lambda \cdot J} \Delta U_2 = -\lambda \cdot J$$

$$\xrightarrow{\text{ثابت}} \Delta T_3 = 0 \Rightarrow \Delta U_3 = 0 \quad \text{مرحله (۳): انبساط هم‌دمای}$$

بنابراین:

$$\Delta U_t = \Delta U_1 + \Delta U_2 + \Delta U_3 \Rightarrow \Delta U_t = -\lambda \cdot J$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک: صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۸)

(پوریا علاقه‌مند)

«۱» ۱۸۵

ابتدا تعداد مول‌های گاز آرامانی را محاسبه می‌کنیم:

$$n = \frac{m}{M} = \frac{64}{32} = 2\text{ mol}$$

در فرایند هم‌فشار $a \rightarrow c$ داریم:

$$W_{ca} = -P\Delta V = -nR\Delta T \xrightarrow{n=2\text{ mol}, R=\lambda \frac{J}{\text{mol} \cdot \text{K}}} \Delta T = 27 - 327 = -300\text{ K}$$

$$\Rightarrow W_{ca} = -2 \times \lambda \times (-300) = 480\text{ J}$$

در فرایند هم‌دمای $b \rightarrow c$ داریم:

$$\Delta U_{bc} = 0 \Rightarrow W_{bc} = -Q_{bc} \Rightarrow W_{bc} = -100\text{ J}$$

بنابراین:

$$W_{bc} - W_{ca} = -100 - 480 = -580\text{ J} = -5\text{ kJ}$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک: صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۰)

(محمدعلی راست‌پیمان)

«۴» ۱۸۱

طبق رابطه تغییر چگالی در اثر تغییر دما داریم:

$$\rho_2 = \rho_1(1 - \beta \Delta T) \Rightarrow \rho_2 - \rho_1 = -\rho_1 \beta \Delta T$$

$$\Rightarrow -\frac{0.05}{100} \rho_1 = -\rho_1 \beta \Delta T \Rightarrow 0.05 \times 10^{-4} = \beta \Delta T$$

$$\beta = 3\alpha = 3 \times 1.9 \times 10^{-9} = 57 \times 10^{-9} \text{ K}^{-1} \Rightarrow 57 \times 10^{-4} = 57 \times 10^{-9} \Delta T$$

$$\Delta T = 100^\circ\text{C}$$

(فیزیک ا- دما و گرمایی: صفحه‌های ۷۷ تا ۹۶)

(عبدالرضا امینی‌نسب)

«۳» ۱۸۲

آب 60°C گرمایی دست می‌دهد تا به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل شود، همچنین یخ صفر درجه سلسیوس نیز گرمایی دریافت می‌کند تا به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل شود. بنابراین داریم:

$$\begin{array}{l|l} m_1 = ? & m_2 = 80\text{ g} \\ \theta_1 = 0 & \theta_2 = 60^\circ\text{C} \\ L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}} & c_2 = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}} \end{array}$$

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 L_F + m_2 c_2 \Delta \theta = 0$$

$$\Rightarrow m_1 \times 336000 + 0 / 8 \times 4200 \times (0 - 60) = 0$$

$$\Rightarrow m_1 = 0 / 6\text{ kg} = 60\text{ g}$$

(فیزیک ا- دما و گرمایی: صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶)

(محمدعلی راست‌پیمان)

«۴» ۱۸۳

گاز آرامانی محبوس در شاخه B، یک فرایند هم‌حجم را طی خواهد کرد (سطح جیوه ثابت می‌ماند).

با توجه به سطح جیوه در حالت اول و برابری فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع ساکن، فشار گاز آرامانی در حالت اول برابر با $P_1 = P_0 = 76\text{ cmHg}$ است. برای محاسبه فشار گاز آرامانی در حالتنهایی باید محاسبه کرد فشار ستونی از مایع به ارتفاع 16 cm معادل چند سانتی‌متر جیوه است.

$$\rho_{Hg}gh_{Hg} = \rho_2 gh_2 \Rightarrow 13 / 6 \times h_{Hg} = 3 / 4 \times 16$$

$$\Rightarrow h_{Hg} = 4\text{ cm}$$

$$P_2 = P_0 + 4 = 76 + 4 = 80\text{ cmHg}$$

«گزینه ۳» (زهره آقامحمدی)

با توجه به اینکه فشار در شاخه راست و چپ نقطه A یکسان است، داریم:

$$P_1 + P_1 = P_2 + P_0 \Rightarrow P_0 = P_2 - P_1$$

$$P_g = P_2 - P_1 \xrightarrow{P_g = 3\text{cmHg}} P_2 - P_1 = 3\text{cmHg} \quad (*)$$

اکنون فشار مایع (۱) را بر حسب cmHg محاسبه می کیم:

$$P_1 = \frac{\rho_1 h_1}{\rho_{Hg}} = \frac{0 / \lambda \times 40 / \lambda}{13 / 6} = 2 / 4\text{cmHg}$$

$$\xrightarrow{*} P_1 = 5 / 4\text{cmHg}$$

$$\Rightarrow P_1 = \frac{\rho_1 h_2}{\rho_{Hg}} = 5 / 4 = \frac{\rho_2 \times 40 / \lambda}{13 / 6} \Rightarrow \rho_2 = 1 / \lambda \frac{g}{\text{cm}^3}$$

(فیزیک - ویرگی های فیزیکی مواد؛ صفحه های ۳۷ تا ۴۰)

«گزینه ۲» (عبدالرضا امینی نسب)

هر دو جسم درون مایع ها غوطه ور هستند، بنابراین اندازه نیروی شناوری برابر با وزن اجسام است. با توجه به اینکه $\rho_A > \rho_B$ می باشد، داریم:

$$m = \rho V \xrightarrow{V_A = V_B} m_A > m_B$$

بنابراین $F_A > F_B$ می باشد.

از طرفی چون حجم دو جسم یکسان است، بنابراین حجم مایع جابه جا شده در دو ظرف یکسان است و در نتیجه:

(فیزیک - ویرگی های فیزیکی مواد؛ صفحه های ۴۰ تا ۴۳)

«گزینه ۳» (میثم (شتیان))

مطابق با قضیه کار و انرژی پتانسیل گرانشی، در یک جابه جایی معین، تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی برابر با منفی کار نیروی وزن در آن جابه جایی معین است.

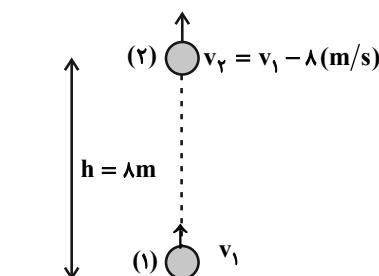
توجه داشته باشید که در حالات خاصی، تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی می تواند با منفی تغییرات انرژی جنبشی نیز برابر باشد اما این تساوی همراه و در هر شرایطی برقرار نیست.

(فیزیک - کار، انرژی و توان؛ صفحه های ۶۸ تا ۷۱)

«گزینه ۴» (محمطفی کیانی)

چون نیروی مقاومت هوا وجود ندارد، انرژی مکانیکی گلوله پایسته می ماند.

بنابراین با استفاده از اصل پایستگی مکانیکی و در نظر گرفتن سطح زمین به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، می توان نوشت:

فیزیک ۱ - مجموعه دوم

«گزینه ۴» (افشین کردکنولی)

با توجه به سازگاری یکاهای در روابط فیزیکی داریم:

$$[x] = [C] \Rightarrow C$$

$$[x] = [B]s^3 \Rightarrow [B] : \frac{m}{s^3} \Rightarrow B$$

$$[x] = \frac{ABt^3}{C} \Rightarrow m = \frac{[A] \times m \times s^3}{m \times s^3} \Rightarrow [A] = \frac{m}{s} \Rightarrow A$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه گیری؛ صفحه ۱۱)

«گزینه ۲» (غلامرضا مهی)

طبق تعریف چگالی ($m = \rho V$)، شب نمودار جرم بر حسب حجم برابر با چگالی است. بنابراین با توجه به اینکه شب نمودار A بیشتر است،

بنابراین چگالی ماده A بیشتر از چگالی ماده B خواهد بود «عبارت الف صحیح است.» پس هنگامی که آنها را داخل یک ظرف می ریزیم، بعد از ایجاد تعادل، مایع که دارای چگالی بیشتری است، پایین تر قرار می گیرد.

«عبارت ب صحیح است.»

برای جرم مساوی از هر دو مایع درون یک استوانه، ارتفاع مایع با چگالی بیشتر، کمتر خواهد بود «عبارت پ نادرست است.»

$$m_A = m_B \Rightarrow \rho_A V_A = \rho_B V_B \Rightarrow \rho_A A h_A = \rho_B A h_B$$

$$\Rightarrow \frac{h_A}{h_B} = \frac{\rho_B}{\rho_A} < 1 \Rightarrow h_A < h_B$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه گیری؛ صفحه های ۱۶ تا ۱۸)

«گزینه ۳» (فسرو ارغوانی فر)

قرار گرفتن گیره فلزی روی سطح آب به خاطر نیروی کشش سطحی آب و نیروی هم جنسی باشد و نیروی دگرچسبی در آن نقش ندارد.

(فیزیک - ویرگی های فیزیکی مواد؛ صفحه های ۳۵ تا ۳۶)

«گزینه ۴» (مسعود قره قانی)

ابتدا فشار ناشی از مایع اول را در یک طرف در حالت اول حساب می کنیم.

$$P_1 = \rho g h = 2000 \times 10 \times 0 / 1 = 20000 \text{Pa}$$

بعد از اضافه کردن مایع دوم به ظرف، فشار در یک طرف برابر با P_1 می شود، بنابراین داریم:

$$P_{t2} = 3P_1 \Rightarrow P_1 + P_2 = 3P_1$$

$$\Rightarrow P_2 = 2P_1 = 2 \times 20000 = 40000 \text{Pa}$$

$$\Rightarrow \rho_{ro} gh_{ro} = 40000 \Rightarrow 8000 \times 10 \times h_{ro} = 40000 \text{ روغن روغن}$$

$$\Rightarrow h_{ro} = 0 / 50 = 0 \text{ cm}$$

حال حجم روغن را حساب می کنیم:

$$V_{ro} = Ah_{ro} = 50 \times 50 = 2500 \text{ cm}^3$$

در نهایت به کمک رابطه چگالی، جرم روغن را محاسبه می کنیم:

$$m_{ro} = \rho_{ro} V_{ro} = 0 / 8 \times 2500 = 2000 \text{ g}$$

(فیزیک - ویرگی های فیزیکی مواد؛ صفحه های ۳۷ تا ۴۰)

۱۹۶ - گزینه «۲» (علیرضا گونه)

هنگامی که دمای مجموعه افزایش پیدا می‌کند، ظرف شیشه‌ای و جیوه منبسط خواهد شد و حجم شان افزایش پیدا می‌کند. بنابراین می‌توان نوشت:

$$\Delta V = \alpha V_1 \Delta \theta = 3 \times 12 \times 10^{-6} \times 500 \times (75 - 25) = 0.9 \text{ cm}^3$$

$$\Delta V = \beta V_1 \Delta \theta = 18 \times 10^{-5} \times 500 \times (75 - 25) = 4.5 \text{ cm}^3$$

بنابراین $(\frac{4}{5} / 0.9 = 3/6 \text{ cm}^3)$ جیوه از ظرف خارج می‌شود.

(فیزیک ا- دما و گرمای صفحه‌های ۸۷ تا ۹۳)

۱۹۷ - گزینه «۱» (زهرا آقامحمدی)

اگر گرمای ذوب را با Q_F و گرمای بخار شدن آب را با Q_V نشان داریم:

$$\frac{3}{4} Q_V = Q_F + Q \Rightarrow \frac{3}{4} m_1 L_V = m_2 L_F + m_2 c_{\text{بخار}} \Delta \theta$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4} \times 85 \times 2268 = m_2 \times 336 + m_2 \times 2 / 1 \times (0 - (-10))$$

اگر طرفین رابطه را به $\frac{4}{2}$ تقسیم کنیم، داریم:

$$\Rightarrow \frac{3}{4} \times 85 \times 540 = 80m_2 + 5m_2 \Rightarrow m_2 = 40.5 \text{ g}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای صفحه‌های ۹۶ تا ۱۱۱)

۱۹۸ - گزینه «۴» (سیدعلی میرنوری)

چون بخشی از آب به بخار و بقیه آن به يخ تبدیل شده، مجموع جرم بخار و يخ همان 90.0 g می‌شود. بنابراین داریم:

$$Q_V = |Q_F| \Rightarrow m_V L_V = m_F L_F \xrightarrow{L_V = \lambda L_F} \lambda m_V = m_F$$

$$\begin{cases} m_F = 80.0 \text{ g} \\ m_V = 10.0 \text{ g} \end{cases}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

۱۹۹ - گزینه «۲» (سیدعلی میرنوری)

بدیهی است که فرایند $BA \rightarrow CA$ بی دررو و فرایند $CA \rightarrow BA$ هم دما است.

بنابراین داریم: $(W' : \text{کار انجام شده توسط گاز در فرایند بی دررو})$

$$\left. \begin{array}{l} B \rightarrow A : U_B - U_A = W' \\ C \rightarrow A : U_C - U_A = 0 \end{array} \right\} U_B - U_C = W'$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۳۹)

۲۰۰ - گزینه «۱» (سیدعلی میرنوری)

ابتدا گرمایی که ماشین گرمایی درون سوز می‌گیرد را محاسبه می‌کنیم:

$$Q_H = mQ = 5 \times 40 \Rightarrow Q_H = 200 \text{ kJ}$$

برای تعیین بازده داریم:

$$\eta = \left(1 - \frac{|Q_L|}{Q_H} \right) \times 100 = \left(1 - \frac{150}{200} \right) \times 100 \Rightarrow \eta = 25\%$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

$$E_V = E_1 \xrightarrow{E=K+U} K_V + U_V = K_1 + U_1$$

$$\frac{K = \frac{1}{2}mv^2, U_1 = }{U_V = mgh} \Rightarrow \frac{1}{2}mv_V^2 + mgh = \frac{1}{2}mv_1^2 +$$

$$\frac{v_V = v_1 - \lambda(m/s)}{\lambda = \frac{(v_1 - \lambda)^2}{2} + gh = \frac{v_1^2}{2}}$$

$$\frac{\lambda = \frac{h}{am}}{(v_1 - \lambda)^2 + 2 \times 10 \times \lambda = v_1^2 \Rightarrow v_1 = 14 \text{ m/s}}$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۹۴ - گزینه «۱» (مسعود قره‌فانی)

طبق رابطه بازده داریم:

$$\frac{Ra = \frac{P_{\text{خروجی}}}{P_{\text{ورودی}}} \times 100}{Ra = \frac{\frac{W_{\text{خروجی}}}{t_1}}{\frac{W_{\text{ورودی}}}{t_2}} \times 100}$$

$$\Rightarrow Ra = \frac{\frac{mgh}{t_1}}{\frac{W_{\text{ورودی}}}{t_2}} \times 100$$

$$V = \gamma L \Rightarrow m = \rho \cdot V = 0.2 \times 1000 = 2 \text{ kg}$$

$$\frac{Ra = \frac{20 \times 10 \times 15}{12000} \times 100}{Ra = \frac{3000}{4000} \times 100 = 75\%}$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۱۹۵ - گزینه «۳» (فسرو ارغوانی فرد)

در ابتدا طول میله آهنی 2 mm بیشتر از طول میله مسی و در نهایت طول

میله مسی 1 mm بیشتر از میله آهنی است، یعنی تغییر طول میله مسی

3 mm بیشتر از تغییر طول میله آهنی می‌باشد، پس در SI داریم:

$$\Delta L_{Cu} = \Delta L_{Fe} + 0.003$$

$$\Rightarrow L_{Cu} \alpha_{Cu} \Delta \theta_{Cu} = L_{Fe} \alpha_{Fe} \Delta \theta_{Fe} + 0.003$$

$$\Rightarrow L_{Cu} \times 1 / 8 \times 10^{-5} \times 100 = L_{Fe} \times 1 / 2 \times 10^{-5} \times 100 + 0.003$$

$$\Rightarrow 6L_{Cu} = 4L_{Fe} + 10 \quad (1)$$

از طرفی در ابتدا طول میله مسی 2 mm کمتر از طول میله آهنی است، یعنی

در SI داریم:

$$L_{Cu} = L_{Fe} - 0.002 \quad (2)$$

دو معادله به دست آمده را در یک دستگاه حل می‌کنیم:

$$6(L_{Fe} - 0.002) = 4L_{Fe} + 10 \Rightarrow 6L_{Fe} - 0.012 = 4L_{Fe} + 10$$

$$\Rightarrow 2L_{Fe} = 10.012 \Rightarrow L_{Fe} = 5.006 \text{ m}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای صفحه‌های ۸۷ تا ۹۷)

$$\text{? LH}_2 : 12\text{g C}_6\text{H}_{12} \times \frac{70}{100} \times \frac{1\text{mol C}_6\text{H}_{12}}{84\text{g C}_6\text{H}_{12}}$$

ث) درست

$$\times \frac{1\text{mol H}_2}{1\text{mol C}_6\text{H}_{12}} \times \frac{22/4\text{LH}_2}{1\text{mol H}_2} = 2/24\text{LH}_2$$

(شیمی ۳، قدر هدایای زمینی را بدانیم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ و ۴۸)

۲۰۵ - گزینه «۱» (روزبه رضوانی)

جرم کربوهیدرات، چربی و پروتئین در یک ماهی ۳۰۰ گرمی به ترتیب برابر ۹ گرم، ۱۵ گرم و ۵۱ گرم است، بنابراین مقدار انرژی آن را محاسبه می‌کنیم.

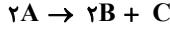
$$\left(9\text{g} \times \frac{17\text{kJ}}{1\text{g}} \right) + \left(15\text{g} \times \frac{38\text{kJ}}{1\text{g}} \right) + \left(51\text{g} \times \frac{17\text{kJ}}{1\text{g}} \right) = 1590\text{kJ}$$

بروتئین چربی کربوهیدرات

(شیمی ۳، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۲۰۶ - گزینه «۲» (روزبه رضوانی)

می‌دانیم که سرعت واکنش برابر سرعت تولید ماده C (مدادهای با ضریب ۱) است.

مول اولیه A ۰ ۰

-۲X +۲X +X تغییر مول

A-2X ۲X X مول نهایی

پس می‌توانیم تعداد مول تولیدی C (یعنی X) را حساب کنیم.

$$R_C = R_C = \frac{\Delta n_C(\text{mol})}{V(L) \cdot \Delta t(\text{min})}, \Delta n_C = x \text{mol},$$

$$V = 3L, \Delta t = 15\text{s}$$

$$1/6 = \frac{x}{\frac{15}{60}} \Rightarrow x = \frac{1/6 \times 3}{4} = 1/2\text{mol}$$

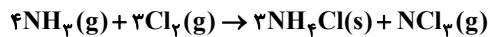
بنابراین مجموع مول گازها در ظرف (A-2X+2X+X = A+X) (A-2X+2X+X = A+X) برابر ۹/۲ مول خواهد بود.

(شیمی ۳، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(ممدرضا پورجاویر)

۲۰۷ - گزینه «۳» (ممدرضا پورجاویر)

معادله موازن شده واکنش عبارت است از:

با توجه به اینکه آمونیاک واکنش‌دهنده است، غلظت اولیه آن از غلظت پایانی بیشتر است. بنابراین می‌توان گفت:

$$\Delta[\text{NH}_3] = [\text{NH}_3]_2 - [\text{NH}_3]_1 |$$

$$= [\text{NH}_3]_1 - 0/1$$

$$\bar{R} = \frac{|\Delta[\text{NH}_3]|}{\Delta t} \Rightarrow 0/015 = \frac{[\text{NH}_3]_1 - 0/1}{20}$$

$$\Rightarrow [\text{NH}_3]_1 - 0/1 = 0/3$$

$$\Rightarrow [\text{NH}_3]_1 = 0/4\text{mol.L}^{-1}$$

برای بدست آوردن حجم ظرف نیز خواهیم داشت:

$$\frac{\text{تعداد مول آغازی}}{\text{حجم ظرف}} = \frac{\text{غلظت NH}_3}{\text{آغازی}}$$

$$\Rightarrow 0/4 = \frac{0/8}{V} \Rightarrow V = 2L$$

(شیمی ۳، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

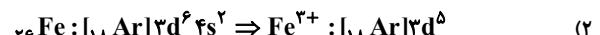
شیمی ۲ - مجموعه اول

(ممدر عظیمیان زواره)

در گروه ۱۷ جدول دوره‌های از بالا به پایین با افزایش عدد اتمی، مجموع n و I الکترون‌های لایه طرفیت اتمها و شعاع اتمی افزایش و واکنش‌پذیری آن‌ها کاهش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تفاوت عدد اتمی Sn و Si برابر عدد اتمی کرپیتون ($_{36}\text{Kr}$) است.

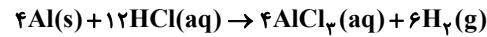
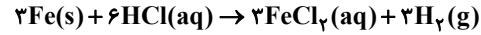

۲) $\text{K} > \text{Na} > \text{Mg} > \text{Al} > \text{Cu} > \text{Ag}$

(شیمی ۳، قدر هدایای زمینی را بدانیم، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ و ۷۶)

۲۰۲ - گزینه «۳» (امیرحسین طیب)

همانطور که می‌دانید خصلت فلزی آلومینیم از آهن بیشتر است، در نتیجه واکنش آلومنیم با هیدروکلریک اسید، نسبت به آهن سریعتر است. واکنش‌ها را طوری موازن می‌کنیم که ضریب گاز هیدروژن در واکنش آلومنیم (واکنش سریعتر) دو برابر ضریب گاز هیدروژن در واکنش آهن باشد، تا بتوانیم بین دو واکنش پل ارتباطی برقرار کنیم.

درصد خلوص نمونه آهن را a_1 و درصد خلوص نمونه آلومنیم را a_2 در نظر می‌گیریم.

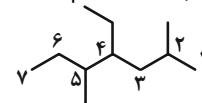
$$\text{mg Fe} \times \frac{a_1}{100} \times \frac{1\text{mol Fe}}{56\text{g Fe}} \times \frac{4\text{mol Al}}{3\text{mol Fe}} \times \frac{27\text{g Al}}{1\text{mol Al}} \times \frac{100}{a_2} = \text{mg Al}$$

$$\Rightarrow \frac{a_1}{a_2} = \frac{3 \times 56}{27 \times 4} = 1/55$$

(شیمی ۳، قدر هدایای زمینی را بدانیم، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۲)

۲۰۳ - گزینه «۱» (امیرحسین طیب)

تنها مورد نادرست عبارت «ب» است که نام درست آن به صورت زیر است:

۲-۵-دی‌اتیل - ۲ - متیل‌هبتان

(شیمی ۳، قدر هدایای زمینی را بدانیم، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۲۰۴ - گزینه «۲» (امیرحسین طیب)

فقط مورد «ب» نادرست است.

بررسی همه موارد:

الف) درست - فراورده این واکنش سیر شده است. اما واکنش دهنده آن سیر نشده است. در نتیجه فراورده تمایل کمتری به انجام واکنش دارد و پایدارتر است.

ب) طبق متن کتاب درسی درست است.

پ) نادرست، در ساختار ۱ - هگزن، ۴-پیوند C-C یافت می‌شود.

ت) درست، کاتالیزگر این واکنش Ni(s) است که جزو فلزات دسته d است.

شیمی ۲ - مجموعه دوم

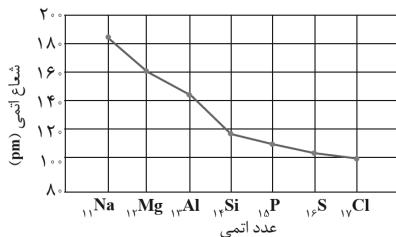
(امبرسین طبیعی)

«۳» گزینه

A : هیدروژن، B : فلور، C : سیلیسیم، D : لیتیم، E : سدیم، F : فسفر، G : نیزیم، H : کلر
بررسی همه گزینه ها:

(۱) سدیم و لیتیم در واکنش با گاز کلر، به ترتیب نورهای زرد و قرمز گسیل می کنند که طول موج نور زرد از قرمز کمتر است.

(۲) اختلاف شعاع اتمی دو عنصر فلزی متواالی دوره سوم بیشتر از اختلاف شعاع اتمی در دو عنصر نافلزی متواالی دوره سوم است.

(۳) گاز فلوره حتی در دمای -200°C درجه سلسیوس نیز به سرعت با گاز هیدروژن واکنش می دهد. بنابراین این واکنش در دمای اتفاق نیز به سرعت انجام می شود.

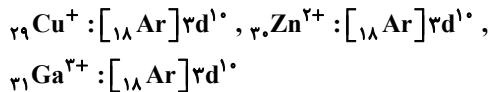
(۴) سیلیسیم شبه فلزی شکننده است اما سدیم فلزی چکش خوار است.

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را برداشیم، صفحه های ۱۲ تا ۱۴)

(معید ذینه)

«۱» گزینه

فلز M می تواند یکی از فلزات Zn ، Cu و Ga باشد.

عبارت اول درست است.

$${}_{30}\text{Zn} : [{}_{18}\text{Ar}]^{3d}{}^{10} {}_{4}s^2 \Rightarrow [(3+2) \times 10] + [(4+0) \times 2] = 58$$

لایه ظرفیت

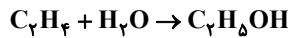
عبارت دوم درست است. فلز M اگر Cu باشد می تواند با اکسیژن ترکیب یونی Cu_2O تشکیل بدهد.

عبارت سوم درست است. فلز اصلی Ga و Zn فلز واسطه هستند.

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را برداشیم، صفحه های ۱۲ تا ۱۴)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۴» گزینه

$$? \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH} = 2 / 5 \text{ mol C}_2\text{H}_4 \times \frac{1 \text{ mol C}_2\text{H}_5\text{OH}}{1 \text{ mol C}_2\text{H}_4}$$

$$\times \frac{46 \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH}}{1 \text{ mol C}_2\text{H}_5\text{OH}} \times \frac{80}{100} = 92 \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH}$$

$$? \text{ g C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 = 92 \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH} \times \frac{1 \text{ mol C}_2\text{H}_5\text{OH}}{46 \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6}{2 \text{ mol C}_2\text{H}_5\text{OH}} \times \frac{180 \text{ g C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6}{1 \text{ mol C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6} = 180 \text{ g C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$$

(شیمی ۲، قدر هدایای زمینی را برداشیم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

(یاسر راش)

«۲۰۸» گزینه

در هر ساعت غلظت AB_2 در ساعت قبلی می شود. پس:

$$\text{غلظت اولیه} \times \left(\frac{1}{10}\right)^n = \text{غلظت باقی مانده}$$

$$\frac{\text{غلظت باقی مانده} - \text{غلظت اولیه}}{\text{غلظت اولیه}} \times 100 = \text{درصد غلظت مصرفی}$$

$$\frac{1 - 99/9}{9} \times 100 = 1$$

$$\frac{1}{1000} = \left(\frac{1}{10}\right)^n \times 1 \Rightarrow n = 3$$

پس سه مرتبه غلظت AB_2 برابر شده است. پس داریم:

$$\text{AB}_2 \text{ در عدم حضور کاتالیزگر} = 3 \times 60 \text{ min} = 180 \text{ min}$$

$$\text{AB}_2 \text{ در حضور کاتالیزگر} = 3 \times 7 / 5 \text{ min} = 22 / 5 \text{ min}$$

تفاوت زمان این دو روند برابر است با:

$$\Delta t = 180 - 22 / 5 = 157 / 5 \text{ min}$$

برای تعیین نسبت سرعت واکنش ها نیز می توان نوشت:

$$\frac{\frac{\Delta n}{2 / 5 \text{ min}}}{\frac{\Delta n}{1 \times 60 \text{ min}}} = \frac{60}{2 / 5}$$

پس سرعت واکنش در حضور کاتالیزگر، ۸ برابر سرعت واکنش در عدم حضور کاتالیزگر است.

(شیمی ۲، در پی غذای سالم، صفحه های ۷۷ تا ۸۶ و ۹۱ تا ۹۳)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۰۹» گزینه

فرمول مولکولی مونومر سازنده پلیمر داده شده C_8H_8 و فرمول مولکولی چهارمین آلان C_8H_{10} می باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) با توجه به فرمول های مولکولی $\text{C}_3\text{H}_7\text{N}$ و C_8H_8 درست است.

(۲) از پلی استیرن برای تهیه ظروف یکبار مصرف استفاده می شود.

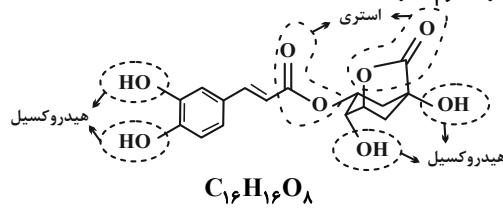
$$(3) \text{C}_7\text{H}_6\text{O} = 106, \text{C}_8\text{H}_8 = 104 : \text{g.mol}^{-1}$$

(شیمی ۲، ترکیبی، صفحه های ۶۹، ۷۰ و ۷۱)

(یاسر راش)

«۲۱۰» گزینه

نهایا عبارت دوم نادرست است.

بررسی همه عبارت ها:

عبارت اول: مطابق شکل، دارای دو گروه عاملی استری است.

عبارت دوم: مطابق شکل، گروه عاملی اتری ندارد.

عبارت سوم: با توجه به بیشتر بودن گروه های عاملی هیدروکسیل این ترکیب.

نسبت به ویتامین A، انحلال پذیری این ترکیب در آب بیشتر است.

عبارت چهارم: شمار اتم های هیدروژن این ترکیب با فرمول مولکولی $\text{C}_{16}\text{H}_{16}\text{O}_8$ دو برابر تعداد اتم های هیدروژن استیرن با فرمول مولکولی است. C_8H_8

(شیمی ۲، ترکیبی، صفحه های ۶۸ تا ۷۱، ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

$$M = \frac{10 \times \left(\frac{\text{ppm}}{10^4} \right) \times d}{\text{جرم مولی}} \Rightarrow 0 / 04 = \frac{10 \times \frac{\text{ppm}}{10^4} \times 1}{52} \Rightarrow \text{ppm} = 2080$$

در هر تن از پساب مدنظر، 2080 گرم یون Cr^{3+} وجود دارد، پس:

$$4 \times 2080 = 8320 \text{ g}$$

دستگاه تصفیه باید غلظت یون Cr^{3+} را به 220 گرم در هر تن برساند. پس برای 4 تن باید 880 $4 \times 220 = 880$ گرم از Cr^{3+} را تصفیه کند تا غلظت کروم را به حداقل ممکن برساند، پس داریم:

$$\bar{R}_{\text{دستگاه}} = \frac{(8320 - 880) \text{ ppm}}{120 \text{ min}} = 62 \text{ ppm} \cdot \text{min}^{-1}$$

بازدهی دستگاه 80 درصد است. پس:

$$80 = \frac{62}{x} \times 100 \Rightarrow x = 77 / 5 \text{ ppm} \cdot \text{min}^{-1}$$

(شیمی ۲، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۱۹- گزینه ۳»

عبارت‌های «ب» و «پ» درست هستند.

آ) نادرست، ساده‌ترین الكل متانول است. از واکنش آب با گاز اتن در حضور کاتالیزگر H_2SO_4 اتانول تولید می‌شود.

ب) درست، استون میاند اتانول به هر نسبتی در آب حل می‌شود.
پ) درست، استیک اسید (اتانوئیک اسید) یکی از پرکاربردترین اسیدها در زندگی روزانه است.

ت) نادرست. بین مولکول‌های H_2O , $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ و CH_3COOH امکان تشکیل بیوند هیدروژنی وجود دارد.

(شیمی ۲، پوشک، نیازی پایان‌نایابی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۲۰- گزینه ۴»

عبارت‌های اول و چهارم درست هستند.

فرمول مولکولی این ترکیب $\text{C}_7\text{H}_{11}\text{NO}$ است.

$$\text{جرم جرمی} = \frac{\text{جرم کل ترکیب}}{\text{درصد جرمی}} \times 100$$

$$= \frac{12 \times 7}{(12 \times 7) + (1 \times 11) + (14 \times 1) + (16 \times 1)} \times 100 = 67 / 2\%$$

در ساختار آن 22 جفت الکترون پیوندی وجود دارد و دارای یک گروه عاملی آمیدی است.

(شیمی ۲، پوشک، نیازی پایان‌نایابی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

شیمی ۱- مجموعه اول

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۲۱- گزینه ۱»

نهایا عبارت دوم نادرست است.

عبارت اول: درست، درصد فراوانی Cl^{37} ، $\frac{n}{p} = \frac{18}{17}$ بیشتر از درصد

$$\text{فراوانی } \text{Cl}^{37} \text{ است. } \left(\frac{n}{p} = \frac{20}{17} \right)$$

عبارت دوم: نادرست، در عنصر تکنسیم، نسبت $\frac{n}{p}$ تقریباً برابر $1 / 3$ است.

عبارت سوم: درست، از 118 عنصر شناخته شده، 92 عنصر در طبیعت یافت می‌شوند.

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۱۴- گزینه ۲»

این نمودار مربوط به یک فرایند گرماده است.

عبارت اول نادرست است. در فرایند گرماده، نماد Q در سمت راست معادله قرار می‌گیرد.

عبارت دوم درست است. طی این فرایند، سامانه به محیط گرماده و انرژی محیط پیرامون افزایش می‌یابد.

عبارت سوم درست است. هم دما شدن شیرداغ در بدن یک فرایند گرماده است.

عبارت چهارم نادرست است. طی فرایندهای گرمگیر و گرماده، تغییرات دما

ممکن است صفر باشد.

(شیمی ۲، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۵۱ و ۵۹)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۱۵- گزینه ۴»

با توجه به معادله داده شده می‌توان گرمای حاصل از مصرف $4 / 358$ میلی‌لیتر H_2 در شرایط گفته شده را به دست آورد:

$$? \text{kJ} = 358 / 4 \text{ mL H}_2 \times \frac{80}{100} \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{22400 \text{ mL H}_2}$$

$$\times \frac{1650 \text{ kJ}}{3 \text{ mol H}_2} \times \frac{1000 \text{ J}}{1 \text{ kJ}} = 2040 \text{ J}$$

حال می‌توان جرم آبی که با این مقدار گرمای از دمای 50°C به دمای جوش (100°C) می‌رسد را محاسبه کرد:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow m = \frac{7040}{c\Delta\theta} = \frac{7040}{4 \times 50} = 35 / 2 \text{ g H}_2\text{O}$$

(شیمی ۲، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۲)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۱۶- گزینه ۴»

برای این منظور لازم است در واکنش (II)، به تقریب 2 مول نیتروژن (۵۶ گرم) با 6 مول هیدروژن واکنش دهد تا 183 کیلوژول گرمآزاد شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر در واکنش (I)، از الماس یا گرافیت استفاده شود، در هر دو حالت $\text{CO}_2(\text{g})$ با پایداری پکسان تولید می‌شود.

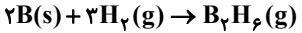
(۲) با توجه به یکسان بودن فراورده در واکنش‌های (II) و (III)، به دلیل آنکه در واکنش (III) گرمای بیشتری آزاد شده است، پایداری واکنش دهنده‌ها در آن کمتر است.

(۳) به ازای تبخیر هر مول آب حدود 44 kJ گرمای مصرف می‌شود. بنابراین اگر در این واکنش آب مایع تولید شود، گرمای آزاد شده به تقریب برابر $Q + 176$ کیلوژول خواهد بود.

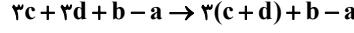
(شیمی ۲، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

(روزبه، رضوانی)

«۲۱۷- گزینه ۲»

واکنش اول در (-1) ضرب، واکنش دوم بدون تغییر، واکنش سوم در 3 ضرب و واکنش چهارم نیز در 3 ضرب شود.

(شیمی ۲، در پی غذای سالم، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

(یاسن، راشن)

«۲۱۸- گزینه ۳»

ابتدا با استفاده از دو رابطه $(10^4 \times \text{درصد گرمی}) = (\text{ppm})$ و $(M = \frac{10 \text{ ad}}{\text{جرم مولی}})$ ، غلظت مولار را به ppm تبدیل می‌کنیم:

(همید ذهن)

«۲۲۶- گزینه ۴»

اکسیژن دارای دو دگر شکل O_2 و O_3 است.گزینه ۱: دگر شکل سبک‌تر (O_2)، نقطه جوش پایین‌تری نسبت به O_3 دارد و دیرتر مایع می‌شود.گزینه ۲: در دمای صفر درجه سلسیوس و فشار یک اتمسفر (شرایط STP)، حجم مولی گازها برابر $\frac{1}{4}$ لیتر بر مول است نه هر دما و فشاری!گزینه ۳: چون حجم مولی O_3 از O_2 کمتر است، پس در جرم‌های برابر، مول O_2 بیشتر خواهد بود و حجم بیشتری اشغال خواهد کرد.گزینه ۴: چون حجم مولی O_3 (دگر شکل واکنش پذیرتر) بیشتر است و حجم مولی آن دو یکی است، پس چگالی آن بیشتر خواهد بود.

$$\rho = \frac{M}{V} \Rightarrow \rho_{O_2} = \frac{48}{V}, \quad \rho_{O_3} = \frac{32}{V}$$

مولی مولی

(شیمی ا، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۲۷- گزینه ۱»

فراوان‌ترین آنیون در آب دریا یون کلرید است.
بررسی سایر گزینه‌ها:۱) با توجه به فرمول آن: $(NH_4)_2CO_3$ درست است.۲) نقطه جوش NH_3 از NH_3 (۳۷۳K) کمتر است و بین هر سه مولکول امکان تشکیل پیوند هیدروژنی وجود دارد.

۳) نیاز روزانه بدن هر فرد بالغ به یون پتاسیم دو برابر یون سدیم است و بیشتر مواد غذایی حاوی یون پتاسیم است و کربود آن به ندرت احساس می‌شود.

(شیمی ا، آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱ و ۱۰۷)

(روزبه، رضوانی)

«۲۲۸- گزینه ۱»

۴۲ گرم نمک با تغییر دماز $20^{\circ}C$ به $60^{\circ}C$ تنهشیم می‌شود.

$$\frac{42g}{160g} \times \frac{xg}{120g} \Rightarrow x = 31/5g$$

مقدار آب $20^{\circ}C$ لازم برای حل کردن $31/5g$ نمک

$$\frac{18g}{100g} \times \frac{31/5g}{y} \Rightarrow y = 175g$$

(شیمی ا، آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

(امیرحسین طیبی)

«۲۲۹- گزینه ۲»

$$S_{28^{\circ}C} = -0/4(28) + 68 = 56/8g$$

$$S_{43^{\circ}C} = -0/4(43) + 68 = 50/8g$$

$$\frac{\text{تغییرات احلال پذیری} \times \text{جرم محلول}}{100} = \frac{\text{میزان رسوب}}{\text{احلال پذیری اولیه نمک}} + 100$$

$$\frac{392 \times 6}{156/8} = 15g = \text{میزان رسوب}$$

$$S_{32/50^{\circ}C} = -0/4(32/5) + 68 = 55g$$

$$ppm_{Li^+} = \frac{55g Li_2SO_4 \times 14g Li^+}{110g Li_2SO_4} \times 10^6 \approx 4/5 \times 10^4 ppm$$

(شیمی ا، آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۹۵، ۹۶ و ۱۰۳)

$$\frac{92}{118} \times 100 \approx 78\%$$

عبارت چهارم: درست. ایزوتوپ H^5 ، نیم عمر و پایداری بیشتری نسبت به سایر ایزوتوپ‌های ساختگی هیدروژن دارد.

$$(p = 1, n = 5 - 1 = 4 \Rightarrow n - p = 3)$$

(شیمی ا، کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ تا ۱۵)

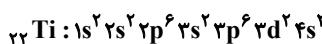
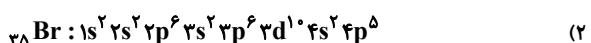
(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۲۲- گزینه ۴»

اتم X، هلیم می‌باشد (He)، هلیم با کلر واکنش نمی‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شمار خطوط طیف نشری خطی هر کدام از عنصر هیدروژن و لیتیم در محدوده مرئی برابر ۴ است.

$$\frac{13}{10} = 1/3$$

(شیمی ا، کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵۳۰، ۳۵۰ و ۳۷۷)

(ممدر عظیمیان پرچاره)

«۲۲۳- گزینه ۷»

اولین ستون از سمت راست جدول مربوط به گروه ۱۸ است که به غیر از He بقیه آن‌ها به دسته p تعلق دارند.

(شیمی ا، کیهان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۴)

(امیرحسین طیبی)

«۲۲۴- گزینه ۴»

کروم (II) نیترید: $Cr_2N_2 \leftarrow$ اختلاف شمار کاتیون‌ها و آنیون‌ها در هر واحد فرمولی: $3 - 2 = 1$

$$\frac{1 \text{ mol } Cr_2N_2}{2 \text{ g } Cr_2N_2} \times \frac{1 \text{ mol } Cr_2N_2}{184 \text{ g } Cr_2N_2} = \text{اختلاف کاتیون و آنیون?}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } Cr_2N_2}{1 \text{ mol } Cr_2N_2} \times \frac{6/02 \times 10^{23}}{1 \text{ mol } Cr_2N_2} = 3/01 \times 10^{22}$$

جایگزینی $CrN \leftarrow Cr^{2+}$ به جای Cr^{3+}

$$2M_{Cr} + M_N = 2(52) + 14 = 118 \text{ g/mol}^{-1}$$

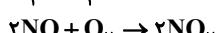
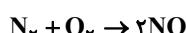
(شیمی ا، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹، ۵۳ و ۵۴)

(ممدر عظیمیان زواره)

«۲۲۵- گزینه ۴»

سوخت سبز در ساختار خود افزون بر C و H، اکسیژن نیز دارد. اما نمی‌توان گفت هر ترکیبی که در ساختار خود C، H و O دارد سوخت سبز محاسبه می‌شود.

بررسی گزینه ۱::

(شیمی ا، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵، ۷ و ۷۶)

پژوهی

آموزشی

دانش

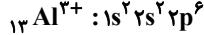
گاهی

$$\begin{aligned} ? \text{ atom} &= ۱۴ / ۴g H_2O \times \frac{۱\text{mol} H_2O}{۱۸g H_2O} \times \frac{N_A \text{ مولکول } H_2O}{۱\text{mol } H_2O} \\ &\times \frac{۳\text{atom}}{\text{مولکول } H_2O} = ۲ / ۴N_A \text{ atom} \\ M &= \frac{(۳۹ \times ۶) + (۴ \times ۲۴)}{۳۰} = ۳۹ / ۸amu \end{aligned} \quad (۳)$$

(شیمی ا، کیهان زادگاه الغبای هستنی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹، ۳۶۵ تا ۳۷۹)

- ۲۳۲ - گزینه «۲» (سیده زین)

گزینه «۱»: عنصر A همان C است که معمولاً الکترون به اشتراک می‌گذارد.

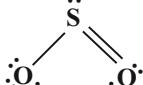
گزینه «۲»: فرمول شیمیابی ترکیب حاصل از C₁O₂ (E) و Mg₁O₂ (E) به صورت MgOEC خواهد بود.گزینه «۳»: آرایش الکترونی یون پایدار Al³⁺ (Al³⁺)F⁻ (Ne₁₀) است.گزینه «۴»: در ترکیب حاصل از Li₂Cl₃ (D) و Li₁₇B₃ (C)، شعاع کاتیوناز شعاع آنیون (Cl⁻) کوچکتر است.

(شیمی ا، ترکیب، صفحه‌های ۳۴۵ تا ۳۵۳، ۳۷۹ تا ۳۸۵)

- ۲۳۳ - گزینه «۴» (روزبه رضوانی)

گزینه «۱»: ۴C₃H₈N₃O₉ → ۱۲CO₂ + ۱۰H₂O + ۶N₂ + O₂

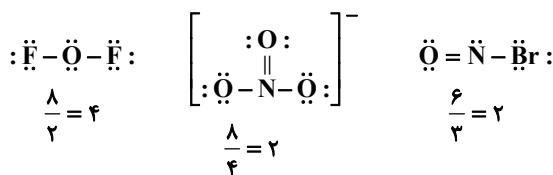
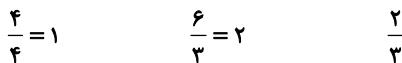
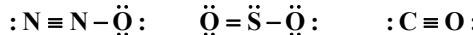
گزینه «۲»: با افزایش کربن دی اکسید در آب و اسیدی شدن محیط، مرجان‌ها که گروهی از کسیه‌تنان با اسکلت آهکی هستند از بین می‌روند.

گزینه «۴»: نسبت شمار کاتیون به آنیون در Fe₃O_۴ برابر با $\frac{۲}{۳}$ و نسبت شمارجفت الکترون پیوندی به شمار جفت الکترون ناپیوندی در SO_۴²⁻ برابر با $\frac{۶}{۴}$ است.

(شیمی ا، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۴۳ تا ۵۶۲، ۵۹۵ تا ۶۱۴)

- ۲۳۴ - گزینه «۳» (ممدرضا پورجاویر)

ساختار لوویس و نسبت خواسته شده در گونه‌های داده شده عبارتند از:

(شیمی ا، ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۵۵ و ۵۶۴)

- ۲۳۵ - گزینه «۳» (روزبه رضوانی)

عبارت‌های «پ» و «ت» درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- ۲۳۶ - گزینه «۳» (محمد زین)

گزینه «۱»: در فرایند اسمز معکوس، آب از محیط غلیظ به محیط رقیق می‌رود، پس ارتقای محلول غلیظ اولیه، با گذشت زمان کاهش می‌یابد.

گزینه «۲»: در هر ۳ روش تصفیه آب، میکروب‌ها در آب تصفیه شده باقی می‌مانند و نیاز به کلرزنی است.

گزینه «۳»: در روش تقطیر، میکروب‌ها و ترکیب‌های آبی فرآز از آب جدا نمی‌شوند.

گزینه «۴»: هنگام قراردادن خیار تازه درون آب شور، چون محیط بیرون نسبت به درون خیار، غلیظتر است، پس مولکول‌های آب از خیار به آب شور مهاجرت می‌کنند و خیار پلاسیده می‌شود.

(شیمی ا، آب، آهنجک زندگی، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

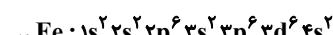
شیمی ۱ - مجموعه دوم

- ۲۳۱ - گزینه «۱» (امیرحسین طیبی)

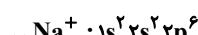
موارد دوم و چهارم درست هستند.

بررسی همه موارد:

مورد اول: فراوان‌ترین عنصر سیاره زمین Fe است.

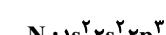

آخرین زیرلایه اشغال شده آهن ۴s با عدد کواتومی اصلی n = ۴ است، اما هیدروژن ۳ ایزوتوپ طبیعی دارد.

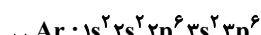
مورد دوم: کاتیون Na⁺ عامل نور زرد است.

$$\frac{\lambda}{10} \times 100 = 7.80$$

مورد سوم: از نیتروژن برای پرکردن تایر خودروها استفاده می‌کنند.

$$= 13 = (2+0) + 3(2+1) + ۲\text{مجموع الکترون‌های ظرفیتی} \Rightarrow$$

مورد چهارم: Ar_{۱۸} دومین گازی است که در فرایند تقطیر جزء به جزء هوای مایع به دست می‌آید.

۶ الکترون از کل ۱۸ الکترون آن در زیرلایه S قرار گرفته‌اند.

(شیمی ا، ترکیب، صفحه‌های ۳۷۵ تا ۳۷۹، ۳۸۲ تا ۳۸۴، ۳۸۷ تا ۳۸۸ و ۳۹۰)

- ۲۳۲ - گزینه «۴» (ممدر عظیمیان زواره)

بررسی سایر گزینه‌ها:

$$? gAl_2O_3 = ۰ / ۶mole^- \times \frac{۱۰۲g Al_2O_3}{۶mole^-} = ۱۰ / ۲g Al_2O_3 \quad (۱)$$

$$? atom = ۰ / ۸mol CO_2 \times \frac{N_A \text{ مولکول } CO_2}{۱mol CO_2} \quad (۲)$$

$$\times \frac{۳\text{atom}}{CO_2 \text{ مولکول }} = ۲ / ۴N_A \text{ atom}$$

بنابراین فلز مورد استفاده در واکنش، فلز مس با جرم مولی ۶۴ گرم بر مول و ظرفیت ۲ است.

(شیمی ا، ترکیبی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲ و ۹۹)

(یاسر راش)

«۲۴۹» - گزینه

عبارت‌های اول و دوم درست هستند.

بررسی همه عبارت‌ها:

$$M = \frac{\text{مول یاتعدادداره}}{V} = \frac{(8 \times 10^{-3})}{50 \times 10^{-3}}$$

عبارت اول:

$$= \frac{4 \times (10^{-3})}{25 \times 10^{-3}} \Rightarrow \text{مولاریتۀ دو محلول یکسان است.}$$

عبارت دوم:

$$\frac{n_1 + n_2}{V_1 + V_2} = \frac{\lambda(10^{-3}) + 4(10^{-3})}{(50 + 50) \times 10^{-3}} = 2 / 4 \text{ mol.L}^{-1}$$

عبارت سوم: روش ۱: اگر جرم مولی حل شونده‌های (d) و (e) را به ترتیب m و n در نظر بگیریم؛ داریم:

غلظت ppm محلول (e) = غلظت ppm محلول (d)

$$\Rightarrow \frac{4 \times 10^{-3} \times m \times 10^6}{50 \times 10^{-3}} = \frac{4 \times 10^{-3} \times n \times 10^6}{25 \times 10^{-3}} \Rightarrow 2n = m \Rightarrow \frac{m}{n} = 2$$

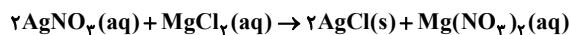
روش ۲: از آن جایی که محلول (e) در حجم کمتری از محلول (d) است، اما تعداد حل شونده برابر با آن دارد و مقدار ppm این دو محلول با هم برابر است. در نتیجه جرم مولی حل شونده (e) قطعاً کمتر از جرم مولی حل شونده (d) است.

(شیمی ا، آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰)

(ممدرضا پورجاورد)

«۲۴۰» - گزینه

ابندا معادله موازنۀ شده واکنش را می‌نویسیم:

حال خواهیم داشت:

$$? \text{ g MgCl}_2 = 50 \text{ mL} \times \frac{1/2 \text{ g}}{1 \text{ mL}} \times \frac{68 \text{ g AgNO}_3}{100 \text{ g}} \times \frac{\text{محلول}}{\text{محلول}}$$

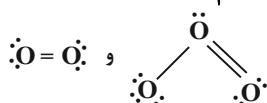
$$\times \frac{1 \text{ mol AgNO}_3}{170 \text{ g AgNO}_3} \times \frac{1 \text{ mol MgCl}_2}{1 \text{ mol AgNO}_3}$$

$$\times \frac{95 \text{ g MgCl}_2}{1 \text{ mol MgCl}_2} = 11 / 4 \text{ g MgCl}_2$$

(شیمی ا، آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰)

(آ) واکنش پذیری اوزون از اکسیژن بیشتر است.

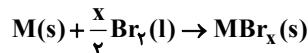
(ب) این نسبت در هر دو ترکیب یکسان و برابر $\frac{1}{2}$ است.

(شیمی ا، ردپای لازها در زندگی، صفحه‌های ۵۵، ۵۶ و ۷۴ تا ۷۶)

«۲۴۱» - گزینه

واکنش موازنۀ شده فلز M با برم به صورت زیر است:

ظرفیت فلز M برابر با ۲ است. $\frac{0}{1} = \frac{32}{x} \Rightarrow x = 2 \Rightarrow MBr_2$ را برم

از آن جایی که ۳۲ گرم از جرم برمید فلز دو ظرفیت MBr_2 را برم تشکیل می‌دهد، طبق قانون پایستگی جرم، ۸ گرم از فلز M در واکنش مصرف شده است. پس جرم مولی فلز M برابر است با:

$0 / 2 = 40 \text{ g.mol}^{-1} \Rightarrow \text{جرم مولی فلز } M = 8 \text{ g.mol}^{-1}$

واکنش تجزیۀ کربنات فلز M به صورت زیر است:

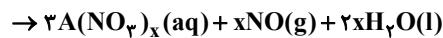

$$\frac{44}{100} = \frac{\text{درصد کاهش جرم کربنات فلز } M}{100} = 44\%$$

(شیمی ا، ردپای لازها در زندگی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

«۲۴۲» - گزینه

طبق معادله زیر:

یک رابطه استوکیومتری بین نیتریک اسید و فلز واکنش‌دهنده می‌نویسیم تا به

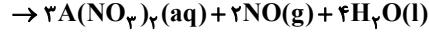
ظرفیت فلز پی ببریم:

$$160 \text{ g HNO}_3 \times \frac{1 \text{ mol HNO}_3}{1 / 2 \text{ g HNO}_3}$$

$$\times \frac{10^{-3} \text{ L}}{1 \text{ mL}} \times \frac{4 \text{ mol HNO}_3}{1 \text{ L HNO}_3} \times \frac{3 \text{ mol A}}{4 \text{ mol HNO}_3}$$

$$= 2 \text{ mol A} \Rightarrow x = 2$$

واکنش را بازنویسی می‌کنیم:

اکنون رابطه استوکیومتری بین فلز و نمک حاصل را می‌نویسیم تا به جرم

مولی فلز پی ببریم:

$$2 \text{ mol A} \times \frac{3 \text{ mol A}(NO_3)_2}{3 \text{ mol A}}$$

$$\times \frac{(M_A + 2(62)) \text{ g A}(NO_3)_2}{1 \text{ mol A}(NO_3)_2} = 376 \text{ g A}(NO_3)_2$$

$$\Rightarrow M_A = 64 \text{ g.mol}^{-1}$$

